

Hajnal - Lenkey - Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2013

Elfogadva: 2013. augusztus 28.

ALAPDOKUMENTUMOK

1. 2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről
2. 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
3. 2012. évi CXXIV. Törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. törvény módosításáról.
4. A Kormány 363/2012. (XII.17) rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
5. 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
6. A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógia szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet
7. Pedagógiai szakszolgálati intézményekről működéséről szóló 15/2013.(II.6.) számú EMMI rendelet
8. 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és a 2003. évi törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény módosításáról.
9. A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
10. 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
11. 2011. évi CXVIII. törvény egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról – A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXX. törvény módosítása.
12. Gyermekek Jogairól szóló 1989. évi ENSZ Egyezmény
13. A Kormány 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról.

TARTALOMJEGYZÉK

I. ALAPELVEK

II.1. GYERMEKKÉP – ÓVODAKÉP

II.2. Az óvodai nevelés célja

II.3. Pedagógusaink küldetésnyilatkozata

III.4. Óvodáink általános feladatai

III.1. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei

III.2. Óvodáink egyéni arculatának jellemzői

III.3. Gyermekvédelem

III.4. Esélyegyenlőség

IV. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációja

IV.1. Képességfejlesztés

IV.2. Az óvodai szociális segítő tevékenysége

IV.3. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrációja

IV.3. A.) A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrációja

IV.3. B.) BTM-s gyermekek fejlesztése

IV.3. C.) A tehetség gondozás lehetőségei, feladatai az óvodában

A HAJNAL UTCAI ÓVODA BEMUTATÁSA

V. ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

V. 1. A.) Egészséges életmód alakítása

V. 1. B.) Az érzelmi és erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

V. 1. C.) Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

V. 2. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

V. 2. A.) Személyi és tárgyi feltételek

V. 2. B.) Az óvodai élet megszervezése

V.2. C.) Az óvoda kapcsolatai

V. 3. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

V.3.1. Játék

V.3.2. Mese-vers

V.3.3. Ének – zene, énekes játék

V.3.4. Rajzolás, mintázás, kézimunka

[Ide írhatja a szöveget]

V.3.5. Mozgás

V.3.6. A külső világ tevékeny megismerése

V.3. 7. Munka jellegű feladatok

V.3.8. TANULÁS

V.3.9. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Lenkey utcai Óvoda

VI. 1. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

VI. 1. A.) Egészséges életmód alakítása

VI. 1. B.) Az érzelmi és erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

VI. 1. C.) Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

VI. 2. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

VI. 2. A.) Személyi és tárgyi feltételek

VI. 2. B.) Az óvodai élet megszervezése

VI. 2. C.) Az óvoda kapcsolatai

VI. 3. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

VI.3.1. Játék

VI.3.2. Mese-vers

VI.3.3. Ének – zene, énekes játék

VI.3.4. Rajzolás, mintázás, kézimunka

VI.3.5. Mozgás

VI.3.6. A külső világ tevékeny megismerése

VI.3.7. Munka jellegű feladatok

VI.3.8. TANULÁS

VI.3.9. Speciális szolgáltatásaink

VII. Jázmin utcai Óvoda

VII. 1. Az Óvodai nevelés feladatai

VII.1.A.) Az egészséges életmód kialakítása

VII.1.B.) Az érzelmi és erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

VII.1.C.) Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

VII.2. Az óvodai élet megszervezése

VII.2.A.) Személyi és tárgyi feltételek

VII.2.B.) Az óvodai élet megszervezése

[Ide írhatja a szöveget]

VII.2.C.) Az óvoda kapcsolatai

VII.3. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

VII.3.1. Anyanyelvi fejlesztés

VII.3.2. Játék

VII.3.3. Társas, közösségi tevékenység

VII.3.4. Munkatevékenység

VII.4. Tanulás

VII.4.1. Komplex foglalkozások

VII.4.2. Szabadidős tevékenységek

VII.5. Tevékenységek

VII.5.1.A.) Mese-vers

VII.5.1.B.) Vizuális tevékenységek

VII.5.1.C.) Ének-zene, énekes játék

VII.5.2. Külső világ tevékeny megismerése

VII.5.3. Mozgás

VIII. A gerlai közösségi színtér (faluház) közművelődési programja

VIII.1. Személyi, tárgyi feltételek

VIII.2. Közművelődési feladatok

VIII.2.1. A célok megvalósítását szolgáló programok

VIII.2.2. A helyi szokások gondozása, gazdagítása

VIII.2.3. Az ünnepek kultúrájának gazdagítása

VIII.2.4. Az amatőr tevékenységek támogatása

VIII.2.5. A helyi közösségi élet segítése

VIII.2.6. Egyéb Közművelődési lehetőségek biztosítása

IX. AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

IX.1. Az óvoda irányítási – szervezeti struktúrája

IX.2. Az óvoda dokumentumai

IX.3. A pedagógiai munka ellenőrzése

IX.4. A gyermekcsoport és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése, értékelése

IX.5. Értékelés

X. A HELYI Pedagógiai PROGRAM ÉRTÉKELÉSE

XI. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT – LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.

Szakirodalom

[Ide írhatja a szöveget]

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve: **Hajnal – Lenkey - Jázmin Utcai Általános Művelődési
Központ**

A székhely címe: **Békéscsaba
5600 Lenkey. 12.**

A székhely telefonszáma: **66/645-686
20 41 88169
e-mail: lenkey.hajnal.ovi@gmail.com**

Telephelye: **Békéscsaba Hajnal utca 12.
Tel. :06 66-633-042
email: lenkey.hajnal.ovi@gmail.com**

Telephelye: **Békéscsaba Jázmin utca 3/1
e-mail: ovoda@gerlai-bekes.sulinet.hu**

Telephelye: **Békéscsaba Csabai út 1. (faluház)
OM azonosító: 202231**

Az intézmény fenntartója: **Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata,
illetve jogelődje**

A fenntartó címe: **Békéscsaba
5600 Szt. István tér 7.**

Az első alapító okirat kelte: **1992. XII.18.**

Az intézmény vezetője, a program benyújtója: **Szegfű Ferencné**

ALAPELVEK

Nevelő – személyiségfejlesztő szemléletünkkel a helyi szükségleteket, az óvodánkba járó gyermekeket és családjukat kívánjuk szolgálni Tiszteletben tartjuk a gyermekek mindenekfelett álló érdekét.

Óvodai nevelésünk a gyermeki jogok, az alapvető szabadságjogok, és a személyiségi jogok tiszteletbe tartására irányul. A roma nemzetiségi gyermekek nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását a mutikulturális nevelésen alapuló integrációt.

A csak annyi segítséget adjunk Sajátos Nevelési Igényű gyermekek tevékenységéhez, amennyi az önálló megvalósításához szükséges.

Ne helyette, hanem segítségünkkel ő maga végezze a tevékenységet. Önmaga cselekedjen önmagáért!

A hátrányos helyzetű gyermekek közösségbe való beilleszkedésének elősegítése.

Óvodánkban a gyermekeket különleges védelem illeti meg, tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés övezi.

A játék elsődlegességét hangsúlyozva – a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosításával – a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése. (A mozgást gyermekeink alapvető megnyilvánulási formájának tekintjük, és az ezen keresztül megvalósuló játékos fejlesztést hangsúlyozzuk.)

Céljaink elérése érdekében elsődleges a team munka – a pedagógiai szakemberek együttműködése a gyermekek érdekében.

Valljuk, hogy a mai gyermekeket nyitottabb neveléssel, de az együttműködés ésszerű korlátinak fenntartásával tudjunk eredményesen nevelni.

Nevelésünk során tapintatosan kezeljük a családok sajátosságait, szokásait, és a családokhoz igazítjuk a segítségnyújtást, intervenciót. Azon munkálkodunk, hogy minden gyermek ismerje és tudja meg értékeit, értékelje önmagát és másokat, de azt is érzékelje, hogy melyek a hiányosságai, ezt természetesen minden lelki feszültség nélkül fogadja el.

Szociális érzékenység alakításával segítjük óvodásainkat a másság, különbözőség elfogadásában, tiszteletében.

II.1. Gyermekképünk

A gyermekeket óvodánkban érzelmi biztonság, különleges védelem, nyugodt, derűs, szeretetteljes légkör veszi körül. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség szabad kibontakoztatására törekszünk, biztosítjuk, hogy minden gyermek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

Minden gyermek, fejlődő személyiség, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Fejlődését az öröklés, az érés, a spontán és tervszerű környezeti hatások együttesen határozzák meg. A tudatos és sikeres személyiségfejlesztés csak a gyermeki személyiség ismeretében lehetséges. Ismernünk kell a ránk bízott gyermekek világát, egyediségét.

Arra törekszünk, hogy gyermekeink önmagukhoz képest érzelmileg, erkölcsileg és értelmileg gazdagodjanak, a bennük rejlő képességek kiteljesedjenek.

A családi nevelést tiszteletbe tartva, azt segítve - megerősítve, szeretnénk, hogy az óvodánkba járó kisgyermekek vidám, boldog éveket töltsenek itt nálunk, szeretetben, elfogadásban.

A roma gyermekek is rendelkezzenek alapvető viselkedéskultúrával, mely esélyt ad a beilleszkedésre, roma nemzetiségi kultúrájuk értékeinek megtartása mellett, a többségi társadalomba való integrálásuk segítése.

A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek is adottságaiknak, képességeiknek megfelelő fejlesztésben, nevelésben-oktatásban részesüljenek.

ÓVODAKÉPÜNK

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben teljesíti funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei. Külső és belső környezetünket úgy alakítjuk, hogy érzelmeket sugárzó legyen. Legfőbb törekvésünk, a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai élet megteremtése.

Továbbra is, a családokkal közösen gazdagítjuk a gyermekek tapasztalatait, az óvoda feltételrendszerét. Közvetítő szerepet vállalunk a családok és a speciális szolgáltató, szociális ellátó intézmények között.

Tudomásul vesszük azt a tényt, hogy a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű családok esetében a gyermekek érdekében fel kell vállalnunk a **családi nevelést, pótló tevékenységet is.**

A roma nemzetiséghez tartozó gyermekek esetében gyakrabban kerül erre sor. Valljuk, hogy minden gyermeknek joga van a boldog gyermekkorhoz, a Sajátos nevelési Igényű gyermekeknek is. A másságot elfogadó, a legkisebb eredményeket toleráló környezet segíti a gyermekek személyiségfejlődését.

II. 2. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA

Elősegítse a gyermekek személyiségfejlődését, az egyéni készségeik, képességeik kibontakoztatását, a hátrányok kiegyenlítését. Az alkalmazott pedagógiai módszerek, intézkedések a gyermeki személyiséghez igazodnak.

Az ép gyermekek esetében: az ember, mint érték megtapasztalása, a „mássággal” szembeni tolerancia és segítő szándék belsővé tétele.

A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének növelése, a sajátos bánásmód alkalmazásával.

A 3-7 éves gyermekek sajátos kultúrájából adódó másságára való tekintettel – kiegyensúlyozott személyiség fejlesztése.

A Sajátos Nevelési Igényű gyermekeket a közösség befogadja, ő pedig szívesen illeszkedjen a közösségbe. (a közösség és a gyermek kölcsönhatása) Valamint, hogy gyermekeknél a még kialakulatlan, sérült, illetve lassabban fejlődő funkciók hatékony fejlesztésével a gyermekek életminőségének javítása.

Céljainkat csak olyan óvodapedagógusokkal, és pedagógiai munkát segítőkkel érhetjük el, akik elfogadják a szociális és egyéb különbözőségekből adódó sajátosságokat. Képesek ismereteik folyamatos bővítésére annak érdekében, hogy a gyerekek fejlődését minél hatékonyabban tudják segíteni.

II.3. PEDAGÓGUSAINK KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Mottó: „Tevékenyen, szeretetben”

Pedagógiai programunk alapelveivel, céljaival, feladataival azonosulunk, akkor tudjuk megvalósítani a megfogalmazottakat, ha hittel, teljes elkötelezettséggel cselekszünk.

Fontosnak tartjuk, hogy boldog, érzelmileg gazdag, szülőföldjét szerető, tapasztalatait, érzelmeit változatos módon kifejezni tudó, a szűkebb és tágabb környezetével harmóniában élő, önmagát sokoldalúan megvalósító gyermeket neveljünk.

Óvodapedagógusaink vállalják, hogy szakmaiságunk legmagasabb fokán nevelik a rájuk bízott gyermekeket, akiket életkoruknak, egyéni képességeiknek megfelelő, színes, változatos tevékenységek biztosításával, játékos formában, játékon keresztül, cselekvéses tanulással fejlesztenek.

A gyermekek ízlésvilágának, magatartáskultúrájának alakítását, esztétikus környezet megteremtésével, az óvodapedagógus és nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájával, kultúrált magatartásával és hagyományaink ápolásával igyekszünk megvalósítani.

Toleráljuk, elfogadjuk a különbözőséget, másságot, egyenlő hozzáférést biztosítunk a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és a Sajátos nevelési igényű gyermekeknek.

II. 4. ALAPVETŐ FELADATAINK

- ✚ A személyiség harmonikus fejlesztése, a gyermekek erősségeinek és hátrányainak feltárása. A tevékenységek tudatos befolyásolásával segíteni a személyiség kibontakoztatását, figyelembe véve és tekintettel lenni: a családok értékrendjének sokféleségére.
- ✚ Befogadó, másságot elfogadó környezet biztosítása.
- ✚ Az emberek különbözőségének elfogadására nevelés.
- ✚ Különleges gondozást igénylő gyermekek ellátása.
- ✚ Erkölcsi érzelmek alakítása, szociális erkölcsi normák beépítése a személyiségbe az óvodapedagógus személyes példáján keresztül. (jó, rossz, őszinteség, igazmondás, felelősségvállalás.)
- ✚ A gyermekek testi – lelki jólétének biztosítása a személyi és tárgyi feltételek alakításával. A természetes mozgásigény kielégítése, a testi képességek fejlődésének segítése, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- ✚ A hátrányos helyzetű gyermekek ismereteinek bővítése, kommunikációs kultúrájuk megalapozása, tevékenységi és tanulási motivációjuk fejlesztése. A fejlesztés, felzárkóztatás feltételeinek megteremtése.
- ✚ Multikulturális értékközvetítés (irodalom, képzőművészet, zene,) segítségével. Szociális hátrányból eredő hiányok kompenzálása. Érzelmi élet gazdagítása, a szocializálás, az óvodai környezetbe való beilleszkedés, a magatartás és viselkedéskultúra megalapozása.
- ✚ A Sajátos Nevelési Igényű gyermekeknél a gyermekek fejlettségéhez igazodó egyéni – differenciált fejlesztés játékos megvalósítása.

[Ide írhatja a szöveget]

III.1. Az intézmény személyi feltételei:

	óvodapedagógus	dajka, ped.assz.	óvodatitkár	udvaros
Hajnal utcai Óvoda	7	2.5	-	-
Jázmin utcai Óvoda	4	3.5	-	1
Lenkey utcai Óvoda	7	4	1	1
Összesen:	18	11	1	2

Az intézmény tárgyi feltételei:

Hajnal utcai Óvoda

A polgári jellegű, belül felújított épületben, 3 csoportszoba, kiszolgáló helyiségek, melegítőkonyha, vizesblokk található. Külön épületrészben helyezkedik el a tornaszoba, a logopédiai ill. fejlesztőszoba, önálló, felújított vizesblokkal. A tornaszoba AYRES eszközökkel felszerelt.

A nyílászárók a főépületben energia hatékony műanyagra lettek kicserélve néhány évvel ezelőtt. Az azt követő évben kazáncserével megoldódott a fűtőkorszerűsítés, Korszerűtlen a meleg vízellátás.

A külső homlokzat, az ereszcatorna rendszer felújításra szorul. 2019- ben az óvodában Műfüves sportpálya épült.

Lenkey utcai Óvoda

Az óvoda Békéscsaba legrégebbi óvoda épülete. Teljes felújítása 2017-ben megtörtént. 3 csoportszoba, melegítőkonyha, egy közös gyermekmosdó, és öltöző, iroda, fejlesztőszoba, tornaszoba lett kialakítva.

Biztonságos, csendes, zárt belső udvarán új játékszerek található.

Jázmin utcai Óvoda

Az óvoda a település központjában helyezkedik el. Az óvodaépülethez tartozik: előkert, díszkert, játszóudvar, terasz, és kifutó.

A füves területen a gyermekek biztonságának, kényelmének, testméreteinek megfelelő mozgás és játékigényük kielégítését szolgáló játékeszközök vannak. (csúszda, ivókút, homokozó) A természetes anyagokból készült udvari játékok köre bővült, favár, babaház, mászóka, faházikó, láncos híd.

Az épületben található helyiségek: 3 csoportszoba, 2 gyermekmosdó, 2 gyermeköltöző, vezetői iroda, nevelői szoba, személyzeti öltöző, melegítő konyha, vizsgálo és terápiás eljárások végzésére szolgáló szoba és 1 kazán. 2020-ban műfüves sportpálya került telepítésre.

[Ide írhatja a szöveget]

Eszközfelszereltsége mindhárom óvodának „Eszköznorma szerint”

A nevelési – oktatási intézmények kötelező (minimális) eszköz és felszerelés jegyzékben (20/2012 EMMI rendelet 17 fejezete alapján) szereplő eszközökhöz viszonyítva – az óvodák eszközellátottsága átlagosnak mondható, de mindig van pótolni valók. Ez főként az eszköz ellátottságot jelenti.

Az amortizáció itt a legnagyobb.

Az óvodában a tanulás eszköze a játék, sajnos nem minden évben tudjuk bővíteni, cserélni az eszköztárunkat.

III.2. Az óvodáink egyéni arculatát a következők jellemzik

Pedagógiai Programunkat a különböző kultúrák, életfelfogások találkozása határozza meg, mely magában foglalja a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a hátrányos, halmozottan hátrányos és a *roma nemzetiségi gyermekek* fejlesztésének támogatását valamint a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrációját.

Pedagógiai Programunk alapja az Óvodai Nevelés Alapprogramja kiegészítve. a helyi sajátosságokkal:

természet – és környezetvédelem

az átlagtól eltérő fejlődésmenetű gyermekek speciális pedagógiai gondozásával

Pedagógiai programunk hangsúlyos elemei:

Az immár hagyományosan szerveződő **gyermektorna és néptánc foglalkozások** megismertetik a gyermekeket a **magyar népi játékkincs** egy-egy szép változatával, ritmusérzéküket és mozgáskoordinációjukat fejlesztik.

III.3. GYERMEKVÉDELEM

„ A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermekek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.”

Tudatosítani a szülőkben, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben a folyamatban az óvodának kiegészítő, hátránycsökkentő szerepe van.

A gyermekvédelmi feladatokat minden nevelési évben a felmérések, és a jelzések alapján a gyermekvédelmi szempontok figyelembe vételével végezzük.

Óvodánk gyermekvédelmi programjának célja:

A gyermeki személyiség kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése, esélyegyenlőség biztosítás.

A gyermek– mint fejlődő személyiség – különleges védelme.

Az igazolatlan hiányzások minimalizálása.

A differenciált, egyéni fejlesztési terv alapján képességfejlesztés.

Prevenció.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- a. sajátos nevelési igényű gyermek (SNI)
- beilleszkedési, tanulás, magatartási nehézséggel küzdő gyermek(BTMN)
- kiemelten tehetséges gyermek
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermek

Alapvető szükségleteinek kielégítési lehetőségük korlátozott.

Családja szűkebb társadalmi környezete, az átlagoshoz képest negatív eltérést mutat.

Normálisan fejlett, fiziológiailag nem sérült.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek

Valamennyi óvodapedagógus feladatkörébe beletartozik a gyermekvédelmi munka, esetek feltárása, feltérképezése, családlátogatás, környezettanulmány.

A preventív óvodai gyermekvédelem feladata:

A gyermekek mindenképp felett álló érdekeinek képviselője.

Szülők tájékoztatása a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról, a támogatáshoz való hozzájutás lehetőségeiről.

A fejlődést veszélyeztető hatások minél korábbi felismerése, és az elhárításukra alkalmas intézkedések megtétele.

Problémák felderítése és rögzítése

Gyermekvédelmi felmérések:

a, Óvodánkba járó gyermekek jellemzői gyermekvédelmi szempontból:

- hátrányos helyzetű gyermekek száma (2 H)
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (3H)
- sajátos nevelési igényű gyermekek száma
- veszélyeztetett gyermekek száma
- csonka családban élő gyermekek száma

b, Gyermekeink családjainak jellemzői gyermekvédelmi szempontból:

- három vagy több gyermekes családok száma
- veszélyeztetett családok feltérképezése
- csonka családban élők
- nevelőszülők
- családgondozásban részesülők

c, A veszélyeztetettség mértékének és okainak feltárása

- nevelési hiányosságok
- italozó szülők
- környezeti okok / rossz lakásviszonyok /
- egészségügyi okok
- anyagi okok
- megromlott családi kapcsolatok
- egyéb okok (családon belüli erőszak, stb.)

III.4. ESÉLYEGYENLŐSÉG

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási és társadalmi integrációjának biztosítása és előmozdítása, különös tekintettel az esélyteremtésre. A 3. életévtől a óvodába járó gyermekeknél prevenciós fejlesztő munkát végzünk.

A prevenciós fejlesztésnél az óvodába bekerülő gyermekeknél fejlődés életkori, vagyis érési üteméhez igazodva, megfelelő környezetet, feltételeket biztosítva, tevékenységhez kapcsolva elősegítjük a különböző képességek, kibontakoztatását.

Az esélyegyenlőség magában foglalja a másság elfogadását.

Az elfogadás mércéjét az mutatja, hogy valaki mennyire hajlandó – a saját értékelése alapján – egy szociálisan hátrányos helyzetű, kultúrában elmaradott személyt társadalmilag egyenértékű emberként elismerni, megérteni és befogadni.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a célunkat, hogy minden hozzánk járó gyermeknek esélye legyen a felzárkózásra, iskolába kerülése, függetlenül nemétől, származásától vagy anyagi helyzetétől. Fontosnak tartjuk, hogy a problémák kezelésében a gyógypedagógus mindenben segíti az óvónők munkáját. BTMN-es és a részképesség zavarral küzdő gyermekek esetében differenciált nevelést biztosítunk, felzárkóztató egyéni fejlesztésben részesítjük őket. Esetükben rendkívül fontos a prevenció, ezért, a megfelelő időben, a megfelelő szakemberhez irányítjuk a gyermeket.

Az óvodapedagógusnak hangsúlyozott elve legyen az, hogy a fogyatékossgal élő gyermek nem beteg, hanem más:

Célunk: a gyermekek **esélyegyenlőségének** biztosítása, a **hátrányos megkülönböztetés kizárásával.**

A hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a roma nemzetiségű gyermekek tekintetében elsődleges az együttnevelés. Az integrált nevelés, oktatás feltételrendszerének megteremtéséhez igénybe vettük az utazó gyógypedagógiai hálózat szolgáltatást, illetve saját alkalmazásban álló fejlesztő óvodapedagógus is segítette az inkluzív nevelést.

Feladatunk:

A hátrányos helyzetű gyermek esélyének növelése, leszakadásának megakadályozása.

A társas kapcsolatok kialakulása, a motiváción alapuló tevékenységek, ismeret-szerzések mind-mind elősegítik az egyéni fejlődési utakat, a készségek, képességek kialakulását.

Az óvodai közösség, a gyermekek-felnőttek együttélése, egymásra hatása, a szokás-szabályrend kialakítása, a rendszeresség, az érdeklődés felkeltése és fenntartása nagyban hozzásegíti a gyerekeket

[Ide írhatja a szöveget]

az érzelmi stabilitás, az együttérzés és elfogadás, a tudásvágy alakulásában, formálódásában.

A gyermeki toleranciára és elfogadásra építve igyekszünk a szülőket is a "másság" elfogadására, toleráns magatartásra ösztönözni.

IV. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációja, képességfejlesztés

A hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek helyzete, a szokásosnál, az átlagosnál nehezebb, ami kihat a személyiségfejlődésükre, életminőségükre. Azonban a legjobb anyagi körülmények között élő családokban is sérülhetnek mentálisan a gyermekek, a megromlott emberi kapcsolatok következtében. A szociokulturálisan hátrányos helyzetű, akár kiemelkedő képességű gyermekek is csak kisebb tudáshoz jutnak az ingerszegény környezetben.

Az óvodai szabályoknak megfelelni nehezen tudó, szociokulturálisan elmaradott, vagy képességeiben kiegyensúlyozatlan gyerekek fejlesztése célirányosan, egyéni fejlesztésen keresztül valósul meg. A hátrányos helyzetű gyerekek elemi alapkészségeik fejlettsége már az óvodában jelentősen elmarad a kedvező körülmények között nevelkedő társaikéhoz képest, tanulási motivációjuk alacsonyabb társaikénál. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.

Célunk: a hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása, az esélyegyenlőség biztosítása. A családi háttérből származó kulturális és szociális hátrányok csökkentése, a lemaradások folyamatos kompenzálása.

Feladataink: hogy minden gyermek részére biztosítsuk a fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket, -

a gyermek képességeinek kibontakoztatásához, hogy leküzdhesse azokat a hátrányokat, amely bármely más oknál fogva fennállnak.

A fejlesztő foglalkozások: óvodáskorban különböző fejlesztő játékokkal korrigálható a részképességekben történt lemaradás.

A fejlesztő foglalkozás egyénre szabottan, a gyermek képességeinek ismeretében történik, a lemaradó részképesség fejlesztésén alapszik. Ezek a foglalkozások nem jelentenek megterhelést a gyermeknek, olyan játékokról, tevékenységekről van szó, amelyek hozzátartoznak a gyermekkorhoz.

A fő területek a fejlesztésben:

- szenzomotoros, és pszichikus funkciók:
testséma észlelés, tér-irány észlelés, időben és térben való tájékozódás, egyensúlyérzék, látás, hallás, tapintási észlelés, érzelmek, emlékezet, stb.

A roma nemzetiségű kisgyermekes esetében nem nemzetiségi hovatartozásra, hanem a deficitre, a **képességihiányra**, kell orientálni, és azokra a **speciális nevelési szükségletekre**, amelyek a többi gyermeket is jellemzik. Esetükben halmozódik a speciális szükségletek sora, melyek egyéni fejlesztést is igényelnek.

A gyermekek legfőbb problémái:

A családi élet strukturátlansága, ezekben a családokban az **időélmény, időfogalom** nem vagy alig alakult ki.

A roma nemzetiségű gyermekek esetében hiányoznak azok a tárgy-fogalmi ismeretek, amelyekkel a többi gyermek a könyvekből, már kicsi gyermekkorban megismer.

A szűkebb és tágabb közösség kedvezőtlen nevelési sajátosságaiból adódó hátrányos helyzet, ami a gyermekek családi környezete és a társadalmi elvárások diszfunkcióiból származnak.

Az „írás-olvasás) élmény hiánya (nincs otthon könyv, papír, ceruza..)

Elhanyagoló szülői magatartás (beültetik a TV, VIDEÓ, számítógép elé)

Pszichés fejlődési zavarral küzdők: részképesség-zavarral küzdő gyermekek, egyéni, fejlődési ütemeltolódásokkal.

Feladataink:

1. Az óvoda által megfogalmazott szociális értékek, normák tudatosítása.
2. Egyénre szabott feladatokkal erősítjük megfigyelőképességeiket, emlékező-, felidéző képességüket (auditív, vizuális verbális vonalon). Diszlexia prevenció. Gondolkodási műveletek megerősítése.
3. Felerősíteni a szociális tanulást.
4. Korrekció – prevenció.(A Nevelési Tanácsadó vizsgálata alapján megfogalmazott fejlesztési területek alapján)
5. A tehetséges gyermekek felkutatása, a szülők figyelmének felhívása.

„Én azt hiszem, gyereket csak úgy lehet nevelni, ha az ember megtiszteli azzal, hogy komolyan veszi.” (Szabó Magda)

IV. 1. Képességfejlesztés

Tapasztalataink alapján folyamatosan nő az egyéni fejlesztést igénylő gyermekek száma. Mivel az iskolai tanulásban nagy szerepet játszó észlelési és mozgási funkciók fejlődésének legintenzívebb szakasza óvodáskorra esik, ezért a fejlesztést is itt kell elkezdni.

A képességfejlesztés célja: a különböző részképesség-zavarok kiszűrése után, a gyermekek adottságaihoz, egyéni képességeihez mért fejlesztése, ön maga lehetőségeihez mérten, a legoptimálisabb szintre juttatása.

Feladataink:

1. A gyermekek aktuális fejlettségének diagnosztizálása és az ehhez tervezett fejlesztés tartalmának meghatározása.
2. Rögzíteni kell, mit, mikor, mivel mérjük, hogyan és mikor fejlesszük.
3. Meg kell határozni a fejlesztési formákat, idejét, módját.

A fejlesztés végző pedagógus feladata:

Hospitálás alkalmával megfigyeli a gyermeket különböző tevékenységei során.

A szűrések elvégzése után, konzultál az óvodapedagógusokkal, logopédussal, a feladatok pontos meghatározása érdekében.

A fejlesztés fő indikációja az életkor és a tünet súlyossága.

A gyengébben fejlett, diszharmonikus működést mutató részképességek megerősítése.

A hatékony beépüléshez szükséges jártasságok, készségek kialakítása, ill. megerősítése.

Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, terhelhetőségének ismeretében.

Egyéni, kiscsoportos képességfejlesztés, rendszeres, tudatosan szervezett és tervezett kötetlen és kötelező tanulási helyzet létrehozása.

Az óvodai képességfejlesztés alapja: a (DIFER), az óvoda-iskola átmenet során és a kisiskolás életkorban, az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségek diagnosztikus értékelésére alkalmas tesztrendszer 4–8 évesek számára.

A hét vizsgált terület - kritikus elemi készségek:

1. Írásmozgás-koordináció
2. Beszédhanghallás
3. Relációsószókinccs
4. Elemi számolási készség
5. Tapasztalati következtetés
6. Tapasztalati összefüggés-kezelés
7. Szocializáció

A DIFER mérés minden területen 5 fejlődési szakaszt különít el. A fejlődést az úgynevezett "Fejlődési mutató" segítségével követhetjük nyomon 4 éves kortól 8 éves korig.

Az 5 szakasz:

- előkészítő
- kezdő
- haladó
- befejező
- optimum

[Ide írhatja a szöveget]

A nagycsoportos gyermek akkor tudja többé-kevésbé kudarccok nélkül teljesíteni az első osztályt, ha képességei már az utolsó két szakasz valamelyikében helyezkednek el. Ha még csak az előkészítő vagy kezdő szinten tart, nem javasolt számára az iskolakezdés

Az óvodában a fejlesztések a felmérések alapján egyéni fejlesztési terv szerint történnek.

A korcsoportjukat ismétlő gyermekek fejlesztése:
Képességfejlesztésüket a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján gyógypedagógus egyéni fejlesztő programot dolgoz ki a fentiek alapján.

Fejlesztési kompetenciáink

Beszéd és kommunikáció	Logopédus
Komplex gyógypedagógia	Gyógypedagógus
DIFER	Gyógypedagógus
Autizmus spektrum zavara	Gyógypedagógus

A terápiák fontos részét képezi a szülőkkal való együttműködés. Minden kérdésükre őszinte választ adunk. Ötleteket, mintát adunk az otthoni „fejlesztéshez”- játékhoz. Ezzel is erősítjük, az ilyenkor oly gyakran sérült, anyagyermek kapcsolatot.

A terápiák megvalósulási formái

Beszéd és kommunikáció	(kis)csoportos
Részképességek és kognitív funkciók	egyéni

IV.2. Az óvodai szociális segítő tevékenysége

Az óvodai szociális segítő olyan – óvodában tevékenykedő – segítő szakember, aki elsődlegesen a gyermekek, veszélyeztetettségének megelőzésével, szociális és kommunikációs készségei fejlesztésében, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, prevencióval foglalkozik. Aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az óvoda gyermekeinek, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek, valamint szülőknek egyaránt.

Az óvodában a szociális segítő az alábbi tevékenységeket végzi:

A nevelési-oktató intézményben nyújtott szociális szolgáltatás során eljáró óvodai szociális segítő a gyermekkel közvetlenül foglalkozik, az egyéni szociális szolgáltatások megvalósításának ideje alatt a gyermek, tanuló felügyeletéről maga gondoskodik.

- egyéni segítés, tanácsadás;
- csoportban végzett tevékenységek
- közösségi tevékenységek, mely programokba a szülők is bevonhatók.

A szociális segítő támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását is, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja, ugyanakkor szociális szakemberként támogatja az óvoda észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával. A szociális segítő szakmai munkáját támogató munkaformák közé tartoznak az esetmegbeszélések, a szupervízió és az intézményen belüli belső képzések is.

Az együttműködési megállapodást a család- és gyermekjóléti központ vezetője köti meg az óvoda vezetőjével az óvodai szociális segítő tevékenység ellátásáról.

Az együttműködési megállapodásnak tartalmaznia kell:

- a szociális segítő szolgáltatást nyújtó személy megnevezését, a szolgáltatás célját, tartalmát, helyszínét és annak megjelölését, hogy a szociális segítő mely időpontban látja el tevékenységét az óvodában, továbbá
- az óvoda nyilatkozatát arról, hogy biztosítja a szociális segítő bejutását az óvodába, és a szolgáltatás nyújtásához szükséges külön helyiséget, valamint feladatai elvégzése érdekében az infrastruktúrához való hozzáférést.

A szociális szolgáltatást közvetlenül igénybe vevők (gyerekek, szülők, óvodapedagógusok, valamint

[Ide írhatja a szöveget]

a köznevelési feladatokban közreműködő egyéb szakemberek stb.) számára kiemelten fontos a szolgáltatáshoz való hozzáférésről, annak módjairól, feltételeiről és korlátairól szóló részletes tájékoztatás. A tájékoztatást elsősorban tájékoztató anyag, szórólap átadásával vagy a szociális segítő személyes jelenléte és tájékoztatása útján kaphatják meg, de az egész intézmény szülői közösségét egy időben elérő egyéb fórumok is felhasználhatók erre.

Az együttműködés során a folyamatos információáramlás biztosításának kiemelkedő szerepe van a gyermekek és családjaik problémáinak mielőbbi megoldása, a krízishelyzet következményeinek enyhítése és az állapotromlás megelőzése érdekében.

Ha a szociális segítő tevékenysége során észleli a gyermek veszélyeztetettségét, és ezt azonnal

jelezni kívánja, akkor jelzését a család- és gyermekjóléti szolgálathoz továbbítja, és haladéktalanul

tájékoztatja róla a nevelési-oktatási intézmény vezetőjét.

Az óvodapedagógusok és a szociális segítő kapcsolata

A pedagógus feladata, hogy nevelő-oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.

Ennek érdekében az óvodapedagógus

- meghallgatja/elolvassa a szociális segítő tájékoztatását az intézményi segítő tevékenységgel kapcsolatban;
- konzultációk keretében kérdéseket tesz fel, információt gyűjt, tájékozódik, pontosítja a kompetenciahatárokat a tevékenységgel kapcsolatban;
- részt vesz a szociális segítő által szervezett előadásokon, érzékenyítő foglalkozásokon;
- javaslatot tesz a segítő tevékenység intézményi problémákhoz igazítására.

A fentiekre szóló tájékoztatáson túl kiemelten fontos folyamatos együttműködésük, kapcsolattartásuk

a munkavégzésük során. A gyermekek érdekében megvalósuló egyéni, csoportban és közösségekben végzett segítő tevékenységek során az óvodapedagógus szorosan együttműködik a szociális segítővel.

IV.3. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEK

IV.3.A.) Sajátos nevelési igényű gyermekek inkluziója, integrációja: Alapító Okiratunkban feladat ellátási kötelezettségként szerepel a Sajátos Nevelési igényű gyermekek integrációja.

A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai integrálhatóságának célja:

A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének, önállóságának, együttműködésének fejlesztése, integrált óvodai csoportkeretben,

A sérült, lassabban fejlődő funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb formájú fejlesztésével a gyermekek életminőségének javítása,

A sérült funkciók pozitív irányú fejlesztése, sikeres beilleszkedés a feladatok végzésébe, problémamegoldó képesség fejlesztése

Az integrációs folyamatban közreműködő partnerek és feladatuk:

Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat diagnosztizál, javaslatot tesz az integráló intézményre, és kontroll vizsgálatot végez.

Az intézményi gyógypedagógus: = értelmezi a szakvéleményeket, elvégzi a rehabilitációt, egyéni fejlesztési tervet készít. Folyamatos tanácsadással segíti az óvodapedagógusok munkáját. A szülők és az óvoda együttműködésére is nagy hangsúlyt fektet.

Szülő = lehetősége szerint részt vesz a vizsgálatokon. (A gyermeke érdekében ezt kötelessége is megtenni.) Szoros kapcsolatot tart a fejlesztésben résztvevőkkel.

Intézményfenntartó = biztosítja az integrált nevelés feltételeit, valamint a kisebb létszámú óvodai csoportot.

Óvoda = figyelemmel kíséri a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek fejlesztésének igényeit és lehetőségéhez mérten biztosítja. Külön gondot fordít arra, hogy a gyermekek minden szükséges segítséget megkapjanak hátrányaik leküzdéséhez. Az óvodapedagógusok, a pedagógiai munkát segítők és a szülők megfelelő tájékoztatása az Sajátos Nevelési Igényű gyermekek befogadását illetően. Folyamatos kapcsolattartás a családokkal.

Óvodapedagógus = a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek nevelésében, fejlesztésében részt vevő óvodapedagógusok magas

[Ide írhatja a szöveget]

szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel kell, hogy rendelkezzenek. (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség.) Munkájukat nagyfokú tudatosság, ugyanakkor rugalmasság jellemezze.

Feladatunk a fejlesztésben:

A gyermekről kapott - szakvélemények, szakértői vélemények, áttanulmányozása.

Napi életritmusba beépített speciális tevékenységek rendjének kialakítása, szokások és önállóság figyelembevételével.

Elfogadás, a másság elfogadtatása a gyermekközösséggel, hogy az adott gyermeknek, más az életmódja, más a teljesítménye, több segítséget igényel.

A habilitációs és rehabilitációs ellátás elvei:

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének alapja, a Szakértői Bizottság szakvéleménye.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez, a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó, szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár, terapeuta közreműködése szükséges.

Autista gyermekekkel kapcsolatos feladataink:

- a tevékenységek szervezése (mit csináljak? Hol? Mikor? Meddig?)
- szociális kapcsolatteremtés, szociális sémák kialakítása,
- az idő, a tevékenységek strukturálása (tevékenységek logikus sorrendje)
- önállóság kialakítása, önkiszolgálás, önellátás területén
- kommunikációs készségek fejlesztése
- a másodlagos viselkedési problémák kezelése,
- a szülők támogatása az óvodai nevelés során.

Célunk, hogy a gyermekek megtanuljanak, minél több emberhez alkalmazkodni, elsajátítsák az elemi viselkedés szabályokat, melyek elengedhetetlenek a közösségi létezéshez. A játékidő hasznos eltöltése érdekében meg kell tanítani a játékeszközök funkciójának megfelelő használatát. A funkcionális játékhasználaton, az új játékkészségek elsajátításán túl hangsúlyt fektetünk a társakkal való együttműködésre, az együtt játszás szabályainak megtanítására.

[Ide írhatja a szöveget]

Nyelvfejlődési és beszédfogyatékos gyermekekkel kapcsolatos feladataink:

- „beszélő környezet”, a beszédkedv alakítása, és a kommunikáció fejlesztése,
- a mozgás és az észlelési funkciók javítása
- vizuomotoros koordinációs készségek fejlesztése
- az esetleges részképességzavarok kompenzációja,

Óvodánk biztosítja a szükséges pedagógiai feltételeket a sajátos nevelési igényű gyermekek számára:

Személyi feltételek: fejlesztő továbbképzés 5 fő óvodapedagógus.

Külső segítők az Esély Pedagógiai Központ által biztosított, utazó logopédussal

Tárgyi feltételek:

- Az AYRES és tornaszoba speciális eszközei: forgók, egyensúlyozók, billegők, trambulín, hengerek, WESCO eszközök, különböző méretű labdák, nagyméretű tükör, logopédiai tükör, nyelvi fejlesztő

beszédindítást, beszédjavítást segítő képek, kiadványok, értelmi képességfejlesztő játékok, finommotorika fejlődését segítő eszközök.

IV.3. B.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

A tanulási zavar jellegzetes tünete, a figyelem zavarai, ami lehet nehezen rögzíthető figyelem éppúgy, mint letapadó. Zavar keletkezhet az érzékelésben, ill. a motorikum területén, ami szintén tanulási nehézséghez vezet. A tanulási nehézségekből kialakulhatnak viselkedési rendellenességek, amelyek valójában stratégiák a kudarcok kezelésére (bohóckodó, nyafogó, szélsőséges érzelmi reakciót adó), de a gyermek testi tüneteket is produkálhat másodlagosan. A tanulási nehézséget általában több ok együttes hatása okozza. Hozzájárulhatnak társadalmi okok, káros szokások, (túl sok televízió nézés), de lehet genetikai háttere is.

Az okok között szerepelhetnek lelki eredetűek is: traumák, önértékelési zavarok, szülő-gyerek kapcsolatban fennálló, ill. más családi problémák, pedagógussal való konfliktus.

Ezen okok következtében:

- az idegrendszeri struktúrák érése lelassul,
- egyes részterületein lemarad,
- az egyes területek közötti kapcsolat nem alakul ki, vagy labilis marad,
- hibás kapcsolatok jönnek létre.

Cél: a kóros viselkedés kialakulásának megelőzése, alapvető kognitív készségek és képességek fejlesztése

Feladat:

1. Az ismeretsajátítás folyamatát gátló, gyengébben fejlett, diszharmonikus működést mutató részképességek megerősítése.
2. az ismeretanyag hatékony beépüléséhez szükséges jártasságok, készségek kialakítása illetve megerősítése.
3. a motiváció növelése
4. a szülővel együttműködve, megfelelő nevelői attitűd alkalmazásával, a komplex fejlesztés biztosítása.

[Ide írhatja a szöveget]

Az **egyéni fejlesztési terv** a fejlesztés ütemterve, mely személyre szólóan, az adott feladatellátást igénylő gyermekekre vonatkoztatva kerül kidolgozásra.

Az egyéni fejlesztési terv kidolgozása során figyelembe kell venni:

- **beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel** küzdő tanulók (BTM) esetén **Nevelési Tanácsadó** szakvéleményezését
- saját megfigyeléseket szabadidős tevékenységeken keresztül
- gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusok tapasztalatait.

A fejlesztés egyéni, vagy mikro csoportos formában zajlik.

Az intézményi gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus feladata:

1. A szakvéleményekben megfogalmazott feladatok alapján komplex gyógypedagógiai foglalkozást vezet, illetve ellátja az autista gyermekek fejlesztését
2. A BTM-mel küzdő gyermekek fejlesztő foglalkoztatása, ez a probléma függvényében egyéni vagy kiscsoportos.
3. Egyéni fejlődési naplót készít
2. Tanácsadás a szülőknek, óvodapedagógusoknak
3. Egyéni és kiscsoportos foglalkozások vezetése
4. Beiskolázást megelőző vizsgálatok végzése DIFER
5. Segítségadás a szakvélemények elkészítésében

IV.3.C A tehetséggondozás lehetőségei, feladatai az óvodában.

Célunk: óvodai szinten a tehetség ígéreték felismerése, tehetségük kibontakoztatásuknak segítése. A tehetségfejlesztést az óvodapedagógusok hatékonyan építik be nevelőmunkájukba. Specifikus tehetség azonosítása esetén a szülőkkel történő szoros együttműködés kialakítására törekszünk

Feladataink:

- ✓ Lehetőségek és a feltételek megteremtésével speciális szükségletek kielégítése. (zenei nevelés, ábrázolás, mozgás területeken – eszköz, anyag, hely, idő)).
- ✓ Differenciált feladatátadással, egyéni és mikro csoportos foglalkoztatási formában a képességeik fejlesztése.

IV.3. D. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló, különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló a tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló is.

2021. szeptember 1-től tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló az a gyermek, tanuló, akinek egészségügyi ellátása a járó beteg szakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben nem tud részt venni (óvodakötelezettségét nem tudja teljesíteni) illetve tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni. A szülők igénye alapján biztosítjuk a gyermekek és szülők számára elkészített szakmai anyagot, amely hasznos útmutatásokat fogalmaz meg, valamint az interneten elérhető információforrásokat is megjelöl, a szülőkkel való online kapcsolattartás csatornáit felhasználva.

Óvodában maradó tanköteles korú gyermekek

Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott **célt foglalkozásokat biztosítunk.**

V. Helyzetkép a Hajnal utcai óvodáról

A Hajnal utcai Óvoda épülete 1962-ben lett átalakítva egy szlovák családi házból óvodává. Az óvoda körzetébe tartozó utcákban kertes, családi házakban élnek a szülők. A kerület "előregedett", így a gyermeklétszám is csökkent.

A gyermekek szociokulturális háttere nagy szórást mutat. Az óvodába lépő gyermekeknél a korábbi évekkel szemben, szociális és a kognitív fejlettség területén jelentős eltérést tapasztaltunk:

A szociális hátrányok növekedésével párhuzamosan csökkent a rendezett, harmonikus családi életből érkező gyermekek száma. Csökkent a tudatos odafigyelő családok száma.

A felgyorsult életritmus és a külvilágból érkező számtalan információhalmaz, a gyermekek életében tartós stressz tényező. A gyermeki érzelmi intelligencia fejlődése elmarad az értelmi intelligenciával szemben.

Óvodánk sajátos arculatát az alábbi tényezők határozzák meg:

A hátrányos szociokulturális környezetben élő gyermekek számára a környezeti ingerek, hatások nem megfelelőek a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlődéshez, ezért ezek gyakran eredményeznek a normáktól eltérő viselkedést, képességstruktúrát. Ezeknek a kisgyerekeknek az esetét még súlyosbíthatja, ha genetikai hátrányaikkal is meg kell küzdeniük. Sok hátrányos helyzetben lévő család - elsősorban anyagi fedezet híján -, de érzelmi alapon sem tudja biztosítani, illetve teljesíteni a rá háruló feladatokat.

A szociális hátrányok okai:

- munkanélküliség, anyagi nehézségek,
- a szülők életvezetési problémái
- a csonka családok, éppen felbomló családok
- a szülők alacsony iskolázottsága
- érzelmi szegénység, hiányos törődés.

- krónikus betegség (akár a gyermeknél, akár a szülőnél).

- ingerszegény vagy túl erős ingerkörnyezet, mely súlyossá válhat az ember, a kisgyerek számára, akár maradandó károsodásokat is okozhat.
- rohanó életmód, feszült családi légkör,
- igénytelenség a család részéről
- elhanyagoló szülői magatartás, (beültetik a tv, számítógép elé, nem hasznosan töltik el a szabadidejüket,

Az óvoda körüli utcákban él a város jelentős számú roma nemzetiségi családja is. Többségük ápolja a kultúrájukat, vállalják romaságukat. Vannak családok, akik perifériára szorultak, nem is akarnak beilleszkedni, a társadalmi szokásrendszert is elutasítják. Esetükben a munkahely "fényévnire" van tőlük. A családok többségének megélhetése a piac és a kereskedelem bizonyos szegmensében valósul meg. Vannak, akik erőn felül próbálnak normalizált körülményeket teremteni, igyekeznek kijutni az esélytelenségből, pl. gyermekeik számára érték lett a tanulás

2005 szeptemberétől nevelőtestületünk felvállalta a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek nevelését is. Mindhárom csoportban integrált körülmények között neveljük a különböző problémákkal bíró gyermekeket.

Pedagógiai Programunkat a különböző kultúrák, életfelfogások találkozása határozza meg, mely magában foglalja a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a hátrányos, halmozottan hátrányos és roma nemzetiségi gyermekek fejlesztésének támogatását valamint a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrációját.

V. 1. Az óvodai nevelés feladatai:

A gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése vezet el a személyiség komplex fejlődéséhez.

A cél: a személyiségtulajdonságokban fogalmazódik meg, és azokkal az értékekkel fonódik össze, amelyek a műveltség tartalmak közvetítenek.

A nevelés területi felbontása:

1. Egészséges életmódra nevelés.
2. Érzelmi és erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés
3. Anyanyelvi, - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

IV.1. A). Egészséges életmód alakítása

A gyermek az egészséges életmódra vonatkozó ismereteit és magatartásmintáját a családból hozza magával az óvodába. E témakör érvényesíti az egészséges életmódra nevelést, az egészséges életvitel igényének alakítását, a gyermek testi fejlődésének elősegítését, a fizikai állapot védelmét és fejlesztést. **Feladataink:**

- ✚ A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- ✚ Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- ✚

A gyermek testi képességeinek fejlesztése

- ✚ A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése 3-6 éves korban kiemelt jelentőségű, melynek terén az óvodai nevelés feladata az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a **magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só - és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése**, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak alakítása.
- ✚ A gyermekek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- ✚ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- ✚✚ Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülő, óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

1. A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A gyermekek testi szükségleteinek kielégítése során, a szokások alakításához nélkülözhetetlen a felnőtt gondoskodó szerepe. **Nagy hangsúlyt fektetünk az eltérő, egyéni szükségletek kielégítésére és hogy minden tevékenységet, tudatos pontos szóbeli megerősítés kísérjen.**

2. Harmonikus, összerendezett mozgás fejlesztése

A mozgáson keresztül több pszichikus funkció fejlődését tudjuk befolyásolni, segíti a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és alkalmazkodóképességet, és az akarati tényezők alakulását. Döntő hatással van a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődésére, és az én funkciók alakulására is.

Óvodánkban a gyermekek számára a napi rendszeres mozgás színes és gazdag lehetőségét kínáljuk. A sokoldalú mozgásfejlesztést a csoportszobákban, tornaszobában és az udvaron valósítjuk meg. Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink minél több időt töltsenek a szabadban, a szabad mozgásos lehetőségek kihasználásával. A harmonikus mozgás fejlesztését segíti a mindennapos testnevelés is, mely főként élettani hatásváltásra szolgál.

Feladata: a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a rendszeres testmozgás szokásának kialakítása, a jártasságok, készségek megszilárdítása.

3. A gyermek testi képességeinek fejlesztése

A gyermekek testi nevelése, mozgásos tevékenységeik szervezése során figyelembe vesszük egyéni fejlődésük ütemét.

[Ide írhatja a szöveget]

A testi képességek fejlesztése főként a testnevelési foglalkozásokon valósul meg, ahol új testgyakorlatok „oktatását”, ismeretek bővítését, és a természetes mozgásfejlődés tökéletesítését célozzák. A mindennapos testnevelés alkalmával gyakoroltatjuk, finomítgatjuk, tökéletesítjük a mozgásformákat. Lásd:
MOZGÁS

4. A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése

Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyermekek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. A rendszeres szabad levegőn tartózkodás növeli az ellenálló képességet. **A gyermekek testi épségének védelme, a balesetveszély elkerülése minden óvodapedagógus, illetve dolgozó alapvető feladata.** Az időjárástól függően sok-sok időt töltünk a szabadban, az udvaron.

5. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése 3-6 éves korban kiemelt jelentőségű, melynek terén az óvodai nevelés feladata az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a **magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só - és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése**, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fog mosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak alakítása.

Egészség: szomatikus - pszichikus - szociális elégedettséget, harmóniát jelent. Az utóbbi időben nő a mentális zavarokkal küszködő gyermekek száma. Át kell gondolni, hogy mire is kondicionáljuk a ránk bízott gyermekeket. Egy állandóan változó világban kell őket az alkalmazkodásra, a változásokra felkészíteni, és ugyanakkor arra is, hogy képesek legyenek megteremteni belső harmóniájukat.

Testápolás: egészségük védelmét, rendszeres tisztálkodásuk, tisztaságigényük kialakítását szolgálja. A különböző családi háttérből érkező gyermekek higiénés szokásainak alakítása.

Sajátítsák el a testápolás műveleti technikáját (kézmosás, fésűlködés, fogmosás,

szükség esetén körömkefe, helyes orrfúvás)

WC papír használat, lányok – fiúk egyaránt,

WC használat után, húzzák le a WC-t és feltétlenül mossanak kezet!

nyári időszakban pancsolás, zuhanyozás az udvaron,

igényeljük önmagukkal és a környezetükkel szemben a rendet, tisztaságot, a mosdóban is.

Öltözködés: fejleszti a gyermekek ízlését, önállóságát.

Szülők figyelmét felhívni, a tartalék fehérneműre, váltócipőre, réteges öltözködésre.

A gyermekek fokozatosan öltözzenek, vetkőzzenek megfelelő sorrendben és tempóban.

Hajtogassák össze ruhaneműjüket, fordítsák vissza, az összehajtott ruhaneműjüket helyezték a szivacsmatrac melletti kosárba. Ágyneműjüket hajtsák össze.

Cipőfűzőjüket kössék masnira.

Szükség esetén használják a lábtörlőt.

Pihenés: az óvodapedagógus biztosítja a nyugodt pihenéshez szükséges feltételeket:

- szellőztetés, kényelmes fekhely,

- pizsamára vetkőzés,

- csend, nyugalom,

Étkezés: evőeszközök (kanál, villa, kés) helyes, biztonságos használatára nevelés – az evőeszköz marokra fogásától jussanak el a 3 ujjal fogásig.

Fokozatos önállósággal szedjenek a tálból, öntsenek a kancsóból, ítélik meg az elfogyasztandó étel mennyiségét,

Az önkiszolgálásnál a terítés helyes sorrendjének betartása.

hozzászoktatni a gyermekeket, hogy igényeljék az asztal esztétikus rendjét, tányér fölé hajolva egyenek, használják a szalvétát.

Kulturált étkezés szabályainak betartására nevelés (csukott száj, halk beszéd,)

Ösztönözzük a gyermekeket és a szülőket, különösen a **magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só - és telített zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése**, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztására.

A gondozási tevékenységekben, a szokások kialakításában az óvodapedagógus modell értékű szerepe van. A hátrányos helyzetű és a roma nemzetiségű családok által teremtett környezet jellemzőn eltér a többségit társadalom szocializációs mintáitól, ez hat a gyerekek személyiség fejlődésére. A különböző családi háttérből érkező gyermekek higiénés szokásainak alakítása testápolás, tisztaságigény kialakítása (kézmosásnál szappan - körömkefe, WC használat utáni kézmosás, gondozási műveletek gyakorlása, sorrendiség..) Igényszint alakítása önmagukkal szemben. Túlóltöztetés helyett --réteges öltözködés. Fontos a roma gyermekek esetében a mozgás és a pihenés összhangjának megteremtése, az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása - rendszeresség.

6. A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer:

alacsony, könnyen elérhető gyermekméretű bútorok,

könnyen tisztítható felületek, amelyet a gyermekek is tudnak kezelni,

rendszeres portalanítás és ennek megfelelő dekoráció,

többségében legömbölyített sarkú asztalok, székek (balesetveszély miatt)

megfelelő méretű szivacsmatrac, pihenésnél huzattal ellátva.

Udvar: kézmosási – ivási lehetőség biztosítása,
ruhák tárolására alkalmas gyermekmagasságú fogas,
betonos – füves – napos – árnyékos terület,
kuckók kialakítása (folyamatosan megoldani)

7. A megfelelő szakemberek bevonásával – szülővel, óvodapedagógussal együttműködve.- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

A gyermek pszichoszomatikus egység. Óvodáskor alatt kialakul a jövőbeli magatartását és életvitelét döntően befolyásoló szokásrendszer, melyet környezete segítségével sajátít el.

A prevenciónak két útja van:

Sokféle, változatos mozgást magába foglaló, szabadban végzett mozgásos játékok.

Hidegebb időben is szükséges a szabadban mozogni.

Olyan mozgásminták beiktatása, amelyek bizonyos izomcsoportokat célzottan lazítanak, nyújtanak, erősítenek. Így lehetővé válik, hogy az izomrendszer kondicionális jellemzői javuljanak. Pl. lábstatikai gyakorlatok, szivacsmatrac láberősítéshez "kavicságy", párologtatás - csoportszoba levegőjének folyamatos cseréje, a fertőző, beteg, lázas gyermekek elkülönítése.

Szükség esetén kérjük a Nevelési Tanácsadó szakemberei, az utazó gyógypedagógus és az óvoda-iskola koordinátor segítségét.

A pszichohigiénés nevelés

A pszichohigiénés nevelés (lelki egészségvédelem) a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kiművelését öleli fel.

Főbb területei közé soroljuk az egészséges napirend gyakorlását, készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését (leszerelését), a stressz hatások kompenzációját, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások” megértését és megoldását.,

Pszichoszociális higiénéiára nevelés feladatai:

- ✚ Az óvoda pszichés klímájának folyamatos szinten tartása.
- ✚ A normatartás (adaptáció) elsajátítása.
- ✚ A gyermekek szociális biztonságérzetének megteremtése.
- ✚ A gyermeki viselkedésben jelentkező zavarok, lelki sérülések kiszűrése, az okok feltárása és a segítségadás módjának meghatározása.
- ✚ Az óvodai alkalmazotti közösség empátiás készségének fejlesztése, a személyes autonómia védelme.

A pszicho - higiénés nevelés megvalósításának alapfeltétele, hogy a gyermekek biztonságban érezzék magukat. Ez az óvodapedagógus empátiás készségén, képességén múlik, hogy nemcsak szóban, hanem a metakommunikáció segítségével is képes kifejezni érzelmeit, véleményét.

IV.1. B) Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Létfontosságú, hogy az óvodában a gyermeket érzelmi biztonság, derűs, állandó értékrend, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága amagatartásának érzelmi vezéreltsége. Mindezért szükséges, hogy – a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék;

- Óvodánk segíti a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret enged az önkifejező törekvéseknek.
- Úgy neveljük gyermekeinket, hogy megértsék az emberek különbözőnek egymástól.

Fontos, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Ugyanilyen fontos a mások érzelmeinek felismerése, elfogadása, és az azokhoz való alkalmazkodás, az együttérzés képességének alakítása.

A társas együttlét legáltalánosabb szintjét az erkölcsi szabályok biztosítják. Ezek csak akkor fejlődnek, ha a gyermekek állandóan gyakorolják a társaikhoz való helyes viszonyulást. Az óvodapedagógus modell, példakép a társas viselkedés alakulásában.

A sikeres értelmi nevelés előfeltétele – az érzelmi biztonság. Ezt nem lehet mérni, de ez a tény tovább növeli az óvodapedagógusok szakmai, és az alkalmazotti közösség erkölcsi, etikai felelősségét.

Feladataink:

- + A gyermeket már az óvodába lépéstől kezdve, kedvező érzelmi hatások érijék.
- + A gyermek szociális érzékenységének fejlesztése, én - tudatának alakítása, ugyanakkor teret engedni az önkifejező, és önértékesítő törekvéseinek.
- + A gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit, és elfogadja, tisztelje a különbözőségeket.
- + *A gyermeket annak elfogadására nevelni, hogy az emberek különbözőnek egymástól.*
- + *Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló valamint a kiemelkedő képességű gyermekek*

nevelése speciális szakemberek segítségével.

Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A társadalmi és értékrendbeli változások, valamint a pszichológiai-pedagógiai tények figyelembevételével a gyermeki igények és szokásrend együttes alakítása.

Csak a közösségi együttélésben tanulhatja meg a gyermek, hogy sok mindent szabad, de vannak bizonyos normák, szabályok, köztételek, amelyek elfogadása és betartása mindenkire nézve követelmény. Ezek a normák és szabályok alapozzák meg a közösségi élet biztonságát, és azokat az erkölcsi tulajdonságokat, amelyek a közösségi magatartás alapjai (másokra figyelés, segítőkészség, mások elfogadása.)

A jól átgondoltan felállított és következetesen betartott szabályok a gyermekek számára megkönnyítik a beilleszkedést, biztonságot adnak.

Feladataink:

- ✓ Az esélyegyenlőség feltételének megteremtésével a különbözőségek tiszteletére, elfogadására nevelés, hátránykompenzáció.
- ✓ A szeretet kifejezésének és az alkalmazkodás képességének fejlesztése.
- ✓ A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése.
- ✓ Erkölcsi érzelmek megalapozása.
- ✓ Alapvető udvariassági szokások, magatartásmódok fejlesztése. A jó-rossz megkülönböztetése, az őszinteség, igazságosság, felelősségvállalás, *másság tolerálásának*, gyengébbek segítésének érzelmi átélése, értelmezése
- ✓ *A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés.*
- ✓ Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a másság felé fordulás mindenki számára természetes. Következetes neveléssel alakítsuk ki a szokás-szabály tudatot.

A család alapozza meg és indítja el a gyermekeket a szocializáció útján. Az óvodai életbe a gyermek a szocializáció újabb minőségét éli át.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása. A gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint pl.: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának.

A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok leküzdésében a következetes nevelőmunka során a modellértékű nevelést folytató családok gyerekeinek ismereteire, tapasztalataira is építünk – hisz tudjuk az óvodáskorú gyerek számára a felnőtt mellett a gyermektársa is minta.

A roma közösségekben a gyermekek másfajta szocializációt kapnak – az élet más területeiről szereznek ismereteket, része lesz egy érték- és szimbólumrendszernek, saját roma nemzetiségi kultúrájának.

Óvodába kerüléskor az adott társadalom többsége által képviselt kultúrájának kell megfelelnie – ami időnként konfliktushelyzetet is teremthet. (más tapasztalatrendszer, más tevékenységrendszer, más normarendszer). A roma kisgyermek két kultúrában nő fel.

A mi feladatunk, hogy az óvodai évek során kapott értelmi - érzelmi - erkölcsi nevelés összessége interiorizálódjon, jelenjenek meg a pozitív minták a gyermekek viselkedésében.

A hátrányos helyzetet, gyerekek szocializációját nem kezelhetjük spontán folyamatként, valamennyi hatást irányítanunk kell.

Célunk: gyermekeink erkölcsi, érzelmi beállítódását, szokásokat, szabályokat, normákat megalapozni, hogy a közösségben egyéni vágyaikat, akaratukat képesek legyenek megvalósítani.

Feladatunk:

Minta és modellkövetéssel magatartásformák, erkölcsi normák megalapozása.

Közös élmények gazdagítása, a tapasztalatok körének bővítése.

A közösségi élet szokásainak és az együttműködés szabályainak betartása, a viselkedés-kultúra megalapozása, rendszerességre szoktatás.

A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányos helyzetből való felzárkóztatás, hátránykompenzáció.

A hátrányos helyzetű gyermekeknek szociális sémák átadása.

A közösségi élet szokásainak és az együttműködés szabályainak betartása, a viselkedés-kultúra megalapozása.

Hagyományok:

A kisgyermek életében az óvoda mindennapjaitól eltérő – hagyományoknak, ünnepeknek nagy jelentősége van. Az előkészületben koruknak megfelelően a gyermekek is részt vesznek. A közös tevékenység, az együtt átélt élmény erősíti az egymáshoz tartozás érzését, a társakhoz való kötődést, a csoporthoz tartozást. Arra törekszünk, hogy a gyermekeket hassa át a várakozás, a közös készülődés, a díszítés, az ajándékozás öröme.

Óvodánk hagyományai:

Évszakokhoz kötődő és jeles napok hangulatának és szokások felelevenítése:

- ❖ **TÉLAPÓ** ünnepség – készülődés, a télapó várás hangulati előkészítése
- ❖ **KARÁCSONY**- koszorúkészítés, mézeskalácssütés, fenyődíszek készítése.
- ❖ **FARSANG** - télbúcsúztató népszokás, a gyermekekkel együtt díszítjük fel az óvodát, tánc.
- ❖ **HÚSVÉT** - tojásfestés közben locsolóvers tanulás. Tojásfa készítése, tavaszi ágak gyűjtése, rügyeztetése.
- ❖ **Anyák napja** – édesanyák köszöntése

Óvodai és csoporthagyományok:

- A gyermekek születés és névnapjának megünneplése,
- Nagyok búcsúztatása,
- Gyermeknap.

Fontosnak tartjuk az ünnepek során is a kulturált magatartás szokásainak alakítását. Ha nem ismerik a "szerepekhez" tartozó magatartásformákat, később konfliktusok forrása lehet.

A roma nemzetiségi gyermekeknek fokozottan szükségük van az empátiára, a féltő, gondoskodásra. Bizalom, megértés, példaadás, következetesség - elengedhetetlen a roma gyermekekkel való nevelésben

A fejlődő gyermekeknek életkoronként, egyénenként, sérülési sajátosságok szerint változó testi, lelki és társkapcsolati szükségletei, létfeltételi igényei vannak. (pl. biztonság szükséglete, a valahová tartozás, a szeretet, az elismerés, az önmegvalósítás szükséglete). Az együttnevelés keretében mód nyílik a csoportban élő gyermekek számára új morális értékek kialakítására, pl. az elfogadás, a segítőkészség, a fizikai vagy lelki támogatás.

V.1. C) Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A mai gyermekek kommunikációs és kapcsolathányban szenvednek. A családok nagy részében a felnőttek keveset beszélgetnek a gyermekekkel. Ha beszélgetnek is, legtöbbször valamilyen cselekvés közben, (- mosogatás, főzés -) kísérőjelenséggként.

A gyermekek ezekben rövidebb-hosszabb ideig aktívan vesznek részt, később egyre passzívabbakká válnak. Végül még az igényük is megszűnik a beszélgetésre. A családi kapcsolatok minősége, a gyermekek családi kommunikációs tapasztalatai messzemenően befolyásoló tényezők. de az anyanyelv fejlesztéséért sokat tehet és kell tenni az óvodában. A gyermek olyan helyzetben tud kommunikálni, ahol közvetlen, személyes kapcsolat jön létre, ahol módja van az élmények, cselekvések nyelvi kifejezésére.

A hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének javítása érdekében kiemelt fontosságú ennek a területnek az eredményes fejlesztése.

Roma nemzetiségű gyermekeink egy része beszél nyelvét. A kétnyelvűség komoly gondot okoz, hiszen beszéd és kommunikációs készségeikben hiányosságai vannak: - szókincsük fejletlen, kiejtési hibák, rossz a névelőhasználatuk, igekötők, határozószók, ragok helytelen használata, tetszés szerinti szórend, szavak összeillesztésének nincs rendszere, mondat szerkesztésük gyenge. Kommunikációs problémájuk az, hogy a saját családjukban begyakorolt kommunikációs stílust hoznak a gyermekek az óvodába, mely sokszor ellentétben áll az óvoda gyakorlatával.

Feladataink:

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat, az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.
2. Tapasztalatok, érzelmek, gondolatok szóbeli kifejező készségének fejlesztése.
3. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
4. A gyermek szabad önkifejezésének, közlési vágyának elősegítése.
5. Az anyanyelv fejlesztése, a szókincs gyarapítása, spontán és tervszerű tevékenységben, - megfelelő minőségű példaadás.
6. A gyermekek egyéni fejlettségének elemzése, a speciális szakembert igénylő esetek kiszűrése.
7. Az óvodai anyanyelvi nevelésben szükséges a beszédfejlesztést fokozni, - ezen keresztül a beszédhibák állandósulását megakadályozni – **logopédus segítségével.**
8. A játék - mozgás - ritmus - érzelmek - és a beszéd kapcsolatának erősítése.
9. Összefüggő eseménysor képi összerakása, szó és kép egyeztetése, képről való olvasás, (bővített mondatok: határozókkal, névutókkal, melléknevekkel)
10. A hátrányos helyzetű gyermekek nyelvi hátrányainak csökkentése különböző nyelvi, beszédkésztséget alapozó fejlesztő játékkal. Képesek legyenek a fejlesztés során arra, hogy egymást meghallgassák.
11. *A roma nemzetiségű gyermekek esetében fokozottan foglalkozni kell: a beszédkésztség fejlesztésével, a magyar nyelv szókincsének bővítésével, mondatalkotással. Feltétlenül szükséges a logopédiai megsegítés.*

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása érdekében:

Az óvoda a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, - mint életkori sajátosságra, - valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire, építve biztosít a gyermekeknek változatos tevékenységeket, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai:

Egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.

Másrészt az értelemi képességek (érezkelés észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás).

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

V. 2. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

V. 2. A.) Személyi feltételek:

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Az nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodánkban dolgozók feladata, hogy megvalósítsuk a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és a Sajátos Nevelési Igényű gyermekekkel foglalkozó – integrált – intézményekben a kisebb csoportlétszám azért szükséges, hogy minél több személyes figyelem, törődés jusson minden egyes gyermek számára, ami a különleges pedagógiai, nevelési helyzetben a hatékonyság feltétele.

Tárgyi feltételek

Az óvodának rendelkeznie kell a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda épületét, udvarát, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy az szolgálja gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé tettük a mozgás- és játékigényük kielégítését.

A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket, számukra hozzáférhető módon, és a biztonságra figyelve helyezük el.

Az óvodában biztosítottuk a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak és megfelelő környezetet teremtettünk a szülők fogadására.

A heti rend összeállításának elvei:

Naponta biztosítani kell a rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó. Hetente minden korosztály számára kötelező a testnevelés (3-4 évesek számára novembertől fokozatosan)

A tevékenységet úgy szervezzük, hogy naponta folyamatosan van lehetőség a vizuális tevékenységekre.

Hetente kétszer ének-zene, környezet megismerésére nevelés. Naponta mese-vers.

Óvodánk napirendje:

6.00 – 12.00	Érkezés az óvodába, játék Mozgásos játékok szervezése (kötelező vagy kezdeményezett) – testápolás, tízórai, egyéni, kiscsoportos fejlesztés Játékba integrált egyéni, (kis)csoportos tevékenységek Játék a szabadban, élményszerzés, megfigyelések, gyűjtőmunkák.
12.0 - 18.00.	Testápolás, terítés, ebéd, fogmosás Csoportos mesehallgatás, pihenés, csendes játék, egyéni fejlesztés, Ébredés, uzsonna Délutáni játék, lehetőség szerint a szabadban, folyamatos hazamenetel.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését, különböző kötelező dokumentumok, feljegyzések szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében megszervezve az óvodapedagógus jelenlétében és közreműködésével. Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

V. 2. C.) AZ ÓVODA kapcsolatai:

Család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés.

A szülők részéről erősödik egy olyan tendencia, mely a gyermekek neveltségi szintjét ugyan fontosnak tartja, **de az ehhez szükséges teendőket az intézménytől várja.** Az óvodapedagógusok kezdeményezzék a családdal a kapcsolatot, tegyenek meg mindent azért, hogy a szülők támogassák a

gyermekük fejlesztésére irányuló törekvést. Feladatunk a családok megismerése, nevelési szokásaik előítélet-mentes feltárása. A befogadási idő hosszúságát és módját (anyával, apával, nagyszülővel) az egyéni szükségletekhez igazítjuk. Az együttműködés egyenrangú nevelőtársi viszonyban, jó partnerkapcsolatban valósul meg.

Az óvodapedagógus különböző formában (szülői értekezlet, családlátogatás, napi kapcsolat) tájékoztatja a szülőket, mi történik az óvodában. Az óvodás korosztály szakemberei mi vagyunk. Ismereteink egy részét közérthető formában meg kell osztanunk a családokkal. A napi találkozásokon a gyermekkel, a neveléssel és aktuális feladatokkal kapcsolatos legfontosabb, halaszthatatlan információkat beszéljük meg a szülőkkel.

Szülőkkel való kapcsolattartás:

- ✓ szülő - gyermek kapcsolat erősítése a sajátosságok, szokások figyelembe vételével, segítségnyújtás a családhoz illesztett megoldásokkal
- ✓ szülők folyamatos, korrekt informálása a gyermek fejlődéséről
- ✓ nyílt napok, a nyitottság fokozása
- ✓ Szülői közösség részvétele az óvoda munkájában
- ✓ ünnepi előkészületekbe való bevonás
- ✓ szülői értekezletek

A társadalmi integráció feltétele: az elfogadás, és a befogadás azonban nem csupán a gyermekek együttnevelését, hanem a szülőknek az óvodai szülői közösségbe való beilleszkedését is jelenti. Meg kell győzni őket, hogy járjanak szülői értekezletekre. Az a szülő, aki már maga is járt óvodába – sokkal természetesebben hozza gyermekét is.

Az óvodai életben megszerzett készségek, képességek, szokások, a napirend és az életrend a gyermekek útján áttevéődik a családra is. Azaz az óvoda integrációs fejlesztése hozzáadott értéként, mintaként a család társadalmi integrációját is segíti.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt bölcsőde, az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után iskola, mely meghatározó szerepet töltenek be majd a gyermek életében.

Az „Esély Pedagógiai Központ” Nevelési Tanácsadó szakemberei segítenek a képességproblémák feltárásában

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz, és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában nyitottak és

kezdeményezők vagyunk.

Kapcsolatot tartunk a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal is.

Az utazó gyógypedagógusok a fejlesztésben aktívan közreműködnek, hetente fejlesztő foglalkozást tartanak a gyerekeknek.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

V. 3. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

V. 3.1. Játék

A játék az óvodáskorú gyermek elemi, pszichikus szükséglete, szabadon választott tevékenysége, öröm forrása, mely a gyermek fejlődésével változik.

Játékának megfigyelése közben képet kapunk ismereteiről, élményeiről, mozgásigényéről, beszédképességéről, szociális és értelmi fejlettségéről, így személyiségének tükrözője. A gyermek saját játszó környezetet hoz létre, melyben személyisége és annak változása visszatükröződik. Játék közben számtalan ismerettel, tapasztalattal gazdagodnak.

Az óvodába lépő hátrányos helyzetű gyerekek játék eszköz ismerete igen szűk körű, hiszen otthon kevéssel találkoznak.

Fontos feladatunk: hogy a gyermekeket megismertessük a különböző eszközökkel, azok használatával.

Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga, mert a gyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja.

Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásokat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé, mert a játék folyamatában olyan tulajdonságok alakulnak ki a gyermekben, melyek később a társadalomba való beilleszkedést nagymértékben segíthetik.

A képességfejlesztő játékoknak (kirakók, dominók, kártyajátékok), a rajzos játék lapoknak is jelentős szerepe van a gyerekek képességeinek fejlesztésében. A gyermekek ezeket önállóan választhatják, tevékenykedhetnek velük az egész nap folyamán. A gyermekek tanulása legeredményesebb, ha ebben a gyermek által választott szituációba kapcsolódva, segítjük a gyerekek különböző képességeinek fejlődését. Ebben a motivált helyzetben dominál a tevékenység öröme, a sikerélmény pozitív hatása, a gyermek ez által fejlődik. Az óvónő szituációba kapcsolódása akkor eredményes, ha ezt az attitűdöt segíti elő.

A játékban alakulnak társas kapcsolataik, gazdagodnak szociális érzelmei, a világról szerzett tapasztalatai, így **a játék a legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenység, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze**. Játsszani csak biztonságos, nyugodt környezetben lehet, akkor a játék kísérője a jó hangulat, könnyedség, tréfa, nevetés. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. Az óvodában nagyon fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Minden játéktevékenységben figyelembe vesszük a gyermekek önállóságra való törekvését. Szükség esetén bekapcsolódunk, a játékba s együtt játszunk a gyermekekkel.

A roma nemzetiségi gyermekek fejlesztésének is leghatásosabb eszköze a játék.

Itt alakulnak a játéktevékenység, valamint a társas kapcsolatok szokásai:

Egymás testkörzetének, játéktevékenységének, játékeszközének, játékkörzetének tiszteletben tartása.

Társas kapcsolatok szokásai: - udvariasság, segítőkészség, alkalmazkodó készség, az együttérzés, a kivárás, a bizalom, a másik elfogadása, elfogadása.

A játékeszközök helyes használatának megtanulása.

Együttműködési készség fejlesztése. A játék, a játszás, az együttműködés, az együttlét szokásainak megértése és betartása.

Játék közben megértik a szabályok betartásának fontosságát.

Feladataink:

1. Derűs, nyugodt, bizalommal teli légkör biztosítása.
2. Sok pozitív közös élmény biztosítása, a játéktevékenység gazdagítása érdekében.
3. Egyszerű, érthető szabályok kialakítása.
4. A szokás-szabályrendszer, elfogadtatása a játéktevékenység során
5. Biztosítjuk az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok minél többszöri átélésének lehetőségét (észlelés, finommotorika, egymás tiszteletben tartása..)
6. Tudatosan használjuk ki az udvari játék adta lehetőségeket.
7. A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
8. Motiváltság fokozása, az együtt játszás igényének kialakítása.
9. *A játékszerek használatának megtanítása. A magántulajdon és a különböző játékeszközök védelmének megtanítása.*
10. *A gyermekeket a játékeszközök elpakolására, és az eszközök megbecsülésére nevelni.*
11. Az egymás közötti konfliktusok megoldásának bemutatása. Legyenek képesek nyugodtan, kitartóan játszani

V. 3.2. Mese-vers

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az élmény erejével juttatja el a gyermeket:

- ↑ az ismeretekhez, az összefüggések meglátásához,
- ↑ az igazságok felismeréséhez.

A mese szókinccse beépül a gyermek nyelvébe: pontosabb megfigyelésekre, színesebb nyelvi fordulatokra, merészebb képzeletre ösztönzi.

A mesélővel személyes kapcsolat által, biztonságban érzi magát a gyermek, a mesehallgatás belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A mese a gyermek érzelmi-értelmi, és erkölcsi fejlődésének, és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

A kisgyermekeket minél korábban be kell vezetni a versek világába.

Egyrészt azért, hogy a szavakban kedves játékszerekre leljen, hisz a szavakat ritmizálni, rímeltetni jó játék.

Másrészt: hogy gazdagodjék látásmódja, megtanulja önmagát "**látva látni**", a költő segítségével. A gyermek ismerkedik a verssel és rajta keresztül önmagával és a világgal.

A mesék és versek segítségével a magyar nyelvi fordulatok, a ritmikusság fejlesztése. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Feladataink:

1. Ritmus, rímkedvelés.
2. Beszédkészség fejlesztés.
3. Erkölcsi, esztétikai érzelmektől áthatott látásmód formálása.
4. A mese, vers épüljön be a mindennapjaikba, - mesedramatizálás.
5. Igényes irodalmi művek válogatása - népköltészet, kortárs gyermekirodalmi művek.

A mese közel áll a cigánygyermekhez, hiszen bele tudják élni magukat a szereplők helyzetébe a nagy empátiakészségük miatt.

V. 3.3. Ének – zene, énekes játék

A zenei kultúra közvetítése terén napjainkban az óvodára fontos feladat hárul abban, hogy megismertesse a sokféle, a gyerekek mindennapjaiban gyakran hallott zene mellett, a népi játékokat, a zenei értékeket. A zenei nevelés hangsúlyos szerepet kap a tevékenységekben, szituációhoz kötötten mindennap megjelenik az óvodában. A sokféle dalos játék hozzájárul a gyerek személyiségfejlődéséhez, képességei megalapozásához. /ritmusérzék, mozgáskultúra, együttműködés, hallásdifferenciálás/

Az ének-zenei nevelés célja: a közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az értékes zene fogékonnyá teszi a gyermeket a szép befogadására, formálja ízlését.

A zenei nevelés teljes személyiséget formáló, minden tevékenységben benne rejlő lehetőség, amely elsősorban hangulatot, emóciót tükröz. A zene érzelmeket aktivizáló tevékenység, melyhez megfelelő hangulat szükséges.

Feladataink:

1. A felhasznált zenei anyag igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének feleljen meg.
2. A zene iránti érdeklődés felkeltése.
3. Az éneklés és a mozgáskészség improvizatív megjelenése, - a zenével azonosuló ritmikus mozgás kialakítása.
4. A hallott dallam és látott mozgás reprodukciója,
5. A spontán éneklési és mozgáskedv elérése.
6. A zenei, mozgás, és ritmus emlékezet fejlesztése

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. Az éneklés, zenélés a gyermekek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógusok figyelembe veszik az a roma nemzetiségi nevelés esetében gyermekeinek hovatartozását.

[Ide írhatja a szöveget]

Az óvodapedagógus példája, a szűkebb és tágabb környezet zenei hatásai, befolyásolja a zenéhez való viszonyukat.

A roma nemzetiségi gyermekekre jellemző a zenei érdeklődés, hiszen aktívan benne élnek. Örömmel vesznek részt dalos játékokba, mernek és tudnak is énekelni, táncolni, nemcsak az óvodában tanult dalokat, hanem a cigány folklórból is.

V. 3.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.

Az ábrázoló tevékenység, az önkifejezés, a teljes személyiségfejlesztés fontos eszköze. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az állandó cselekvések fejlesztik a gyermek finommotorikáját és segítik az összerendezett mozgás kialakulását. A gyermekek a tevékenység folyamán szabadjára engedhetik érzelmeiket, vágyaikat, kommunikálnak környezetükkel, szocializálódnak az együttes tevékenységekben, ismeretekkel gyarapodnak, technikákat tanulnak melyet az egész nap folyamán, folytathatnak.

Maga a tevékenység a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az élmények befogadására. A hátrányos helyzetű gyermekek a családban kevés ösztönzést kapnak az ábrázoló tevékenységekre, otthon hiányoznak ennek tárgyi feltételei is.

A vizuális tevékenység tartalmaival az óvodapedagógus ismerteti meg a gyermekeket:

- ↑ szín- és formavilág,
- ↑ téri ábrázolás,
- ↑ anyagok természete,
- ↑ technikák, melyekkel kifejezhetik elképzeléseiket, érzelmeiket

Az óvodában a vizuális neveléshez kapcsolódó tevékenységeket a játékba építjük be. A témák megválasztásánál hagyjuk kibontakozni a gyerekek fantáziáját. Barkácsoláshoz sok természetes anyagot biztosítunk, sokféle technikát ismertetünk meg a gyerekekkel.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, azesztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására

Feladataink:

1. Az alkotó tevékenység feltételeinek biztosítása, minőségének fejlesztése.
2. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret biztosítson.
3. A tevékenységekben az ötletességre, önállóságra, az eredetiségre helyezük a hangsúlyt, nem a végtermékre.
4. A komponálás képességeinek fejlesztése.
5. A térbeli tájékozódás, téri plasztikai kifejezőképesség fejlesztése. A gyermek tér- forma- és színeképzetének fejlesztése.
6. Megismertetni a gyermekeket, az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, a mintázás, és a kézimunka különböző technikai alapelemeivel, és eljárásaival.

A gyermekek alkotás közben gazdagodnak, fejlődnek manuálisan, valamint gondolataikban és érzelmeikben, ugyanakkor edződik akaratuk, kitartásuk.

Minél változatosabb technikák alkalmazásával lehetőséget adni az önkifejezésre, és miközben átéli az alkotás örömét, buzdítani, kell őket, hogy be is fejezték a munkát. A tevékenységek közben fejlődik finommotoros készségük, képzeletük, ábrázolási készségük.

V. 3.5. Mozgás

Az óvodás korú gyermekek egyik fő_ tevékenysége a mozgás. A mozgás nem csupán célja, hanem eszköze is a gyerekek fejlesztésének. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az eltérő készségszintek, terhelhetőségek megkövetelik, hogy mindennapi munkánk tervszerű és egymásra épített legyen, figyelembe véve a gyermeki spontaneitást. A mozgásos játékokkal biztosítható a testi és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása, a tanulási képességek fejlődése. Mindezek hozzájárulnak a gyermek személyiségének fejlődéséhez, mint pozitív énkép kialakulása, önkontrol, érzelem-szabályozás, szabálykövető társas viselkedés, kooperáció, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás.

A mozgásfejlesztés célja: A mozgáskedv fenntartása, a mozgásigény kielégítése, a természetes mozgáskészségek fejlesztése.

A mozgásfejlesztés tartalma a következő szervezési formában működik:

gyermekeink kötetlen formában biztosított szabad

mozgástevékenységével,
konkrét fejlesztést szolgáló testneveléssel,
mindennapos testneveléssel,
ügyességfejlesztő mozgásos sportprogramokkal,

Feladatunk: Válgjon igényükké a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás.

1. A játékba ágyazott mozgástevékenységek, és az egyéb tevékenységekbe komplexen beépített testmozgások egészítsék ki az irányított testmozgásokat. (Testnevelés foglalkozások)
2. A rendszeresen és derűs légkörben végzett játékos gyakorlatokkal a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése, a szabad levegő maximális kihasználásával.
3. Fejlődjenek pszichomotoros készségeik és képességeik, finommotoros mozgáskészségeik, koordinációjuk, kondicionális képességeik (teherbíró képesség, helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly.).
4. Lehetőségek, eszközök kínálásával, biztosításával fejlesztjük a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás) és testi képességeit, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, koordinációs képesség, helyes testtartás, társra figyelés....
5. *Minden gyermek találja meg a fejlettségének, érdeklődésének megfelelő mozgáslehetőséget. Igényükké válgjon a testmozgás!!*
6. A hátrányos helyzetű gyermekek iskolaérettségének elérését a mozgásfejlesztés eszközeivel alapozzuk meg, amely a részképességzavarok kialakulásának, megelőzését, a meglévő lemaradások korrigálását, fejlesztését segítik elő.
7. **A sajátos nevelési igényű gyermekeket a fokozatosság elvének és az egyéni sajátosságok figyelembe vételével fejlesztjük.**

A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk ki, hogy mindennap lehetőségük legyen a mozgásos tevékenységekre. Ahhoz, hogy a gyermekek jól érezzék magukat a rendszeresen végzett, mozgásfejlesztés során, megfelelő mozgásélményeket kell biztosítanunk számukra.

Mindennapi testnevelés

A 3-7 éves gyermek egészséges testi fejlődése nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő mindennapi testnevelés nélkül. Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás.

A kellő intenzitású, napi rendszeres testmozgás nemcsak kondicionális és a

koordinációs képességek fejlődését biztosítja, hanem hozzájárul a személyiség differenciált fejlesztéséhez.

A hátrányos helyzetű gyermekeknél

- sokoldalú mozgástapasztalatokkal fejlődjön a gyerekek mozgása és egyensúlyérzéke, .
- a kéz finommozgásainak fejlesztésére nyújtunk változatos lehetőségeket.

- segítsük elő a gyerekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását.

Az óvodapedagógus feladata a mindennapos testnevelés megszervezésében:

Minél hosszabb ideig tartózkodjanak a gyerekek szabad levegőn.

Adjon ötleteket, irányítsa a gyerekek figyelmét a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.

Tegye lehetővé a változatos eszközök és a gyerekek önálló szabad mozgásának biztosításával, hogy örömet jelentsen a gyerekeknek a mindennapi testnevelés.

A változatos környezetben végzett mozgások (úszás) szervezésével a téri tájékozódáson túl a biztonságérzetet is fejlessze.

A mindennapos testnevelés tervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek egyéni adottságait és képességeit, amit a fokozatosság elvével párosítunk. A visszahúzódozó gyermeket türelemmel, tapintatosan vezetjük be a mozgástevékenységekbe.

Óvodánk a következő mozgásfejlesztési lehetőségeket biztosítja:

mindennapos mozgás

Ayres terápiás eszközök használata

séták, kirándulások

sportjátékok szervezése az udvaron

mozgásszeretet kibontakoztatása, erősítése.

testi képesség, agyi funkciók fejlesztése

erősítjük és kiegészítjük a gondozás és egészséges életmód nevelő hatását.

A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítjük a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a szabályjátékokkal a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A mozgást, a finommotorikát fejlesztő játékoknak a prioritását biztosítanunk kell. Olyan tevékenységeket kell szerveznünk, ahol a különböző

szem - kéz, szem - láb, koordinációk fejlődnek.

A roma nemzetiségi gyermekek fejlesztésénél is elsődleges, és meghatározó a mozgás. Alakítás - formaállandóság fejlesztése - forma alakítása mozgással, különböző alakzatok végigmozgása, körmozgás. Kinesztétikus mozgásészlelés fejlesztése.

Testi képességek fejlődésének elősegítése.

A testi képességek fejlesztésének **célja**: a mozgás megszerettetése, a mozgásos életmód igényének megalapozása.

A családok egészségtelen életvitele, életmódja, a gyermekek mozgásterének leszűkítése szükségessé teszi a tervszerű mozgás fejlesztését. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás) és testi képességeit, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés, kommunikáció.

Feladataink:

1. Adjunk minél több lehetőséget, hogy a gyermekek kötetlenül, kedvük szerint mozogjanak.
2. Az egyéni eltérésekre épülő differenciált fejlesztést juttassuk érvényre.
3. A mozgásos szabályjátékok különböző változatait alkalmazzuk.
4. Életkornak megfelelő terhelést adjunk a gyermekeknek.
5. *Alakítsuk ki az igényt a rendszeres mozgásra.*
6. Esélyt kell adni minden gyermeknek, hogy önmagához viszonyítva fejlődjön.

V. 3.6. A külső világ tevékeny megismerése

1. A tárgyi, természeti környezettel, a jelenségekkel, folyamatokkal, anyagokkal, kapcsolatos tapasztalatoktól - a társadalmi környezet történéseinek érzékelésig terjed.
2. A környezetben, tevékenységekben szerezhető matematikai tapasztalatokat integrálja.

A környezetismeret magába foglalja:

a természet ismeretét, a társadalom ismeretét,
a környezetvédő szemléletet és magatartást.

A hátrányos helyzetű gyermekek környezetről szerzett ismeretei igen szűk körűek, mivel leginkább, közvetlen környezetükben mozognak, így mozgásterük erősen beszűkült.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás

[Ide írhatja a szöveget]

élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A fenntarthatóság pedagógiája a változás pedagógiája: egyik fő célja, hogy a szereplőkben a közös tudás kialakításán és az ehhez vezető folyamat bejárásán keresztül szemléletváltást készítsen elő. A fenntarthatósággal kapcsolatos problémák, illetve elgondolások kritikus vizsgálata a mindennapi rutin, a gyakran tudattalanul is elsajátított viselkedésminták és kulturális elemek felülvizsgálatát is jelenti. A fenntarthatóságra nevelés elmélete és gyakorlata soha nem lesz befejezett, egy az egyben másolható minta. A cselekvési folyamat az egyes szereplők együttműködésére, folyamatos egymásra hatására épül, a szereplők egy részének változása a többiekben is változást indukál..." (Réti Mónika: Környezeti nevelés és fenntartható fejlődés)

Az ember biológiai és társadalmi lényként él a Földön.

Mint biológiai lény, része a bioszférának. Olyan élőlény, aki képes a környezetét tudatosan megváltoztatni! Történelme során sajátos emberi igényeinek kielégítése közben meg is tette ezt. Társadalmi lényéből adódóan létének feltétele a termelés és a fogyasztás. Ezen tevékenységek során egyre jobban eltávolodott a természettől, amelyből biológiailag származik, és amely nélkül életképtelen.

A körülöttünk lévő világ változásai, a globális környezeti, ökológiai válság, egyre érzékelhetőbb jelei lassan tudatosodtak az emberekben, és felmerült a változtatás szükségességének gondolata. Egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy elengedhetetlen környezetünk „más” szempontú „használata”. A tudatosság kialakításához nélkülözhetetlen a környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés. A két fogalom ma még együtt él. A kezdet a környezeti nevelés. A környezeti nevelés sokrétű, összetett folyamat, amelynek célja környezetkultúrára nevelés, azaz életmód-, gondolkodás- és viselkedésmód-alakítás. A környezeti nevelés folyamatában a környezet iránti nyitottság kialakításán, a környezet megismerését szolgáló ismeretek megújításán, a környezeti gondok feltárása és megoldását segítő készségek és képességek, az érzelmi viszonyulás alakításán túl az egész emberre, a gyermekekre, annak egész személyiségére tudunk hatni.

[Ide írhatja a szöveget]

„A környezeti nevelés már régen felismerte, hogy a környezeti problémák okainak és megoldásának összetettsége miatt az ökológiai kérdéseken túlmutatóan tudatosítani kell azok társadalmi, gazdasági rendszerrel való összefüggéseit. Felismerte, hogy a természeti környezet rohamos romlását csak úgy tudjuk elkerülni, ha kialakítjuk a környezeti terhelést, károkat csökkentő környezetharmonikus magatartási és életviteli mintákat.

7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.

1. a környezeti nevelésben mutatott jártasság
2. a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője
3. a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.

<https://www.eon.hu/energiakaland.html>

[Ide írhatja a szöveget]

A környezeti nevelés: olyan pedagógiai folyamat, amely megalapozza a környezettudatos, környezetre figyelő magatartást. Kialakíthatók azok a szokások, magatartási formák, amelyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják majd a későbbiekben.

Alapelvünk: minél többet legyünk a természetben!

Cél: a természethez kapcsolódó attitűdök formálása.

Feladataink:

1. Mindent a maga természetében megfigyelni, minden lehetőséget kihasználni a szabadban való tartózkodásra. Közlekedésre nevelés.
2. A gyermekek megfigyeléseiben, cselekvéseiben, kísérleteiben, érzelmeiben keresztül szerezzék meg a környezetről sokoldalú ismereteket. Felébreszteni bennük a felfedezés igényét.
3. Környezeti értékek, a természet kincseinek megismertetése.
4. A tágabb környezet mellett legalább ennyi ismerettel rendelkezzenek szűkebb és tágabb környezetükről, családjukról, a városról, néphagyományokról.
5. Az óvodapedagógus segítse elő a gyermek döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
6. Az óvodapedagógus tegye lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
7. A növények, állatok iránti szeretet, féltő gondoskodás megalapozása. Környezetvédelem.
8. Folyamatos ismerkedést biztosítunk a közlekedéssel, a városunkkal kapcsolatosan.

Mindez meghatározó a gyermekek képességeinek fejlesztésében is: tapasztalás, megértés, ítélőképesség. Képesé válnak a problémák felismerésére és megoldására. Fejlődik a szóbeli kifejezőképessége. Önálló tapasztalatokat szereznek, véleményt nyilvánítanak, kommunikációs képességük fejlődik. A tevékenységek, megfigyelések során kapcsolatteremtő képességük fejlődik, erősödik kitartásuk.

A roma nemzetiségű gyermekeknek jó a természethez való viszonyuk, hiszen természet közelben nőnek fel. Ismeretszerzés közben szerepek, magatartási módok elsajátítására, a környezeti értékek felismerésére is mód nyílik.

Természeti és társadalmi környezettel kapcsolatos

szokások: az élet tisztelete, állat és növényvilág védelme, igény szint kialakulása a környezetükkel kapcsolatban, (környezetesztétika, környezetvédelem)

Környezetvédelem:

Óvodásaink már aktívan részt vesznek a környezetvédelemben, és a környezetük megóvásába is bevonjuk őket. Elvárjuk tőlük, hogy vigyázzanak a tisztaságra, védjék és gondozzák a környezetükben lévő növényeket és állatokat. („Föld Napja”, madáretetés)

Személyiségük formálható, érzékenységük alakítható, azokkal a tapasztalatokkal, amelyeket, a környezetet károsító jelenségekkel kapcsolatosan szereznek. (autók kipufogó gázának hatása, szemetes környezet, vandalizmus - épületeken, növényeken - zaj ártalmak). A környezetvédelem még "nem ivódott be" életünkbe, de alapvető feladatunk, hogy kialakítsuk a gyermekekben ezt az igényt, közreműködünk a szülők szemléletének formálásában is.

Feladataink:

1. Tudatosan figyelni a környezetre, a természetvédelemre.
2. Hagyományok ápolása: Föld napja, Környezetvédelmi világnap.

Matematikai nevelés

A gyerekek kíváncsiságát, érdeklődését, cselekvési igényét kihasználva biztosítunk tevékenységeket a környezetünk mennyiségi és formai összefüggéseinek megtapasztaltatására.

Feladatainak:

1. Gondoskodni arról, hogy a csoportszoba berendezési tárgyai változatos lehetőségeket biztosítsanak az alapvető matematikai gondolkodási készségek fejlődéséhez.
2. A gyermekek konkrét élményein keresztül fejleszteni a matematikai nyelvet, felhasználni azokat a tevékenységeket, amelyek a matematikai fogalmak megalapozását szolgálják.
3. A gyermek környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat, a tevékenységeiben alkalmazza.
4. Hatékonyan fejlesszük a gyermekek problémafelismerő és megoldó képességeiket, a feladatmegoldásra irányuló önállóságukat.

5. Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri viszonyokat, alakul
ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemléletük.

A roma nemzetiségű gyermekek, amire praktikusán szükségük van, az jól tudják, amire nincs szükségük, azt nem tudják alkalmazni. Nehezen ismerik fel az ok-okozati összefüggéseket. Térben, időben nehezen tájékozódnak. Nehézséget okoz az alapvető gondolkodási műveletek elvégzése. Manipulatív tevékenységekkel: válogatás, mérés, osztályozás (kisebb-nagyobb, rövidebb-hosszabb, keskenyebb- szélesebb) tudatosítjuk a matematikai alapfogalmakat.

V. 3.7. Munka jellegű tevékenységek:

A gyermek mindennapi tevékenységének része a munka jellegű tevékenység, mely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

A munka szervesen összefonódik a játékkal, és a cselekvő tanulással. Az óvodapedagógus az egyes munkafajtákat fokozatosan vezesse be, a munkafogásokat mutassa meg, gyakoroltassa.

Leggyakoribb munkafajták:

Önkiszolgáló munka, amely végigkíséri az óvodai életet. Fejleszti a gyermekek önállóságát, önfegyelmét, kitartását, felelősség, céltudatosság, feladattudatát.

Az örömmel és szívesen vállalt naposi tevékenység a csoporttársakért.

A játékban megjelenő, önmaguk és társaik valós szükségleteit kielégítő munkák, a gyermekek önként vállalt, alkalmi tevékenységei.

Csoport hagyományok ápolásához kapcsolódó munkák, (ünnepi készülődések takarítás, díszítés, teremrendezés, ajándékkészítés)

Élő környezet ápolása - növénygondozás.

Önként vállalt alkalmi megbízatások, mely kisebb csoportokban is végezhetőek.(rendfelelős)

A hatékony munkára nevelés a személyiségfejlesztés fontos eszköze. A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermekek motiváltsága kedvező alap a munkavégzés folyamatainak, munkaszokások elmélyítésének, valamint, következetesen a munka befejezésére ösztönzés. Felnőttek és egymás munkájának megbecsülése, tiszteletben tartása.

Feladataink:

1. A munkát mindig a csoport összetételéhez kell igazítani.
2. Gyermekméretű eszközök és ezek állandó helyének biztosítása.
3. Legyen megfelelő idő, hely a munkavégzéshez, valamint elegendő munkalehetőség.
4. Baleseti helyzetek kiküszöbölése.
5. *A munkafolyamatok biztosításánál a fokozatosság, a rendszeresség elvét kell figyelembe venni és betartani.*
6. *Úgy alakítjuk a csoportok életét, hogy mindent, amit maguk tudnak, önállóan, vagy kis segítséggel végezni, maguk végezzék.*

Munka: - az együttműködési készségnek,
a tapasztalatszerzésnek,
az önállósulásnak,
az önfegyelemnek az alakítója.

Fejleszti: a gyermekek mozgás és kontaktusteremtő képességét, miközben számtalan ismeretet közvetít.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való szoros együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

V.3.8. Tanulás

A tevékenységekben megvalósuló tanulás.

Az óvodánkban a **tanulás folyamata**, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg. Mindenfajta tanulási tevékenység esetén azt szeretnénk elérni, hogy önként és örömmel vegyenek részt ebben a folyamatban.

Fontos, hogy a követelményeket az egyéni teljesítőképességekhez mérjük, képességeiknek megfelelő feladatok elé állítsuk a gyermekeket.

Az óvodai tanulás elsődleges célja, az óvodáskorú gyermekek kompetenciáinak és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során, épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek érdeklődésének felkeltése, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségeinek biztosítása, kreativitásának erősítése.

Feladataink:

- ❖ Gyermekeink önállóságának, figyelmének, kitartásának, aktivitásának, feladattudatának, valamint értelmi képességeinek fejlesztése a pszichikus funkciók figyelembe vételével (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, fegyelem, gondolkodás, képzelet, kreativitás). Az óvodáskori tevékenységekben történő tanulás motiváltsága hatással van az iskolai tanulás örömteliségére.

A tanulás lehetséges formái:

Utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás- és viselkedésminta (szokások alakítása)

A spontán játékos tapasztalatszerzés.

A cselekvéses tanulás

A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.

Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés és tapasztalatszerzés, gyakorlati probléma- és feladatmegoldás.

Az ismeretek átadásában fontos szempont a „**keveset, lassan, jól**” elve. Az óvodás korosztály számára a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységkeret.

Az ismeretek bővítésének keretét, formáját, alapvetően a kötetlen, érdeklődésre alapozott, főként mikrocsoportos tevékenységek adják. Az óvodapedagógus tudatosan, tervszerűen biztosítja a fejlődéshez szükséges differenciált tevékenység feltételrendszerét.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

V.3.9. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

1. A gyermek belső érése, a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végére belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodából iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez szükséges feltételek: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

A./ A testileg egészségesen fejlődő gyermek hat éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

B./ A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás átvitele,

A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat. Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Szókincsük gyarapodik, árnyaltabb lesz.

Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja nevét,

lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat. Ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

C./ Az óvodáskor végére az egészségesen fejlődő gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek

Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.

Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg, kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk, önfegyelmük alakítása biztosítja, ezt a tevékenységet.

Egymás munkája iránti tisztelet kialakul. Kommunikációs tisztelet, egymásra figyelés, a különbségek, a másság elfogadása.

3. A 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

4. A Sajátos Nevelési Igényű gyermekeknél, ha megfelelő szakaszban sikerül a sérült funkciókat pozitív irányba befolyásolnunk, (gyógypedagógus segítségével) megadjuk a lehetőséget a kudarcoktól mentes iskolakezdésre. Keressük a szülőkkel együtt a gyermekek számára legoptimálisabb iskolákat. Vitatott esetben a Szakértői Bizottsághoz fordulunk. A sajátos nevelési igényű gyermeke estében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

[Ide írhatja a szöveget]

6. Személyiségük kibontakozik, az emberi értékek megítélése, a másság, a tolerancia jegyében. Az önkontroll funkciói: kitartás, frusztrációs tolerancia erősödik. Perspektívalátás, tanulási, továbbtanulási igény alakuljon ki.

7. A tanulás iránti vágy, a felelősségérzet, feladattudat kialakítása a gyermekekben.

VI. HELYZETKÉP a Lenkey Úti Óvodáról

A Lenkey óvoda a város peremkerületében helyezkedik el, több mint 80 éves. A megyeszékhely legrégebbi állami óvodája, amely tervezetten óvodának épült!

A gyermekek az óvodába részben egy 40 éve épült azóta nem fejlődő, bővülő kis lakótelep, bérházi lakásaiból, részben kertes családi házakból érkeznek.

Óvodánk háromcsoportos, 75 kisgyermek befogadására alkalmas. Csoportszobáink tágasak, világosak. Az épület felújítása három ütemben 2005-ben megtörtént, nyílászárók cseréje, a lábazat salétrommentesítése, festés, parkettacsizolás. A járulékos helyiségek (női öltöző, mosdó), rekonstrukciója befejeződött, amely higiénés szempontból sokat javított helyzetünkön. Az óvoda udvara, az elmúlt évben megszépült, kibővítettük a betonos területet. Ahol sáros, esős időben is kijöhetünk a gyermekekkel a szabadba. A hátsó füves játszótér feltöltése, újrafüvesítése 2012-ben valósult meg, két EU konform függeszkedő és csúszda játékkal gazdagítottuk a gyermekek mozgásigényét szolgáló játékparkot. A környezet szépítésében, a játékok pótlásában a szülők közössége, és az óvoda dolgozói aktívan vesznek részt. Pályázatok útján is bővítjük a játékkészletet /mozgásfejlesztő játékok, bábparaván, közlekedési játékok stb./. Nevelési alapelveink kialakításánál fontos szempont, hogy a gyermekek milyen társadalmi, és szociális környezetből érkeznek hozzánk.

Az idejárom gyermekek szülei dolgozók munkás emberek, akiknek a munkanélküliség sokat rontott az egzisztenciális, szociális, anyagi helyzetén. A családok 40-50 %-ban vagy az apa, vagy az anya munkanélküli, ami esetenként létbizonytalanságot, rossz szociális miliőt, türelmetlenséget eredményez.

A környék elszegényedése is tapasztalható, vannak családok, akiknél egyedüli megélhetési forrás a szociális támogatás.

A gyermekekre kevés idő, törődés, biztonságot nyújtó meleg családi együttlét jut. Több lett a beszédhibás, nehezen nevelhető, túlzottan "eleven", vagy ennek ellentéte, a gátlásos, félénk, szorongó gyermek.

Alapelvünk a szeretetteljes, érzelem gazdag légkör megteremtése, amely biztonságérzetet nyújt, és lehetőséget biztosít az önmegvalósításhoz.

Büszkék vagyunk bábcsoportunkra, melynek minden óvodapedagógus tagja. A bábozás rejtett kincseshánya a játék, az anyanyelvi nevelés, a gyermek személyiségének gazdagítása, az irodalom, és számos műveltségtartalom kibontakoztatásában.

Az immár hagyományosan szerveződő gyermektorna és néptánc foglalkozások megismertetik a gyermekeket a magyar népi játékkincs egy-egy szép változatával, ritmusérzéküket és mozgáskoordinációjukat fejlesztik.

VI.1. Az óvodai nevelés feladatai

VI.1.A. Az egészséges életmód kialakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése óvodáskorban kiemelt jelentőségű. Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Célunk:

A gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, az egészséges életmód igényének megalapozása.

Feladataink:

1. A gyermekek gondozása, mozgásigényük, testi-lelki szükségleteik kielégítése.
2. Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, edzés.
3. A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos és esztétikus környezet biztosítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. .
4. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;

A gyermekek egészségének védelme érdekében - orvos, védőnő, óvónő - a megfelelő szakemberekkel történő folyamatos kapcsolattartás biztosítása.

A gyermekek óvodába lépése előtt - beíratáskor - a szülőkkal való beszélgetés során, valamint a befogadás ideje alatt tapasztalt **családi szokások, életkori sajátosságok figyelembevételével** alakítjuk ki a megfelelő óvodai életritmust.

A gyermekek gondozása közben fokozatosan formáljuk a **gyermek-felnőtt bensőséges kapcsolatát**.

Az egészségügyi szokások részfeladatainak begyakorlása érdekében a csoportban dolgozó felnőttekkel egyeztetjük az azonos elvárásokat, és következetesen gyakoroljuk azokat.

Óvodába lépés után megismertetjük a gyermekekkel a **testápolási szokások** sorrendjét, valamint a mosdó, WC használatának rendjét.

Az óvoda egy mosdóját /5 db WC, 2 db piszoár, 5 db mosdókagyló / három

csoport közösen használja, ezért a rugalmasságra és a folyamatosságra nagy gondot fordítunk.

Az **öltözködési szokások** alakításakor megismertetjük a gyermekeket az öltözködés végrehajtásának helyes sorrendjével, testsémára utaló jelzésekkel.

Szükség esetén felhívjuk a szülők figyelmét a célszerű, praktikus, réteges **öltözködésre**, illetve az alul- és túlöltözködés veszélyeire.

Óvodásaink számára a napi háromszori **étkezést** a napközis konyha biztosítja /kiszállítással/.

A kulturált étkezési szokások kialakítása mellett gondot fordítunk az ételek megismertetésére észlelés, érzékelés útján /íz, illatok stb./

A folyamatos játéktevékenység biztosítása érdekében **rugalmas napirend** keretein belül szervezzük a tízórázást, az ebédet, uzsonnát adott időben, együtt fogyasztjuk el, de figyelembe vesszük a gyermekek egyéni tempóját, szükségleteit is. Az étkezések során a személyes példaadásra nagy hangsúlyt fektetünk.

A gyermekek mindennapi **mozgásigényének** kielégítését, **mozgáskoordinációjuk fejlődését** - időjárástól függően -, a csoportszobai, tornatermi lehetőségeken túl - az udvaron, szabadlevegőn biztosítjuk maximális időkihasználtsággal.

Lehetőséget teremtünk különböző labdajátékokra /futball, kosárlabda, röplabda, kiütő stb./, futó-, fogó játékokra, egyensúlyérzéklet fejlesztő játékokra /ugróiskola, színcápa, ugrókötel, mászóakák, csúszda használata stb./, valamint mozgásos szabályjátékokra is.

Rendszeresen szervezünk **élményszerző sétákat**, kicsiknek rövidebb, nagyobbaknak hosszabb időtartamút.

Mozgáskoordinációjuk fejlesztése mellett gondot fordítunk arra, hogy **alkalmazkodjanak egymáshoz**, vigyázzanak maguk és társaik testi épségére a baleset megelőzése érdekében.

Lehetőségeinket figyelembe véve igyekszünk **esztétikus tárgyi környezetet** kialakítani, amely komfortérzetet nyújt a gyermekek számára. Csoportszobáink világosak, megfelelő méretűek - két termünk 25 fő, egy pedig 20 fő befogadására alkalmas nagysága alapján.

Tervezzük a mozgásbiztonság, egyensúlyérzék, téri tájékozódás, oldaliság dominancia, testfogalom fejlesztése érdekében, olyan tornaszerek, eszközök vásárlását /költségvetés és pályázatok útján /melyek az évről-évre nagyobb számban előforduló mozgásfejlődésben elmaradt gyermekek korrekcióját és általában a prevenciót szolgálják

Ösztönözzük a gyermekeket és a szülőket a különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetett zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fokozott fogyasztására.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Önállóak, igényeik szerint végzik a személyükkel kapcsolatos teendőket /öltözködés, étkezés, tisztálkodás/.

Kialakulnak a kulturált étkezési szokások.

Fölismerik szükségleteiket, képesek kielégíteni azt, igényükké válik a higiénés szabályok betartása.

Megtanulnak megfelelően mozogni, tájékozódni, mozgásigényüket képesek szándékosan irányítani.

Tudnak alkalmazkodni, kapcsolatot teremteni - alakítani környezetükben, megismerik az illem, a kulturált viselkedés alapvető szabályait.

Igénylik, alakítják környezetük rendjét, észreveszik, megszüntetik a rendetlenséget.

VI.1.B. Érzelmi és erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Célunk:

A gyermeki önmegvalósítás biztosítása, magatartás normáinak betartásával - egyéni érdekeik figyelembevételével.

A gyermekek - egyéni érdekeinek, képességeinek figyelembevételével - önmegvalósításuk biztosítása, a közösségi magatartás normáinak betartásával.

Be kell építeni a gyermek személyiségébe az óvodai viselkedés szokás- és normarendszerét. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (pl. együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás- és normarendszerének megalapozása. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Mindezért szükséges, hogy – a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék;

- Óvodánk segíti a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret enged az önkifejező törekvéseknek.
- Úgy neveljük gyermekeinket, hogy megértsék, az emberek különböznek egymástól.

Feladataink:

Az érzelmi biztonságot nyújtó, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt, családi légkör megteremtése. Olyan óvodai élet megszervezése, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, közösen végzett munka öröme

olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, önállóság,

önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatosság, szabálytartás, a közösen végzett munka, önzetlenség.

A mindennapi testi-lelki edzés lehetősége fejlessze a gyermekek erőnlétét, alkalmazkodó képességét, harmonikus testi fejlődését.

A gyermek-gyermek, felnőtt- gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segítse a konstruktív együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önérvényesítést és önértékelést. A gyermekek legyenek képesek a környezetükben lévő emberi kapcsolatokban észrevenni a jót és a rosszat.

Önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés.

A szociális érzékenység kialakulása segítse a másság elfogadását.

Arra neveljük a gyermekeket, hogy az emberek különböznek egymástól.

Segítse a barátkozást, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megerősödését.

Az esztétikai érzelmek alakítása terén:

Egyéni igények figyelembevételével esztétikus, higiénikus gondozás biztosítása.

Az egészséges, esztétikus környezet biztosítása segítse a szépérzék kialakulását. Az ízlésformálás jelenjen meg az óvoda mindennapjaiban, a természetben, a tárgy-, társadalmi környezetben egyaránt.

A művészeti tevékenységekhez tapadjanak rácsodálkozási élmények, hogy a gyermekekben az élménybefogadó képesség erősödjön. Legyenek képesek a tárgyi, emberi, természeti környezetben észrevenni a szépet és a csúnyát.

Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek később kialakuló esztétikai értékítéletének.

Az intellektuális érzelmek alakítása terén:

Az intellektuális érzelmek megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását, a szűkebb-tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.

A gyermekek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze az értelmi képességeket – az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást – különös tekintettel a kreativitásra.

A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását.

A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét.

Az érzelmi alapigények biztosítása – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet – segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással, vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék.

A nehezen szocializálható, sajátos törődést igénylő, lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a Sajátos Nevelési Igényű illetve kiemelkedő képességű gyermekek nevelése, másságának

elfogadása, szükség esetén megfelelő szakember - intézmény bevonásával.

Az óvodapedagógusok és a nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája, különös tekintettel a dajka - gyermek kapcsolatra.

Óvodába lépéskor a hároméves kisgyermeket gondoskodó, **szeretetteljes, barátságos**, elfogadó **felnőttek fogadják.**

A **beszoktatásra** különös gondot fordítunk, a gyermekek, szülők első benyomása meghatározó az elfogadás, a bizalom építésében.

Elfogadjuk az otthonról hozott biztonságot nyújtó játékaikat, kedves tárgyaikat. Mondókával, bábbal, ölbeli játékokkal, mesével, dallal, simogatással teremtünk érzelmi biztonságot.

Az első hetekben figyeljük a gyermekeket, fokozatosan megismertetjük őket az óvodai élet alapvető szokásaival, nem erőltetünk semmit, testi épségük megóvása érdekében szabunk konkrét határokat.

A beszoktatás ideje alatt - bármely életkorban történik az - fontos a tapintat, a törődés, jó közérzet, kevés szabály, az ismétlődés.

A **játéksarkok kialakításánál** nagy gondot fordítunk a "kuckósításra", a játékok esztétikus elhelyezésére, elérhetőségére, hogy a gyermekek a nap folyamán találjanak kedvükre való játszóhelyet, és jól érezzék magukat.

Óvodánk **nevelőközössége nyitott a gyermekek felé**, támogatjuk, segítjük a barátságok kialakulását, a másság elfogadását.

Az óvodapedagógusok a gyermekcsoportok közösségének /életének/ irányítói és egyben aktív tagjai is.

Kiinduló pontunk:

Óvodáskorú gyermekek életkori sajátossága, hogy érzelmei, indulatai irányítják cselekedeteit, mind a felnőttekkel, mind a kortársakkal való kapcsolatukban.

Az óvoda valamennyi alkalmazottjának **magatartása modell értékű**, mert érzelmi indíttatású modellkövetésre sarkall, szerepkövetésre, azonosulásra készíteti a gyermekeket.

Óvodánkban dolgozó pedagógusok jó példája, türelme, határozottsága, következetessége, toleranciája, bizalma fejleszti a gyermekek **viselkedéskultúráját.**

A **szocializáció** színtereinek biztosításával a kortársi kapcsolatok hatását erősítjük.

Óvodánk a gyermekek nyitottságára épít, és hozzásegíti a gyermekeket, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, mely a hazaszeretet és a szülőföldhöz kötődés alapja, hogy rá tudjanak csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindezek megbecsülésére.

A személyiségfejlesztés szempontjából jelentős szerepe van óvodai csoportjainknak, mert közvetítenek, sajátos tartalmakat hordoznak,

gyermekünket segítik az **önismeret** - önértékelés alakulásában, **pozitív önértékelésre** készítetnek, valamint mások értékeinek felismerését segítse.

A gyermekek tevékenységéhez szabadságot biztosítunk, de pontos, világos, pozitívan megfogalmazott szabályokat közvetítünk, mi az, ami "megengedhető", mi az, ami "nem kívánatos".

Úgy segítjük a gyermekeink /az önfegyelem, önkontroll/ **pozitív erkölcsi tulajdonságainak** kialakulását, hogy a nemkívánatos magatartás következményeit megvitatjuk, „**beszélgető körök**” bevonjuk őket a probléma felismerésébe, és a megoldás megtalálásába.

A **problémás gyermekek** /ingerszegény környezet, roma gyermekek, részképesség-zavarral küszködők stb./ felé egyértelműen közvetítjük szeretetünket, törődésünket, figyelmünket, mintát adva a gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő gyermekek fejlesztéséhez szakemberek /logopédus, pszichológus stb./ segítségét kérjük.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős együttműködő szerepünk az Esély Pedagógiai Központ Utazó gyógypedagógus hálózat szakembereivel.

A lelki nevelési feladatok ellátása érdekében különösen gondot fordítunk a viselkedészavarok, a lelki sérülések kiszűrésére, az okok feltárására, a segítségadás módjának meghatározására.

A nevelőközösség empátiás készségének fejlesztése mellett, kerüljük a feszítő, megterhelő, konfliktushelyzeteket, a túlzott követelményállítást. A fejlődő gyermekeknek életkoronként, egyénenként, sérülési sajátosságok szerint változó testi, lelki és társkapcsolati szükségletei, létfeltételi igényei vannak. (pl. biztonság szükséglete, a valahová tartozás, a szeretet, az elismerés, az önmegvalósítás szükséglete) Itt elsősorban az elfogadás, az egyéni fejlesztés, kompenzálás, azaz a fejlesztő nevelés a domináló.

Az együttnevelés keretében mód nyílik a csoportban élő gyermekek számára új morális értékek kialakítására, pl. az elfogadás, a segítőkészség, a fizikai vagy lelki támogatás.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

Figyelmesen, türelmesen hallgatják meg az óvónő és társaik közlését és kérését.

Igényükké válik a helyes cselekvés, viselkedés szabályainak betartása, betartatása.

Kialakul a csoport élete iránti érdeklődés, természetes szükségletté válik a közös tevékenység.

A másságot tapintattal, megértéssel fogadják.

Önállóan keresik a segítségnyújtás megfelelő formáit.

A közösségi életet zavaró megnyilvánulást tapasztalva kísérletet tesznek a megoldásra.

Az adott pozitív tevékenységformák által megkívánt magatartási formákat követik /tudják/.

Tájékozódnak a közösségben.

Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

VI.1. C. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi,- az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A mai gyermekek kommunikációs és kapcsolathányban szenvednek. A családok nagy részében a felnőttek keveset beszélgetnek a gyermekekkel. Ha beszélgetnek is, legtöbbször valamilyen cselekvés közben, (- mosogatás, főzés -) kísérőjelenségként.

A gyermekek ezekben rövidebb-hosszabb ideig aktívan vesznek részt, később egyre passzívabbakká válnak. Végül még az igényük is megszűnik a beszélgetésre. **Az óvodapedagógusnak az igényt is fel kell ébreszteni a gyermekekben a példaadáson túl.**

A gyermek olyan helyzetben tud kommunikálni, ahol közvetlen, személyes

kapcsolat jön létre, ahol módja van az élmények, cselekvések nyelvi kifejezésére. A beszédkapcsolatokban az egyediség, az egyénre irányuló érdeklődés alapvető feltétel. A családi kapcsolatok minősége, a gyermekek családi kommunikációs tapasztalatai messzemenően befolyásoló tényezők, de az anyanyelv fejlesztéséért sokat tehet és kell tenni az óvodában.

Feladataink:

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel (a javítgatás elkerülésével – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van

Tapasztalatok, érzelmek, gondolatok szóbeli kifejező készségének fejlesztése.

A kontaktusteremtés, a kommunikációs képesség, önkifejezés eszközeinek fejlesztése.

A gyermek szabad önkifejezésének, közlési vágyának elősegítése.

Az anyanyelv fejlesztése, a szókincs gyarapítása, spontán és tervszerű tevékenységben, - megfelelő minőségű példaadás.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A gyermekek egyéni fejlettségének elemzése, a speciális szakembert igénylő esetek kiszűrése.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat, az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Tapasztalatok, érzelmek, gondolatok szóbeli kifejező készségének fejlesztése.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A természetes napi kontaktusteremtés, kontaktus tartás eszköze az élethelyzetekben, a ("beszélő magatartás")

A" beszélő magatartás"-t a gyermek akkor sajátítja el, ha :

érzelmi biztonságban van,

személye iránti érdeklődést tapasztal,

hagyjuk, türelmesen kivárjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezését.

A beszédkészség természetes színtere a játék, ahol a gyermekek kontaktusba kerülnek egymással. A fejlettebb gyermekek beszédbiztonsága, bátrabb beszéde utánzásra készíti a gátlásosabb, problémákkal, nehézségekkel küszködőket.

Olyan beszédmagatartás kialakítására törekszünk, ahol a

beszéd indítása,
szókincsbővítés,
helyes mondatalkotás,
összefüggő, folyamatos beszéd,
a beszédmegértés fejlesztése hangsúlyozott.

Az óvodai anyanyelvi nevelésben szükséges a beszédfejlesztést fokozni, - ezen keresztül a beszédhibák állandósulását megakadályozni – **logopédus segítségével.**

Nagyon fontos:

a játék - mozgás - ritmus - érzelmek - és a beszéd kapcsolatának erősítése.

összefüggő eseménysor képi összerakása, szó és kép egyeztetése, képről való olvasás, (bővített mondatok: határozókkal, névutókkal, melléknevekkel)

a./ Nyelvi játékok - beszédkészséget alapozó, fejlesztő játékok (hanganalizáló, találós kérdések, mesemondó, mesefolytató, mesebefejező.)

b./ Bábozás: - komplex beszédfejlesztő, javító.

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása érdekében:

Az óvoda a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire, építve biztosítson a gyermekeknek változatos tevékenységeket, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai:

1. Egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
2. Másrészt az értelmi képességek (érzékelés észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése.
3. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Nevelésünkben a hagyományok, a hagyományőrzés hangsúlyozott szerepet kap. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy ünnepeink kiemelkedjenek hétköznapijainkból, úgy külsőségeiben, mint belső tartalmában. Gyermekünk a visszatérő élmények átélésével - melyek szülőföldjéhez, otthonához kötik - egy életre szóló örökséget kapnak. Óvodai ünnepeinket mindig a készülődés, az ünnepvárás időszaka előzi meg, mely idő széleskörű lehetőséget biztosít az érzelmi ráhangolódásra a pozitívan motivált tevékenységekre.

Óvodánk hagyományai, ünnepeink

Születésnap, névnap – a gyermekek köszöntése, megajándékozása csoportjában

Gyermeknap - óvodai kirándulással tesszük emlékezetessé ezt a napot.

Nemzeti ünnepek - az életkori sajátosságok figyelembe vételével emlékezünk meg nemzeti ünnepeinkről, tevékenységeken keresztül.

Anyák napja - csoportonként köszöntjük az édesanyákat, nagymamákat.

Évzáró, nagycsoportosok búcsúztatása - nyilvános óvodai rendezvény, ahol mindhárom korcsoport dallal, verssel ünnepel.

Mikulás - zártkörű óvodai ünnep, ahol mindhárom csoport együtt köszönti a Mikulást, bábelőadással ajándékozzuk meg a gyermekeket.

Karácsony - a családban ünnepelnek, de érzelmi ráhangolódás, ünnepi készülődés az óvodában is folyik.

Farsang - a szülők által készített farsangi jelmezekben, farsangi játékokkal ünnepelünk.

Húsvét - ünnepi készülődés, a hagyományok felelevenítésével hangulati előkészítés.

Óvodánkban az óvodapedagógusok a kalendáriumban lévő népszokásokat a gyermekek számára átadható módon, a családokkal és a gyermekekkel együttműködve valósítják meg alkalmanként, ill. nagycsoportban a néptánc foglalkozások keretén belül.

Állatok világnapja (október 4)

Víz napja (március 22)

Föld napja (április 22)

A világnapokon az adott témakörben beszélgetések, szabályjátékok, kísérletek, dalok, versek, történetek segítségével hívjuk fel a gyermekek figyelmét a természet- és környezetvédelem szükségességére, alakítjuk a természetvédő magatartás szokásait.

VI.2. Az óvodai élet megszervezésének elvei

VI.2. A.Személyi feltételek

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára.

Pócsikné Laurinyecz Ildikó elvégezte a gyermektánc oktató szakirányú, **szakvizsgával** záródó továbbképzés főiskolai szintű 2.5 évfolyamát.

Minden óvodapedagógus felsőfokú végzettséggel rendelkezik, **Szikszaíné Farkas Katalin** elvégezte a **harmadévet**.

Minden dajka és pedagógiai asszisztens érettségivel rendelkezik, és elvégezte a dajkaképzőt.

Tárgyi feltételek

A Lenkey János utcai Óvoda 3 csoportos a megyeszékhely legrégebben működő állami óvodája. 1931-ben eredetileg is óvodának épült – **óvodatörténeti jelentőségű.** –

A 2017-ben teljes körűen felújított épületet energetikailag korszerűsítették, akadály mentesítették, új külsőt kaptak a csoportszobák a gyermeköltöző és a gyermek mosdó is. Egy új épületszárnyban tágas tornaszoba, fejlesztőszoba került kialakításra. Itt kapott helyet az iroda, felnőtt szociális helységek és a mosókonyha is. A játszóudvar is teljesen megújult. Biztonságos, esztétikus játszóeszközök kerültek telepítésre és a régi töredezett járófelületet is kicserélték.

Régi, kedves, meghitt hangulatot árasztó épület feltételrendszere elfogadható.

Megfelelő méretű, világos csoportszobák, felújított esztétikus gyermekmosdó, kellemes, tágas, árnyékos, füves-fás játszóudvari lehetőségek biztosítják a gyermekek nyugodt, boldog óvodai életét.

Az eszköz és bútor ellátottság jelenleg átlagosnak mondható, folyamatos bővítése, cseréje ütemezetten történik.

[Ide írhatja a szöveget]

A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és biztonságukra odafigyelve helyezzük el.

A program megvalósításának alapvető tárgyi feltételei adottak. Igényes bővítésük, pótlásuk nagy-, közös odafigyeléssel folyamatosan történik.

Az óvoda homlokzat festésére, épületének állagmegóvása érdekében szükség van a külső vakolására, az új nyílászárók lakkozására, a belső terek

Az udvari játékaink felújítására, valamint cseréjére a közel jövőben kell sort kerítenünk, ugyanis egy kivételével – csúszda – valamennyi szabvány nélküli.

VI.2. B. Az óvodai élet megszervezése

Az óvoda csoportszerkezetének kialakításakor figyelembe vesszük a gyermekek személyiségét, életkorát, a szülők igényeit, és a gyermekközösségek szociális összetételét.

Helyi adottságainkat, és a szülők igényeit szem előtt tartva, óvodánkban azonos életkor szerint szervezzük a csoportokat.

A hasonlókorú gyermekek jól érzik magukat egymás között, társas kapcsolataik tartalmasabbak, mélyebbek. Nagy hangsúlyt fektetünk gyermekeink megismerésére, az egyén fejlődési ütemére, a differenciálásra. Szociális kapcsolatuk, érzelmi kötődésük érdekében, óvodánkban beszoktatástól a kimenetig ugyanaz a két óvodapedagógus neveli a gyermekeket.

[Ide írhatja a szöveget]

Napirend javaslat

IDŐTARTAM	TEVÉKENYSÉGFORMÁK
6.00 – 12.00	Játék a csoportban, jó idő esetén a szabadban Egyéni-, és csoportos tevékenységek játékba integrálva, óvónő kezdeményezésével Testápolás Folyamatos tízórai Szervezett és szabad mozgás a csoportszobában, vagy szabadban
12.00 – 13.00	Testápolás Ebéd
13.00 – 15.00	Mese, pihenés, alvás
15.00 – 18.00	Testápolás Mozgás Uzsonna Játék a csoportszobában, illetve a szabadban

A napirendet a játszó gyermekekhez való alkalmazkodás miatt rugalmasan kezeljük. Ezért csak napirendi javaslatot fogalmazunk meg.

Hetirend javaslat

ÉLETKOR	A FEJLESZTÉS TARTALMA, SZERVEZETI FORMÁI	HETI MEGJELENÍTÉS
3 - 4 évesek	<p><u>Kötetlen:</u> Külső világ megismerése Rajzolás, mintázás, kézimunka</p> <p>Ének-zene, énekes játék Mese - vers</p> <p><u>Kötött:</u> Mozgás</p>	<p>1 1 1 2 1</p>
4 - 5 évesek	<p><u>Kötetlen:</u> Külső világ megismerése Rajzolás, mintázás, kézimunka Ének-zene, énekes játék Mese - vers</p> <p><u>Kötött:</u> Mozgás</p>	<p>1-2 1 1 1-2 1</p>

[Ide írhatja a szöveget]

5 - 6 - 7 évesek	<u>Kötetlen:</u>	
	Külső világ megismerése	2
	Rajzolás, mintázás, kézimunka	2
	Ének-zene, énekes játék	1-2
	Mese – vers	2
	<u>Kötött:</u>	
○ Mozgás	1	

Gyermekeink egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirenddel és a heti renddel biztosítjuk a feltételeket. Ezek a megfelelő időtartamú párhuzamosan végzett, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a gyermekek igényeihez, szükségleteihez, folyamatosság és rugalmasság, rendszeresség jellemzi.

Az óvodai élet megszervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van.

E tevékenység közben is nevelünk, segítjük az önállósodás folyamatát, együttműködve a dajkákkal.

Az életkori sajátosságokat, csoportunk fejlettségi szintjét, az adott témakört, szituációt figyelembe véve határozzuk meg a **foglalkozás** kötött, vagy kötetlen **szervezési formáját**. Óvodánkban a **kötetlen** foglalkozási forma dominál - a testnevelés mindig kötött -.

VI.3 AZ ÓVODAI ÉLETÜNK TEVÉKENYSÉGFORMÁI

VI.3. 1. Játék

"A játék komoly dolog...

Ez vezeti be a gyermekeket az életbe..."

Kosztolányi Dezső

Óvodánkban a játéknak kitüntetett szerepe van.

Az óvodás korú gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége a játék, ezáltal az óvodai nevelés és a gyermek személyiségfejlesztésének leghatékonyabb eszköze.

Elemi, pszichikus szükséglet, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és zavartalanul ki kell elégülnie.

Az óvodáskorú gyermeknek a játékban alakulnak társas kapcsolataik, gazdagodnak szociális érzelmeik, tükröződnek a világról szerzett tapasztalataik. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé.

A kisgyermek legfontosabb, legfejlesztőbb, és legsokoldalúbb tevékenysége a játék, mely önkéntes, spontán, minden kényszertől mentes konkrét, mely során a személyiségnek a környezethez való viszonya sajátos formában tükröződik.

A játék a személyiségfejlesztés legfőbb eszköze, mert benne minden tanulási tartalom, ismeret, jártasság, készség megjelenik, a képességek megalapozódnak és a magatartás alakul.

Célunk:

Olyan boldog gyermekkor megteremtése, ahol az önmegvalósítás eszköze a játék, ahol a gyermekek egyéni vágyai kibontakozhatnak, és ahol a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenység, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő tevékenység.

Feladataink:

A játék alapvető feltételeinek - hely, idő, eszközök, élmény, légkör - biztosítása, megteremtése.

A játékban történő fejlesztés lehetőségének biztosítása

Az óvodapedagógus helye, feladata, modellértékű szerepe.

A játék feltételeinek biztosítása, megteremtése:

Nyugodt, derűs, bizalommal teli légkör biztosítása: hogy a gyermekek felszabadultan éljék meg mindennapjaikat. Ennek érdekében fontos, az együttélés alapvető szabályainak, szokásainak kialakítása. A megfelelő, nem túl sok szabály nem jelent gondot a gyermekeknek, sőt fokozza biztonságérzetét, segíti az eligazodásban.

Játékidő: minél többet játszik a gyermek, annál nagyobb lehetősége van fejlődésének elősegítésére. **Fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.**

A gyermekek szabad játék és társválasztását tesszük lehetővé, ahol a játék igényének megfelelően dönti el kivel milyen helyen, mennyi ideig, és milyen eszközzel játszanak.

A folyamatos, rugalmas napirenddel biztosítjuk a nap minden szakában - akár szabadban vagy teremben - az elmélyült, hosszantartó, zavartalan játékidőt, - így érvényesül a szabad játék túlsúlyának érvényesülése - melynek során a gyermekeknek lehetősége van megvalósítani elképzeléseit.

Hely a játékhoz: fontos a megfelelő hely a játékhoz, a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Legyenek állandó játszóhelyek, de legyen lehetőség a változtatásra is, valamint, a mozgalmasabb és csendesebb tevékenységre.

A csoportszoba kialakításánál figyelembe vesszük, hogy a gyermekek spontán ötleteinek, érdeklődésének megfelelően átrendezhető legyen - kuckósítás, búvóhelyek kialakítása, szabad mozgásnak hely -, melyben a gyermekek aktívan működnek közre, illetve önállóan végzik azt, így alakul ki döntési és alkalmazkodási képességük. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket hozzáférhetően és biztonságosan helyezzük el.

Játékeszközök: a tudatos óvodapedagógusi munka lényeges eleme az egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, játékeszközök kiválasztása. Ezért a gyermek általános és egyéni fejlettségén túl fontos tudni a különböző játékeszközök fejlesztő hatását.

A játékeszközök megválasztásánál arra törekszünk, hogy az elmélyült, szabad játék kialakulását segítse, motiváló és fejlesztő hatású legyen. A játékeszköz alapkövetelménye: esztétikus, könnyen tisztítható, veszélytelen legyen.

Játékvásárlás során szem előtt tartjuk, hogy minél több eszközünk természetes anyagból készüljön, melyek érintése, tapintása pozitív viszonyt alakít a környező világgal, hozzájárul a valóságról alkotott kép gazdagításához.

A korcsoportonkénti játékeszköz igény kielégítésére törekszünk, hiszen 3-4 éves korban a játék eszkozhöz kötött, ezért a mennyiségre is figyelniünk kell. Ölbeli játékhöz babák, macik, textil - plüss állatok, építéshez fajtékok, autók

Ahogy bővülnek a szerepjáték témái, újabb játéksaládokra van szükség. A mozgásos játékokhoz is biztosítunk eszközöket (body roll, tini kondi, ugróasztal, stb./, ugyanakkor számolunk a gyermekek megnövekvő alkotás iránti nyitottságával is /ehhez LEGO, ROTIKON, faépítő, puzzle stb. szükséges.)

Az élmények biztosítása: A gyermekek élményei különbözőek, a családi háttérből adódóan. Az ingerszegény környezetből érkező, a más értékrend szerint nevelkedő gyermekek egészséges személyiségfejlődése érdekében **fontos és elengedhetetlen a közös óvodai élmények biztosítása.**

Nyitottak vagyunk, a gyermekek óvodán kívüli élményeire is építünk, mellette törekszünk arra, hogy a tapasztalat és ismeretszerzés pozitív érzelmet váltson ki, amely később tükröződik a játéksémákban is. Az óvó-védő magatartásunkkal biztonságot nyújtunk annak a gyermeknek, akinek játéka a negatív élmények hatására agressziót és szorongást tükröz.

A játékban történő fejlesztés lehetőségeinek biztosítása: a játék kiemelt jelentősége az óvoda napirendjében is megmutatkozik. Az óvodai játék során olyan játékszerekre, anyagokra van szükség, amelyek segítik a gyermeki fantázia kibontakozását.

Fontos a tudatosan, jól megválasztott játékszer, és ismerni kell a különböző játékok fejlesztő hatásait. A játékeszközök megválasztásánál ezért arra törekszünk, hogy segítse az elmélyült játék kialakulását, motiváló és fejlesztő hatású legyen. A különböző játékformák (**konstruáló játék, szimbolikus szerepjáték és szabályjáték**) nehezen választhatóak el egymástól óvodáskorban. A **szabadjátékban** a különböző formák egyszerre vannak jelen, a gyermekek fejlettségük, kedvük szerint választanak, vagy kombinálják azokat. A játék jelentős mértékben kognitív magatartásforma, szerepe elsősorban a megismerésben, a tevékenységekben, a felfedezés örömeiben, a fantázia szárnyalásában és egyre nagyobb teljesítmények elérésében van. Talaja és eszköze a kommunikációnak, az anyanyelvi nevelésnek és a szociális kapcsolatok fejlődésének.

Biztosítjuk a különböző játéktevékenységekhez – **gyakorló játék, szimbolikus szerepjáték, konstruáló játék, szabályjáték** – a megfelelő játékeszközöket.

Az óvodapedagógus helye, feladata, modell értékű szerepe:

A játékfeltételek biztosítása.

Biztosítja a szabad játék túlsúlyának feltételeit.

Mintát adó modell, játszótárs, megfigyelő, segítő.

Tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását – az együttjátszással, a támogató magatartásával.

Jelenléte lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

Az óvodapedagógus modellértékű szerepének megnyilvánulási módjai óvodánkban:

- közvetlenség, nyitottság, elfogadás, empátia, együttműködés, mely a játékot kísérő megértő tekintetben, gesztusban, humorérzékben, konkrét segítségnyújtásban nyilvánul meg.

A segítségnyújtás módját, mértékét mindig a konkrét szituáció, a gyermekek biztonsága, a csoport életkora határozza meg.

Törekszünk arra, hogy a játzó gyermek mindig érezze a felnőtt támogató jelenlétét.

Mottónk: készenlét, rendelkezésre állás, konfliktus feloldás, megerősítés, segítségadás.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A játék örömforrássá válik, melynek során fejlődik önismeretük.

Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, megosztják egymás között a szerepeket, és képesek hosszantartóan együttműködni.

A játék során kialakult erkölcsi tulajdonságok, viselkedési normák alkalmazására képessé válnak

Nevelésünkben a játék és a tanulás szorosan összekapcsolódik. Olyan komplex tevékenységet szervezünk, melyben a gyermek cselekvéssel, szemléletes helyzetekben, konkrét tapasztalatokat szerez a közvetlen természeti és társadalmi környezetéről. Alapozunk a gyermek kíváncsiságára, tevékenységvágyára, érzelmi állapotára, önkéntelen és szándékos figyelmére. A minden érzékszervet foglalkoztató cselekedtetés, megtapasztalás, felfedezés élménye nyitottá, érdeklődővé, probléma érzékennyé teszi a gyermeket.

VI.3.2. Mese - vers

Célunk:

A gyermekek pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, érzelmi biztonság megteremtése mellett irodalmi érdeklődés felkeltése, és változatos irodalmi élmények közvetítése. A csodákkal teli meseélmények segítségével a belső képalkotás alakítása. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat

Feladataink:

Az irodalmi anyag kiválasztása.

Oldott, derűs légkör megteremtése.

A versekkel, mesékkal, dramatikus játékokkal a gyermekek nyelvi képességének biztosítása, biztonságos önkifejezésének megalapozása.

A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek világképének kialakítására.

Az önkifejezés érdekében, lehetőséget biztosítunk az önálló, saját mese versalkotásra, amit kedvük illetve igényük szerint megjeleníthetnek ábrázolással, egyéni előadási móddal

Az óvodáskorú gyermek legmegfelelőbb irodalmi műfaja a mese - vers. A mese olyan kapcsolatot, helyzetet mutat, tanít meg a gyermek számára, mely megértése más eszközökkel ebben a korban még nem lehetséges. Vannak olyan fogalmak, amiket pusztán szavakkal szinte lehetetlen megmagyarázni, a körülírás hiábavaló. Ha egy mesehős báb, képszerűen, cselekedetek láncolatával mutatja be - például - a ravasz ember karakterét, egyszerre megvilágosodik a ravaszság fogalma.

A mesehallgatás során a belsőképek-teremtés révén a gyermek tudattalan, szorongásait, feszültségeit képes feldolgozni a mese cselekményeinek átélésével. A mese képes olyan „varázseszközként” „működni”, mely miközben örömet okoz, élményt szerez észrevétlenül, fejleszti az értelmi, érzelmi, morális kompetenciákat.

Az irodalom közege a nyelv, ezért lényeges, hogy nyelviileg tiszta és értékes mesét, verset halljanak a gyermekek.

A népi mondókák, és népmesék az anyanyelv sajátos ritmusát, dallamát, hangzásvilágát nyelvünk legbensőbb törvényeinek megfelelő formában

[Ide írhatja a szöveget]

közvetítik, hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A népköltészet verses-mesés anyaga mellett nagy magyar és külföldi költők, írók művei is helyet kapnak válogatásunkban az alábbiak szerint:

3-4 évesek

mondjanak 8-10 mondókát, verset
hintáztatók, höcögtető, lovagoltatók
egyszerű mondóka mesék
rövid versek állatokról, természetről
halmozó láncmesék
állatokról szóló egyszerű nép- és műmesék

4-5 évesek

mondjanak 10-12 mondókát, verset
népi mondókák
halandzsaszövegű kiolvasók
többversszakos mondókák, változatos kiszámolók
ismétlésekkel, refrénekekkel tagolt vidám, pattogó, ritmusváltó, ringató,
lépegető, táncos ritmusú versek
mozgásos, játékot kísérő kiszámolók, ugrók
vidám, humoros szövegű versek
mai magyar költők ritmusélményt nyújtó versei
állatmesék, egyszerű szerkezetű tündérmesék

5-6-7 évesek

mondjanak 12-14 mondókát, verset
népimondókák
kiolvasók
lírai versek
mesék, történetek állatokról, gyerekekről, családról
bonyolalmasabb, tréfás állatmesék
tündérmesék

(2) A gyermekeket beszoktatástól kezdve, fokozatosan hozzászoktatjuk a mese figyelmes meghallgatására.

A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés elmaradhatatlan eleme mentális higiéniájának.

Törekszünk a meghitt, érzelmi légkör az azonosulást, átélést segítő "mese befogadó légkör" megteremtésére. A gyermekek legyenek tekintettel egymásra, ne zavarják társaikat mesehallgatás közben. Vers és mesemondáskor törekszünk a szeretetteljes, érthető, könnyen követhető, kellemes, színes beszédmódra.

A bábszínház, a bábozás élményét az óvónői bábjátékon keresztül ismertetjük meg a gyermekekkel. Bábmunkaközösségünk - a nevelőtestület minden tagja - jeles napokon, igényes meséket, rövid történeteket mutat be, magunk által készített bábokkal, díszletekkel. A színre állított mesék kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, törekszünk katartikus, maradandó élmény nyújtására.

(3) A mese - vers tevékenység során kiemelt szerepet kap a kommunikációs készség fejlesztése, az anyanyelvi nevelés.

A gyermekek életkorának, nyelvi fejlettségének, érdeklődésének megfelelő beszédhelyzetek megteremtésével, kapcsolatteremtő beszédképességeket és beszédtechnikai szintjüket fejlesztjük. A jó példával, igényesen, választékosan beszélő környezetben a gyermekek nyelvi fejlődését pozitívan befolyásoljuk.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Várják, kérik a mesemondást.

A verseket, rigmusokat szívesen ismételtetik.

10-14 mondókát, verset megjegyeznek, 15-20 mesét meghallgatnak.

Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik.

Figyelmesen végighallgatják a mesét, és tekintetükön, viselkedésükön látszanak a belső képalkotás készítésének jelei.

A változatos meseélmények hatása tükröződik árnyalt önkifejezésükön, tájékozottságukon, ismereteik gazdagságán.

VI.3.3. Ének-zene, énekes játék, NÉPI JÁTÉK - NÉPTÁNC

Célunk:

A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, a közös játék, közös zenei tevékenység örömeinek megéreztetésével, zenei ízlésformálás és esztétikai fogékonyságuk alakítása.

Feladataink:

1. Megfelelő zenei anyag igényes megválasztása a játék természetes örömeivel.
2. Jó zenei légkör megteremtése.
3. A gyermek zenei képességének fejlesztése (éneklési készség, ritmus, a hallásfejlesztés, zenei képesség, mozgáskultúra, nyelvi képességek fejlesztése/.

Óvodai nevelésünk során a gyermekekkel megismertetjük a mondókákat, énekes játékokat. Beszoktatás ideje alatt ölbeli játékokat, höcögtető-, lovagoltató-, arc-, kéz-, ujj játékokat /ölből, ülve, állva/ játékos utánzómozgásokkal kísérvé játszunk el.

Óvodába lépéskor különösen nagy jelentőséget tulajdonítunk a simogató, ringató, tapsoltató stb. játékoknak, a bensőséges érzelmi kapcsolat, a biztonságérzet alakítása szempontjából.

A zenei anyag megválasztásánál az életkori (sajátosságok) jellemzők mellett figyelembe vesszük a családból hozott zenei élményeket, azokra építünk vagy fejlesztjük tovább: 4-5 éves korban az egyszerű körjátékokat bonyolultabb mozgásokkal, térformákkal /visszafordulás, guggolás, taps, pároskör, csiga, kígyóvonal, stb./ gazdagítjuk. Fokozatosan bővítjük a gyermekek ritmus és dallammotívum táráát, mellyel folyamatosan gazdagodhat a gyermekek mozgásos és énekes alkotókedve.

5-6-7 éves korban a zenei anyag olyan népi mondókákkal, kiolvasókkal bővül, melyeket a gyermekek játékhelyzetekben is tudnak alkalmazni (pl.: kiolvasók). A dalos játékok közül - sima szerepcserén túl - több szereplős, táncmozgással kísért párválasztós, két körformás, csoportos fogócskás, sorgyarapodós stb. formulákat is alkalmazunk.

A zenehallgatás anyagának kiválasztásánál - figyelembe véve a nemzetiségi hovatartozást, a multikulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőségeket. Fontos szempont a zenei érdeklődés felkeltése, a zene humorának, varázsának megéreztetése, a különbözőségek elfogadása,

tisztelete.

Zenei anyagunkban felhasználjuk más népek dalait, népdalokat, altatókat, műdalokat. A gyermek kitaláló, és önkifejező törekvésén alapul a zenei improvizáció, melyet az óvónő példaadása, ötletei, improvizáló kedve serkent, bontakoztat ki. A zenei alkotókészség számtalan tapasztalás, zenei emlékkép hatására alakul, fejlődik.

Attól függően, hogy milyen életkorban és hogyan kezdjük fejlesztését, a spontán hangicsálástól, játék közbeni dúdolgatástól eljutnak gyermekeink odáig, hogy önállóan találjanak ki dallamokat, énekelve mesélnek, báboznak önmaguk illetve társaik örömére.

Összegezve: Az énekes népi játékok, és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközei a gyermekek zenei képességeinek (a ritmus, az egyenletes lüktetés, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

3-4 éves korban

5-7 mondóka /2-4 motívum/

10-12 énekes játék

egyenletes lüktetés játékos mozdulatokkal

halk - hangos megkülönböztetése

zörejhangok

magas - mély /beszéd - ének - hangszer/ felismerése.

4-5 éves korban

4-6 új mondóka

10-15 dalos játék

3-4 alkalmi dal

[Ide írhatja a szöveget]

egyenletes lüktetés, járás közben is hallható mozdulatokkal /taps - koppantás - járás/

dalok, mondókák ritmusának kiemelése

ritmushangszerek

halk - hangos, magas - mély fogalompárok megértetése

egyszerű mozgások egyöntetű, esztétikus végzése

5-6-7 éves korban

4-6 mondóka

16-20 énekes játék

5-6 alkalmi dal

egyenletes lüktetés és a ritmus megkülönböztetése és összekapcsolása

dallamfelismerés jellegzetes motívumról

dallambújztatás

táncos mozgások, változatos térformák játékhoz kapcsolása

Népi játék – néptánc óvodánkban:

Az ének-zenei tevékenységterület értékeit gazdagítani az „óvodai Színpadra bevihető” néphagyományainkkal, népi kultúránk értékes gyöngyszemeivel.

A gyermekek mozgás-zenei készségfejlesztésének formálásával, a táncos mozgás alapozása, népi folklóranyagunkból merítve – utánzás alapján, erősítve gyermekeinkben a szülőföldhöz való kötődés érzését.

Feladata:

A népi játék – néptánc komplex módon tervezett óvodai tevékenységeink szerves részét képezve jelenik meg a mindennapi élethez, jeles napokhoz, ünnepkörökhöz, évszakokhoz kapcsolódóan.

[Ide írhatja a szöveget]

A közös játékok során megélt élmények, jó hangulat, a magyar néptánchoz való pozitív viszony – szeretet – legyen a siker és az öröm kimeríthetetlen forrása.

Keretei:

Heti egy alkalommal, a mindenkori nagycsoportosok részére, délelőtti tevékenység formájában.

2009 szeptemberétől bevezettük a szülők kérésére az óvodai „néptánc szakkört” – érdeklődő középsős gyermekeknek is. (Térítés ellenében, délutáni lehetőségként.)

A zenei nevelés hatása más területekre.

- 1. A népi játékok és néptánc komplex ismereteket közvetítenek.**
- 2. A zenei fejlesztésből automatikusan adódik** az anyanyelvi fejlődés, a mozgás koordináció, a hallási észlelés, a hallott ingerek megkülönböztetésének képessége, a saját test ismerete, a téri tájékozódás (irányok), vagyis más nevelési területek fejlődése és a tanulási képességekért felelős pszichikus funkciók jelentős részének fejlődése is.
- 3. Anyanyelvi fejlődés:** magyaros beszédhangsúly, hanglejtés, tiszta artikuláció, helyes levegővétel, vitálkapacitás, helyes hangképzés, hangzóalakítás, beszédszervek ügyesedése, helyes szótagolás, szókincs bővítés.

Matematikai fejlődés: növekedés-csökkenés, ellentétek, sorozatok, számosság, azonosság-különbözőség, rész-egész viszonya

Mozgáskoordináció

Kreativitás, fantázia

Érzelmi, akarati tulajdonságok: közösségi érzés, tolerancia, beszédfigyelem, tudatos figyelem, önfegyelem, érzelmi azonosulás, empátia.

Gondolkodás, tanulási képesség: új idegi kapcsolatok létesülése, a bevézés mélyülése, analízis - szintézis, analógiás gondolkodás kialakulása, valamint az ikonikus gondolkodás gyorsabb alakulása.

A fejlődés eredménye óvodáskor végére

A gyermekek örömmel és önállóan kezdeményeznek mondókákat, dalokat, énekes játékokat.

A zenei fogalom párokat megkülönböztetik, és megfelelően alkalmazzák.

Egyszerű játékos táncmozgásokat esztétikusan, kedvvel végeznek.

Megkülönböztetik a környezet és a természet hangjait, a hangszínek eltéréseit.

Különbséget tesznek az egyenletes lüktetés és a dal ritmusa között.

VI.3.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk:

A vizuális észlelés, emlékezés, képzelet a gondolkodás pontosabbá, könnyedebbé tétele intellektuális látás alakítása.

A gyermekek - örömteli, alkotó, játékos tevékenység során - szín - kép -forma képzeleteinek gazdagítása, esztétikai igényességük, kreativitásuk a szép iránti fogékonyságuk alakítása. Igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Feladataink:

1. Megteremtjük a sokszínű alkotó-alakító tevékenység feltételeit, teret biztosítunk az ábrázoláshoz.
2. Megismertetjük a gyermekeket a különböző anyagokkal, a képkalkotás, építés, plasztikai munkák (térben, síkban) egyszerű munkafogásaival, alapvető technikai elemekkel.
3. Rajzolás, mintázás, kézügyességet fejlesztő ábrázolás, szem-kéz koordinációt elősegítő kézimunka tevékenység, egyszerűen a vizuális nevelés az óvoda egészét áthatja. Ugyanolyan alaptevékenység, mint a játék.
4. Lehetőségekhez képest évszakonként váltakozva használunk minél több természetes anyagot pl.: termést, préselt virágot, levelet, fűszernövényt, madzagot stb.

5. Párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésére, szervezésére különös gondot fordítunk, így a gyerekek mássága, különbözősége nem tűnik ki.
6. Szem előtt tartjuk, hogy az ábrázoló tevékenység célja nem az alkotás vagy annak esztétikai értéke. A létrejövő mű csak leképzése annak a fejlődési szintnek, amin a gyermek éppen érzelmileg, kézügyessége fejlettségén tart.

Fontosnak tartjuk, hogy - folyamatosan - gyermekeink rendelkezésére álljanak az alkotó tevékenység gyakorlásához szükséges megfelelő méretű, minőségű eszközök. Megismertetjük a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelemeivel, és eljárásaival.

A gyermek érdeklődésétől függően biztosítjuk a megfelelő légkört, helyet és időt. Az eszközök megválasztásánál törekszünk a természetes, jó minőségű anyagok kiválasztására, alkalmazására.

Az eszközök széleskörű kiválasztásával biztosítjuk a gyermekek motivációját és aktivitását.

A technikák felajánlásával a választás-döntés lehetőségének biztosításával differenciálunk.

Jól megvilágított, kényelmes alkotósarkokat biztosítunk, ahol az eszközök könnyen elérhető, állandó helyen, biztonságos módon vannak elhelyezve, ahol a tevékenységekkel kapcsolatos szokásokat el tudják sajátítani.

3-4 éves korban

Óvodába lépéstől kezdve megismerkedhetnek az eszközök használatával, technikai eljárásokkal, hogy a későbbiek folyamán ez már ne vonja el a figyelmét, vegye el kedvét az alkotástól, a különböző technikák alkalmazásától.

Az együttdolgozás során, a szabadon firkálgató, gyurmázgató gyermekekkel közösen éljük át az alkotás örömeit. A gyermekek fejlődését egyenként segítjük, és mindig biztosítjuk a szabad próbálkozás lehetőségét.

A képalakítás jellemzői: festés, rajzolás, ragasztás, nyomdázás.

Plasztikai munkák: gyurkálás, sodrás, gömbölyítés, karcolás, mélyítés.

Építés: ismerkedés a különféle formákkal, építés térben.

4-5 éves korban

Erre a korra már a képalakító, térformáló magatartás a jellemző. Megjelenik a környezet szándékos megjelenítése a gyermekek munkáiban. Ösztönözzük a

kezdeményező magatartást, és a gyermekek eredeti ötletét megerősítjük, erre alapozva fejlesztjük esztétikai fogékonyságukat.

A képképzés jellemzői: rajzolás nagy méretekben, térbeli játék megjelenítése /pl.: ház, út, körvonalak, hullámvonalak, csigavonal/, emberalakok saját elképzelés alapján, cselekményes jelenetek, mese-vers ábrázolása, festés egyénileg választott színekkel, érdeklődés a környezet színei iránt, gyönyörködés a szép szín együttesekben, tagoltabb formák, színfoltok, színkeverés alkalmazása, anyaghasználat bővítése (spárga, fonal, textil).

Plasztikai munkák: emberalakok - játék és állatfigurák mintázása, törekedve a formák tagolására, főbb részformák érzékeltetésére, ábrázolására és díszítésére.

Egyszerű játéktárgyak készítése /termésekből figurák, gyümölcsök, láncok, csíkok stb./.

Bábok, díszletek készítése /fakanál-síkbáb/.

Ismerkedés különféle technikákkal /pl.: vágás, tépés, hajtogatás, plasztikus formálás, bemélyítés, karcolás, applikálás stb./.

Építés: nagy, térbeli alakzatok formálása a gyermekek közös mozgásos játékaik során /pl.: nyitott-zárt körök, egyenes, kanyargós sor, kapuk, vonat stb./.

Különféle anyagokból, tárgyakból építmények alakítása /pl.: várak, házak, alagút stb./.

Középső és nagycsoportban jussanak el olyan készségi szintre, hogy saját maguktól kitalált vers és/vagy mesemondását kísérje mozgással, ábrázolással. Készítsen hozzá díszletet vagy bábót.

5-6-7 éves korban

Az előző korcsoporthoz viszonyítva a fejlesztés tartalma főként az időtartamban, újabb technikák alkalmazásában és a tevékenységek színvonalában változik.

Képképzés jellemzői: rajzolás nagyméretben /pl.: ugróiskola, útvonal, térhatároló kerítések stb./ egyéni és közös kompozíciók rajzolása, festése, formaismétlés megjelenése. Mesék, történetek, események elképzelése, képi ábrázolása színkeveréssel pl.: bábok, álarcok stb. festése.

Plasztikai munkák: emberalakok, tárgyak, állatok mintázása, a legjellemzőbb forma egyéni érzékeltetésével.

A mintázott figurák összerendezése /kompozícióba/, /pl.: anya-gyermek, barátok stb./ megjelenik térben és síkban a többalakos cselekményábrázolás.

A kézimunka és az ábrázolás technikájának együttes használata.

Építés: nagyobb méretű elemekből nagyobb térben összeállított térrészek, búvóhelyek, házak építése, makettek készítése, térbeli tájékozódás, statikai tapasztalatok, arányviszonyok megjelenése a környezetben látható esztétikus jelenségek /pl.: időjárás, növény/ megfigyelése, együttes gyönyörködés műalkotásokban /pl.: festmény, szobor, népművészeti-, és formatervezett tárgyak/. Helyi múzeum, kiállítás lehetőség szerinti látogatása.

A vizuális nevelés folyamatában megjelenítjük a jeles napok jelképkészítő technikáit:

András nap utáni adventi koszorúkészítést
mézeskalács gyúrása, sütése, díszítése
méhviasz gyertya sodrása
Farsangi maszk készítése, festése
húsvéti tojásfa díszítése
májusfa állítása

A vizuális tevékenységek személyiségfejlesztő hatása:

helyes ceruzafogása, eszközhasználatával finommotorikus mozgások fejlesztése
emberábrázolása teljes alakos részletezése
Képzalkotás elképzelés, fantázia és emlékezet után
teljes felület kitöltésére törekedjen
színhasználata gazdagodjon, árnyalatokat is ismerjen meg és nevezzen meg
jó kedvvel alkosson
ismerkedjenek meg a díszítő elemekkel is
alakuljon ki esztétikai ítézőképessége

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat.

Kialakul a gyermekek tér - forma - és szín képzele.

Formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formák

A környezetük a műalkotások és saját munkáik esztétikumára fogékonyak.

VI.3.5. A mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltató-, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos, örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal segítjük elő. Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez. A mozgás sokoldalú tevékenység és a feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi, elősegíti a gyermek és környezete közötti viszony felfedezését.

Mozgásos játékok

"A mozgás sok mindenre orvosság, de nincs olyan gyógyszer, amely a mozgást helyettesíthetné."

(Bölcs görög mondás)

Célunk:

A mozgásos tevékenységben szívesen, örömmel vegyenek részt.

Fejlődjenek a gyerekek motorikus képességei.

Fejlődjön mozgáskultúrájuk, térbeli tájékozódásuk, helyzetfelismerésük, döntési és alkalmazkodó képességük, figyeljenek egymásra, a társra, valamint alakuljanak a személyiség akarat tényezői (bátorság, siker, kudarc elviselése), a pozitív énkép, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás.

A gyermeki test egyediségének a testi képességeinek megfelelően fejlődjön.

Javuljon testtartásuk, állóképességük, teherbíró képességük.

Feladataink:

3-6-7 éves gyermekek mozgásszükségeinek kielégítése, az egészségfejlesztő testmozgás lehetőségének megteremtése szabadlevegőn, a csoportszobában és tornateremben is.

A szabad játékba ágyazott, és az egyéb tevékenységekbe komplexen beépített testmozgások egészítsék ki az irányított testnevelés foglalkozásokat.

A rendszeres mozgással, beleértve a mindennapos frissítő tornával az egészségtudatos életvitel kialakítása.

Mozgástapasztalatok bővítése sok gyakorlással a mozgáskészség alakítása a gyermekek saját fejlődési ütemének megfelelően.

3-6-7 éves gyerekek testi képességeinek, fizikai erőnlétének fejlesztése (a kondicionális képességek, különösen az erő és az állóképesség fejlődése, koordinációs képességek)

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására.

A helyes légzés technikájának megismertetése, gyakorlása.

A fizikai aktivitáson keresztül szellemi aktivitás erősítése.

Az eltérő fejlődési ütemű gyerekek mindegyike megtalálja a szintjének megfelelő fokozatot, kihívást is.

Mozgáskészség fejlesztése során a gyerekek értékelése folyamatos, konkrét és személyre szabott.

A megnevezett, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a különböző észlelési területek integrációját, a keresztcsatornák és a fogalomalkotás fejlődését is.

A **3-4 évesek** szabad játékában, mozgásában és irányított mozgásos tevékenységében a természetes nagymozgások, egyensúlyérzék fejlődésének segítése áll előtérben.

Spontán érzelmi motivációkra építünk az egyéni fejlettséget figyelembe véve.

A szabadban, a csoportszobában a kúszásra, mászásra, bújásra, egyensúlyozásra minden kínálkozó alkalmat felhasználunk. Az irányított mozgásos tevékenység során fokozatosan alakítjuk a biztonságos, együttmozgáshoz szükséges alapvető szabályokat, az egymáshoz való alkalmazkodást. A legtöbb mozgástapasztalatot a támaszgyakorlatok segítségével szerezhetik meg, különösen a törzs izomzatát fejlesztő, erősítő csúszással, kúszással, mászással összefüggő gyakorlatokkal, amelyek testtartást javító hatásuk miatt is hasznosak. Megismertetjük őket a különböző kézi szerekkel, fogásmódjokkal, technikai eljárásokkal /bot, szalag, babzsák, labda stb./ ezek változatosságot jelentenek, mozgásra serkentő, megindítja a gyermekek képzetét, ébren tartja érdeklődésüket, figyelmüket.

A **4-5 éves gyermekek** járása, futása egyre biztosabbá válik mozgáskészségük koordináltabb. A fejlődés a végrehajtás minőségében, gyakorlatok nehézségi fokának emelésében nyilvánul meg. Ebben az életkori

szakaszban is a játék és a játékosság továbbra is kiemelt hangsúlyt kap. Jobban tudnak együttműködni, figyelnek egymásra.

A nagymozgások fejlesztését bővítjük, nagyobb hangsúlyt helyezünk az egyensúlyérzék fejlesztésére, a szem-kéz, szem-láb összehangolt működését segítő játékos gyakorlatokra, a téri orientáció fejlesztésére. Ennek érdekében sok olyan gyakorlatot tervezünk, amikor különböző irányokba, különböző testhelyzetek változtatásával, fordulásokkal, fogásokkal végeznek mozgásokat. Pl.: labdajátékok, ugróiskola, szökdelések tárgyak körül, között egyenes-, és hullámvonalban, kötéljátékok. Kiemelt helyet kap a testséma, a téri orientáció, az oldaliság tanítása, dominancia. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolatai kiszélesednek, lehetőség nyílik különböző viselkedésminták tanulására

Hallják a "jobb-bal", "jobbra-balra" kifejezéseket. Az eligazodást segíti a csuklóra helyezett jelzés /szalag, gumi stb./ amely megjelölése független a kezességtől - dominancia erősítése.

A támaszgyakorlatokat csúszást, mászást, kúszást emelt akadályokkal, fordulatokkal nehezítjük. A le- és felugrásokat, mélyugrásokkal, távolugrásokkal bővítjük. A mozgásos versengések során átéljük a sikert és kudarcot, egyaránt így tanulják ezeknek kezelését elviselését.

A talajtorna elemei kiegészülnek a gurulóátfordulás gyakorlásával. Nagyon fontos a dobásoknál a biztos fogás megtanulása, ezért minél több kéziszerrel ismerkedjenek meg, és változatos használatára kerüljön sor. A dobás irányítására a célba dobással próbálkozzanak a gyermekek. A gyakorlatvégzésnél próbálkozzanak az együttes, egyöntetű ritmusban történő végrehajtásra. Ismerjék, hallják, esetleg használják a mozgások elindításával mozgásos játékok során használatos kifejezéseket. (anyanyelvi nevelés)

5-6-7 éveseknél a mozgásgyakorlatok végrehajtása, kivitelezése más magasabb szinten megy végbe, a pontosságra esik a fő hangsúly. A fizikai képességek erősítésén túl, személyiségtulajdonságok fejlesztése is előtérbe kerül, mint a kitartás, bátorság, fegyelmezettség, küzdeni akarás, alkalmazkodóképesség, mások sikerének elismerése, szabálytudat, felelősségvállalás, egészség, önfegyelem, stb.

Harmonikussá, összetettebbé válik járásuk, futásuk, egyensúlyukat megtartják. Ebben az életkorban a finommozgás, az alaklítás, formaállandóság, az észlelés fejlesztésére törekszünk, és tervezünk különböző gyakorlatokat ennek eléréséhez. A finommozgás kiemelten jelentkezik, mivel a finommozgás összerendezettségé az írás megtanulásának elengedhetetlen feltétele. Szabad mozgás, játék lehetőségeit kihasználva /mintáznak, kiraknak, gyöngyöt, szívószálat fűznek, varrnak, építenek, barkácsolnak stb./biztosítva az ehhez szükséges feltételeket, segítjük fejlődésüket. Kötelező, irányított mozgásos tevékenységeknél ezt természetes módon a szerek különböző

fogásmódjával, kisebb testrészekkel végzett mozgásokkal fejlesztjük /botok, labdák, korongok, kockák, szalagok stb./

A mozgásos tevékenység során ebben a korban a gyors futás feladataiban megjelenik a gyors-lassú, és belegyorsuló futás. A futó, fogó játékok szabályai bonyolultabbak lesznek, sor- és váltóversenyekkel bővülnek. Nekifutással gyakorolják a magas és távolugrást.

A talajtorna elemeit változott körülmények között gyakoroltatjuk. Bővül a kézállás előkészítő gyakorlataival és hátrafelé történő gurulóátfordulással. Már ismert gimnasztikai elemeket is végeztetünk. Az elvégzett tevékenységeket, cselekvéseket szóban is meg tudják fogalmazni.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Értékközvetítés lehetőségei a feladatok által pl.: kitartás, a másik tisztelete, szabálytudat, udvariasság, felelősségvállalás, bátorság, egészség, figyelmesség, önfegyelem, segítőkészség, önállóság, rendszeresség.

Belső igényükké válik a rendszeres mozgás, kitartóak a mozgásos játékokban

Biztonságosan eligazodnak környezetükben, bátrabbakká válnak. Síkban és térben jól tájékozódnak, ismerik az irányokat.

Képes az eszközhasználatra.

A egyéni és csapatjátékok szabályait betartják, képes az együttműködésre, odafigyel a társra, alakul feladattartása, feladatértése.

A sajátos nevelési igényű gyerekek egyéni képességeinek megfelelően végzi az itt leírtakat.

[Ide írhatja a szöveget]

Minimumszint	Maximumszint
Szeret mozogni	Szeret mozogni, kitartó a mozgásos játékokban
Mozgása többnyire koordinált	Mozgása összerendezett, harmonikus
Szem-egész test koordináció korának megfelelő	Szem- egész test koordináció koránál fejlettebb
Szem- kéz koordináció korának megfelelő	Szem-kéz koordináció koránál fejlettebb
Szem – láb koordináció korának megfelelő	Szem – láb koordináció koránál fejlettebb
Síkban és térben tájékozódik, ismeri az irányokat	Síkban és térben jól tájékozódik, az irányokat jól alkalmazza
Képes az eszközhasználatra	Eszközhasználata korának megfelelő (finommotorika)
Egyensúlyérzéke korának megfelelő	Egyensúlyérzéke koránál fejlettebb
Feladatértésre, feladattartásra képes	Feladatértése, feladattartása kialakult
Kudarctűrésre képes	Kudarctűrése kialakult
Alkalmazkodik a futó-fogójátékok szabályaihoz	Önállóan játszik futó-fogójátékokat

VI.3.6. A külső világ tevékeny megismerése

1. A tárgyi, természeti környezettel, jelenségekkel, folyamatokkal, anyagokkal kapcsolatos tapasztalatoktól, a társadalmi környezet történéseinek érzékeléséig terjed.	2. A környezetben, tevékenységekben szerezhető matematikai tapasztalatokat integrálja.
--	--

A környezetismeret magába foglalja:

1. A természetismeretet és társadalomismeretet.
2. A környezetvédő szemléletet és magatartást.

A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely megalapozza a környezettudatos, környezetre figyelő magatartási formák, amelyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják majd a későbbiekben.

A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük során szerezzenek tapasztalatokat szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet, formai, mennyiségi és téri viszonyairól.

A valóság felfedezése során alakítsanak ki pozitív érzelmi viszonyt a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulják meg azok védelmét, az értékek megőrzését. Ismerjék, szeressék és tiszteljék szülőföldjüket, az ott élő embereket, a helyi hagyományokat, a néphagyományokat, a családi, tárgyi kultúra értékeit. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Célunk:

A gyermekek miközben felfedezik természeti és társadalmi környezetüket, jussanak olyan tapasztalatok birtokába, amelyek az életkoruknak megfelelő, biztonságos eligazodáshoz nélkülözhetetlen.

Feladataink:

1. Olyan helyzetek, idő, eszköz biztosítása, amely lehetővé teszi a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, környezetkultúra, biztonságos életvitel szokásainak alakulását. Helyi szokások, néphagyományok megismerése, ápolása.
2. A közvetlen tapasztalatszerzés, ismerkedés során, a kommunikációs készségük fejlesztése.
3. Annak biztosítása, hogy a gyermekek tapasztalatokat szerezzenek az őket körülvevő természeti-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
4. Pozitív viszony alakítása a problémahelyzet megoldásához, logikus gondolkodás megalapozása.

3 - 4 éves korban

Az óvoda megszerettetése, **óvodai környezet** megismertetése.

A testük

- önmaga felismerése tükörben
- testrészeik felismerése önmagukon, másokon
- ismerkedjenek az érzékszervek funkciójával.

Figyeljék meg az **évszakok** szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, jellemző növényeit, (virág, zöldség, gyümölcs). Gyűjtsenek az évszakra jellemző terméseket, képeket.

Szerezzenek tapasztalatot az öltözködés és az időjárás összefüggéseiről.

Figyeljék meg 3-4 **állat** (kutya, macska, tyúk, kakas) külső jegyeit.

Ismerjék fel az **alapszíneket** környezetük tárgyain.

4 - 5 éves korban

Élményszerző séták az **óvoda környékén**.

Szimulációs játékokban szerephelyzeteket teremtve

Beszélgessenek a családról, családtagokról, otthonukról, lakáscíméről, ki - mivel tölti otthon az idejét?

Testünk - testrészek megismerése, testfogalom kialakítása, oldaliság erősítése, alakítása, téri tájékozódás /saját testen, térben, síkban/, fejlesztése.

Figyeljék meg az **évszakokat**. Összefüggések keresése az időjárás - a természet változásai, az emberek tevékenysége, az állatok életmódja között.

Gyakorolják a gyalogos **közlekedést**, ismerjék fel a valóságban, képeken a járműveket, tudják őket különböző szempontok szerint csoportosítani.

5-6-7 éves korban

Ismerkedjenek városunk nevezetességeivel, tágabb környezetünkkel /Jókai Színház, Munkácsy Mihály Múzeum stb./. Legyenek büszkék környezetünk értékeire, érezzék hovatartozásukat, ismerjék a magyarság, hazafiság fogalmát.

Család - családtagok, rokoni kapcsolatok, kinek, milyen kötelessége van

otthon - miben segíthetnek a gyerekek.

Látogatás valamelyik gyermek szülőjének **munkahelyére**.

/Szimulációs játékokban jelenítsék meg szüleik, ismerőseik foglalkozását
/postás, orvos, boltos, óvó néni/

Évszakok, természet megismerése - természetszennyezés - természetvédelem /pozitív érzelmi viszony alakítása a természethez. Értékek megőrzése /Föld napja, Víz napja, Madarak és fák napja, Idősek napja stb./

Közlekedés: Ismerik és alkalmazzák a közlekedés alapvető szabályait.

Testünk: Testrészek felismerése, megnevezése, funkciója. Testkép, testséma, testfogalom.

Domináns kéz - oldaliság tudatosítása.

Környezetvédelem

„A természet hatalmas, az ember parányi. Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolat tud teremteni a természettel.”

(Dr. Szent-Györgyi Albert)

A környezeti neveléssel kapcsolatban fontos a holisztikus (teljességre, egészre törekvő) látásmód, amely ráirányítja a gyermek figyelmét arra, hogy a környezetben nincs elhanyagolható, lényegtelen, felesleges elem.

Az óvodáskorú gyermek személyisége formálható, érzékenységük alakítható azokkal a tapasztalatokkal, amelyeket, a környezetet károsító jelenségekkel kapcsolatban szereznek.

Célunk:

Óvodánkba járó gyermekeinkben kialakítani a környezetvédelem iránti igényt. Környezettudatos magatartásuk kialakítása, ezáltal a szülők szemléletének formálása.

A környezetvédő, természetvédő személyiség alakulásánál fontos, hogy a gyermekeket olyan hatások ériék, tapasztalatszerzés útján, amelyek a környezetük kutatására, felfedezésére, védelmére ösztönözzék őket. Ha felfedezik a természet csodáit, majd egyszer talán felnőttkorban, óvodás emlékeinkre támaszkodva lesznek képesek önállóan tenni is környezetükért.

Feladat:

[Ide írhatja a szöveget]

Olyan tapasztalások biztosítása, amely során megismerik, megszeretik természeti környezetüket.

A gyermekek szemléletének tudatos formálása.

Környezetbarát viselkedés és a környezetvédelem elemi szokásainak kialakítása.

Hagyományok ápolása: pl. Föld napja, Víz napja, Környezetvédelmi Világnap

Alakulnak a természetvédő magatartás szokásai-, természethez fűződő pozitív viszonyuk

Fontossá válik számukra a tiszta, esztétikus környezet, amelyért önállóan is tenni képesek

Matematikai tartalom

Már az óvodáskor kezdetétől nyújtunk a gyermeknek matematikai ismeretet. A játékban rengeteg cselekvéssel, minden érzékszervüket megmozgatva, olyan ellentétpárok, relációk megtapasztalására nyílik lehetőség, melyek később alapjai lehetnek a matematikai fogalmak kialakulásának.

A matematikai kifejezések fokozatosan beépülnek szókincsükbe.

"Az óvodás gyermek gondolkodásának fejlődése a tárgyakkal való manipulációról a gondolati tevékenység felé haladó folyamat."

(Perlai Dezsőné: A matematikai nevelés módszertana)

A mindennapi élet a gyermekeket nagyon sok matematikai jelenséggel veszi körül. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek jut a birtokába és azokat tevékenységeiben alkalmazza.

Különböző tevékenységek közben számtalan matematikai tapasztalatokat szereznek a gyermekek spontán módon, amely alapja a tervszerű fejlesztésnek.

Célunk: ismerjék fel mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat, alakuljon ítéloképességük, fejlődjön tér-, sík-, és mennyiségfogalmuk.

Feladataink:

Ehetővé kell tenni a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését!

Elegendő időt, helyet és eszközöket kell biztosítani a spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

Segíteni kell a gyermekeket az önálló véleményalkotásban, fejleszteni kell a döntési képességeiket, mind a kortárs kapcsolataikban, mind a környezet alakításában.

A gyermekek konkrét élményein keresztül kell fejleszteni a matematikai nyelvet, felhasználni azokat a tevékenységeket, amelyet a matematikai fogalmak megértését és alkalmazását szolgálnak.

Ha a felvetett matematikai probléma érdekli a gyermeket, belső készítés hatására igyekszik azt megoldani. A matematikai játékokhoz használt eszközök a gyermekek számára elérhető helyen vannak.

Kiemelt szerepe van a matematikában a térbeli viszonyoknak, lényegesek a relációk, helyzetek, irányok. Szinte minden foglalkozáson szó esik róluk, szükség van a megnevezésükre.

A fejlődés várható jellemzője az óvodáskor végén:

Tudják szüleik nevét, foglalkozásukat, a család lakhelyének címét.

Ismerik városunk, hazánk nevét, ápolják népi és nemzeti hagyományainkat, érzelmi kötődésük alakul.

Betartják az elemi közlekedési szabályokat.

Ismerik a járműveket, tudják csoportosítani különböző szempont szerint.

Megkülönböztetik az egyes évszakokat, ismerik a fontos jellemzőit,

dolgok, jelenségek közötti lényeges összefüggéseket felismernek.

Ismerik a "növény" szó fogalmát, viselkedésükben megjelenik a környezetvédő magatartás.

Kialakul testsémájuk, testrészek, érzékszervek funkciójával tisztában vannak, igényesek testük, ruházatuk tisztaságára.

Meg tudnak számolni tárgyakat legalább 10-ig, mennyiségeket hasonlítanak össze, szempontok szerint.

Ismerik az irányokat, jól tájékozódnak térben (alá, fölé, között stb.) síkban.

Beszédük jól érthető, megjelennek az udvariassági formulák.

VI.3.7. AZ ÓVODA MUNKAJELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEI

Célunk:

Olyan készségek, tulajdonságok alapjainak lerakása, a közös munka segítségével, amelyek pozitívan hatnak a gyermekek közösségi kapcsolataira, és hozzájárulnak a reális énkép kialakulásához.

Feladataink:

Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságainak figyelembevételével biztosítani olyan munkalehetőségeket, amellyel, a gyermekek személyisége fejlődik.

A munkavégzéshez szükséges „attitűdök” alakítása

A munkaeszköz az önértékelés, a felelősségérzet, és a feladattudat kialakításához. A saját és mások elismerésére nevelünk.

A munka önként, azaz örömmel és szívesen végzett tevékenység legyen!

A társadalom igénye, hogy dolgozni szerető, és kreatív embereket neveljünk, akik képesek lesznek a munkával kapcsolatos megnövekedett igényeknek megfelelni. Ezt az igényt fegyelembé véve neveljük óvodáskorú gyermekeinket.

Az óvodában a munka és a játék szorosan összefügg. Mivel a játékos munkával tudjuk elérni, hogy a gyermekek azonosulni tudjanak a munka céljával, természetesnek tartásuk szükségességét, érezzék a saját felelősségüket, élvezzék az elért eredményt.

A gyermekek munkája elsősorban a saját személyével kapcsolatos teendők elvégzéséből és a közösségért végzett tevékenységből áll. Fontos a pozitív mintaadás, amiből a gyermekek tanulni tudnak. Eleinte segítséggel, később önállóan teljesítik a rájuk bízott feladatokat. Ügyelünk arra, hogy minden munkavégzés után a gyermek reális, konkrét, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést kapjon. Fontos, hogy a munka a napi tevékenységeknek természetes részét alkossa, soha ne legyen büntetés.

Az **alkalomszerű munkák** - játékok elrakása, csoportszobáink növényeinek gondozása, csoportszoba átrendezése, segítség az óvónőnek, egymásnak és a kisebbeknek, természetsarok gondozása - egy része időről-időre ismétlődik, míg másik része esetleges. Így naponta többször is el kell végezniük a játékrakást. A 3-4 évesek is már erejükhöz és kitartásukhoz mérten aktívan részt vesznek ebben a munkában. A nagyobbak már önállóan rakják a játékokat. Ennél a korosztálynál célunk, hogy maguk is vegyék észre a rendrakás szükségességét. A 3-4 évesek a növények gondozását egyenlőre csak figyelemmel kísérik. A 4-7 évesek segítenek a virágok locsolásában, az élősarok ápolásában, az őszi avar gyűjtésében. A csoportszoba átrendezésében irányítással segítenek a kisebbek is. A közép és nagycsoportosok önállóan rakják a székeket, asztalokat, hajtják a szőnyeget.

Minden korcsoportnál törekszünk az **önkiszolgálás**, a testápolás, az öltözködés, az étkezés és a környezet rendben tartásának, megjelenítésére. **Teljesítményszinteket nem jelölünk meg**, mindenki a saját képessége, kedve, kitartása szerint oldja meg ezeket a feladatokat.

Fontos a pozitív példa, hogy kialakítsuk gyermekeinkben a tisztaság, rendezettség igényét. Az otthoni példa mellett az óvodában látottak is fejlesztő hatásúak.

Az alkalomszerű munkák mellett jelen van a 4-7 évesek mindennapjaiban a **naposság**. Az állandó munka pontos elvégzése feladattudatot, figyelem összpontosítást feltételez.

Eleinte önkéntes vállalással, majd később egy adott szabály alapján /napostábla/ jelöljük ki a naposokat.

Pontosan ismertetjük az egyes munkafolyamatokat, azok részmozzanatait is. Fokozatosan megtanulják a gyerekek a feladatukat. Szívesen viselik a „naposkötényt”, érzik a felelősségüket az elvégzendő munka iránt. A naposi munkát is állandóan értékeljük a csoport jelenlétében.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén:

Szeretnek közösen dolgozni.

Kötelességüket teljesítik.

Szívesen segítenek felnőtteknek, társaiknak.

Vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.

A naposi munkát önállóan, felelősséggel végzik el.

Figyelnek környezetük rendezettségére.

Igényesek saját maguk ruházatára.

VI.3.8. Tanulás

Az óvodánkban a **tanulás folyamata**, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.

A tevékenységekben megvalósuló tanulásban, minden tanulási tartalom, ismeret, jártasság, készség megjelenik. Itt az óvónő feladata, hogy a gyermek tevékenységét figyelve és követve, az „**itt és most**” adódó lehetőségekhez kapcsolódva megtöltse műveltségtartalommal.

Az óvodai tanulás elsődleges célja: az óvodáskorú gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése.

Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségeinek biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái:

Az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás. (szokások alakítása)

A spontán játékos tapasztalatszerzés.

A cselekvéses tanulás

A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.

Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés és tapasztalatszerzés.

A gyakorlati problémamegoldás.

A tanulási tevékenység során fontosnak tartjuk, hogy a gyermek önként és örömmel vegyen részt benne, játékos és élményt adó legyen. Ez a tanulási forma, számunkra a differenciálásra, a gyermek egyéni ütemének figyelembevételére is lehetőséget ad, legyen a gyermek tehetséges, átlagos vagy lassú.

A **játékos tanulás** során a gyermekek új magatartásformákat, viselkedési szokásokat sajátítanak el, kialakul a tanuláshoz szükséges beállítódásuk, feladattudatuk, képessé válnak az eredményes iskolai kezdésre.

Napirendünk, óvodánk szokás-, és szabályrendszere biztosít keretet a játékba integrált tanuláshoz.

Az életkori sajátosságokat, csoportunk fejlettségi szintjét, az adott témakört, szituációt figyelembe véve határozzuk meg a **foglalkozás** kötött, vagy kötetlen **szervezési formáját**. Óvodánkban a **kötetlen** foglalkozási forma dominál - a testnevelés mindig kötött -.

VI.3.9. Speciális szolgáltatásaink

Nevelési időn túl szervezett térítésmentes szolgáltatás:

Óvodánkban figyelembe vesszük és tiszteletben tartjuk, támogatjuk (jogokat, elveket nem sértve) a szülők hitoktatással, hitéletre neveléssel kapcsolatos igényét. Lehetőséget biztosítunk heti egy alkalommal arra, hogy a gyermekek egyházi személy (hitoktató) által szervezett hit életre nevelésben vegyenek részt.

Preventív gyermektorna (Tartásjavító, lábstatikai rendellenességeket korrigáló, mozgásfejlesztő)

Nevelési időben szervezett szolgáltatás:

Gyermektánc – népi játékok tanítása.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

VII. Helyzetkép a Jázmin utcai óvodáról

Gerla 1984. óta tartozik közigazgatásilag Békéscsabához, annak VIII. kerülete. A település a várostól 10 km-re található.

A munkalehetőség helyben nagyon korlátozott. Jelentős a munkanélküliek aránya. A kerületben egy óvoda és iskola van. Az óvoda 1975-ben épült, 3 csoportos óvodaként. Bölcsőde a kerületben nincs, ezért az óvoda 2,5 éves korú gyermekeket is felvesz. Óvodánk körzetébe tartoznak a környékbeli tanyákon élő gyerekek is.

Óvodánkban adottak a gyermekek mindennapi tevékenységéhez szükséges külső feltételek, de ami számunkra ennél is fontosabb az a szeretetteljes, derűs, biztonságot nyújtó légkör, mely a minket választó családok gyermekeit várja. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy óvodásaink képességeit, készségeit az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve fejlesszük.

A kicsinyek napját számtalan módon kitölti a játék, hiszen ennek az életkornak ez a meghatározó tevékenységi formája. A játékon keresztül ismerik meg a környezetüket és fejlődik személyiségük. Emellett igyekszünk, olyan változatos programokat biztosítani melyekkel gazdagítjuk a gyermekek érzelmi világát és megismertetjük velük az őket körülvevő világot.

A játékos mozgásokkal összekapcsolt, mondókák, dúdolók, versek, mesék, bábozás mind hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és az anyanyelvi neveléshez.

A zenei nevelés során a gyermekek népi gyermekjátékokkal, néphagyományokkal, hangszerekkel ismerkednek meg.

Az ábrázoló, kézműves tevékenységek is jelen vannak a mindennapokban. A gyermekek sokféle változatos technikával készült alkotásai díszítik óvodánkat.

Az óvodás korban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Havi egy alkalommal zöldség és gyümölcsnapot tartunk. Gyakran sütünk süteményeket a témahetekhez kapcsolódóan.

A rendszeres napiegészségfejlesztő testmozgás komplex módon beépül az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is.

VII. Az óvoda speciális feladatai

A 2,5-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való felkészítése, a teljes gyermeki személyiség fejlesztése. Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva valósítjuk meg. Sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, a gyermeki személyiség kibontakoztatása életkori, egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

A Pedagógiai Programunk alapelveinek megfogalmazásánál figyelembe vettük az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározottakat, valamint a helyi sajátosságokra építettünk.

VII.1. Az óvodai nevelés feladatai:

Az óvodai nevelés általános feladatai:

A gyermek testi, lelki szükségleteinek kielégítése.

egészséges életmód alakítása

érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

VII.1. A. Egészséges életmódra nevelés:

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Cél:

Testi-lelki elégedettség, az egészséges életmód szokásainak kialakítása és harmónia biztosítása az óvodai élet során. Tapasztalják meg és válják igényükké az egészséges életmód.

Érezzék magukat biztonságban.

Váljon igényükké a rendszeres mozgást, pihenést, táplálkozást, testápolást, öltözködést, betegségmegelőzést és az egészségmegőrzést

tartalmazó életritmus.

Váljanak képessé testi szükségleteik önálló kielégítésére.

Feladat:

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások és környezettudatos magatartás alakítása.

A gyermek testi szükségleteinek és mozgásigényeinek kielégítése.

Harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése.

A helyes életritmus kialakítása az életkori sajátosságokat szem előtt tartó, rugalmas, következetes napirend és heti rend megtervezésével és megszervezésével

Táplálkozási, öltözködési, testápolási, pihenési szokások formálása

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;

A tevékenységek megszervezése:

A helyesen kialakított életritmus visszahat az életfolyamatokra. Ezért rugalmas, de a gyermekek élettani szükségleteit kielégítő napirendet tervezünk, melyben érvényesül a folyamatosság és a következetesség. Különös figyelemmel érvényesítjük az alvás-pihenés, a szabad levegőn való tartózkodás és a táplálkozással kapcsolatos szükségletek kielégítését, valamint a mentálhigiénés gondozást. Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Tanácsadással segítünk a szülőknek az otthoni és óvodai napirend összhangjának megteremtésében. Ösztönözzük a gyermekeket és a szülőket a különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fokozott fogyasztására.

A **testápolás** a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk

gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodási igényük kialakítását szolgálja.

A gyermek tisztálkodási teendőiben segítséget kap az óvodapedagógustól, valamint a dajkától, fokozatosan és folyamatosan szoktatjuk az önálló tisztálkodásra.

Az **öltözködés**, alkalmazkodás az időjáráshoz, de formálja a gyermekek ízlését, igényességét, önállóságát. Egészségügyi szakemberekkel együtt segítjük a szülőket az általánosan tapasztalt túlóltóztatás veszélyeinek elkerülésében. Az óvodában váltócipőt, tornaruhát kérünk.

A 3-6-7 éves gyermek fejlődésében kiemelkedő szerepe van a **mozgásnak**. A mozgásfejlesztés a gyermekek mozgásaktivitásának fenntartását, fejlesztését és kielégítését célozza. Minden nap szabad-, spontán mozgást és szervezett mozgástevékenységet biztosítunk.

Az óvodáskorú gyermek **alvásiigénye** napi 12-13 óra, melynek kielégítéséről, az egyéni eltéréseket is figyelembe véve, részben a nap folyamán kell gondoskodnunk. Az elegendő, pihentető, nyugodt alvás a gyermek szomatikus, pszichés fejlődésének egyik feltétele. Erre a szülők figyelmét is felhívjuk, megelőzve a későbbi magatartási-viselkedési és tanulási nehézségek egy részét. Az alvás, **pihenés** ideje alatt a csoportszobában csendet, nyugalmat, jó levegőt, biztosítunk.

Nagy figyelmet fordítunk a **levegőztetésre**. Lehetőség szerint naponta több órát, délelőtt és délután is kinn tartózkodnak a gyermekek a levegőn. A levegőztetés idejére is gondoskodunk a gyermekek tevékenységének megszervezéséről.

Egészség-betegség. Együttműködünk az óvodaorvossal a kötelező szűrések elvégzésében. Szomatikus vagy pszichés betegség, zavar, elmaradás, akadályozottság alapos gyanúja esetén jelzünk a szülőknek, felvilágosítást adunk a korai segítségadás szükségességéről, segítséget nyújtunk a megfelelő szakember megkeresésében. Házirendünkben szabályozzuk a gyermekek betegségére vonatkozó teendőket.

Sikerkritériumok (a fejlődés várható eredményei):

Önállóan használja a WC-t;

Vigyáz a mosdó rendjére;

Önállóan mos kezet, használja a körömkefét;

Önállóan mos fogat, a fogápoló szereket tisztán tartja;

Szükség szerint használ zsebkendőt;

Ügyel az étkező asztal esztétikumára;

[Ide írhatja a szöveget]

Helyesen használja az evőeszközöket;

Mozgása harmonikus, összerendezett;

Szokásává vált a rendszeres, gondos tisztálkodás;

Helyesen, megfelelő sorrendben öltözködik, vetkőzik, ruháját helyre rakja.

Kialakul bennük a környezet védelméhez, megóvásához kapcsolódó szokások

VII.1. B. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az „én” fejlődésben a 3-7 éves szakasz kiemelt jelentőségű. A 3-4 évesekre jellemző az önérvényesítő, én központú magatartás, 7 éves kor végére a gyermek a kezdeményező, együttműködő. Ez természetesen csak csoport helyzetben valósulhat meg. Fontos, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend vegye körül.

Cél:

Legyen a felnőttekkel és a társaival együttműködő, hozzáértő és független.

Társas kapcsolataiban, óvoda alkalmazottai és a gyermek, (óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek) legyen pozitív érzelmi töltésű, egyszerű konfliktusait legyen képes megoldani;

Erősödjön meg a gyermekben az empátiás készség; Erősödjének a gyermek szociális, erkölcsi, esztétikai érzelmei;

Fejezzék ki érzelmeiket (verbálisan és nonverbálisan)

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Feladat:

Barátságos, derűs csoportlégkör kialakítása, melyben minden gyermek biztonságban érezheti magát.

A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik.

Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;

Közös élményekre épülő tevékenységeken keresztül megalapozzuk erkölcsi- és akarati tulajdonságaikat (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, önállóság, önfegyelem, feladattudat, szabálytudat)

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások

alakítása, a környezettudatos magatartás alapozzuk meg.;

A gyermekekkel együtt alakítjuk a közösségi szokásokat, szabályokat.

Fokozatosan, tervszerűen ismertetjük meg az udvarias viselkedés szabályait, normáit.

Egymáshoz való alkalmazkodás tanulását segítjük.

Támogatjuk a gyermekek barátkozását.

Elősegítjük, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a környezetben megmutatkozó jóra és a szépre, tisztelje és becsülje azt.

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítunk.

Megismertetjük a szülőföldjének szűkebb és tágabb környezetével, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapjai.

Hagyományok ápolásával, ünnepek szervezésével közös örömteli élményeket biztosítunk.

Mintakövető, modell értékű magatartással adunk példát a gyermekeknek és a szülőknek.

Különböző módszerekkel segítjük önkifejezésük alakulását, önbizalmuk erősödését.

Befogadó és elfogadó viselkedési mintát adunk az integrációban

Tevékenységek szervezése:

A **felnőtt - gyermek** kapcsolat az óvodás korban alapvető, meghatározó kapcsolat, jelentős elsőbbsége van a kortárskapcsolatokkal szemben. Arra törekszünk, hogy az óvoda valamennyi felnőtt dolgozójának magatartása legyen határozott, következetes, barátságos, szeretetteljes, őszinte, elfogadó, toleráns, **a gyermekek számára minta értékű.**

A **gyermek - gyermek** kapcsolat az óvodában eleinte egymásmellettséget jelent, személytelen, nincs tartalmas érzelmi töltése. Ebből a szempontból ez a kor előkészítése a másodlagos szocializációban megjelenő átpartolásnak, amikor is elsődlegessé válnak a kortárskapcsolatok, erős érzelmi színezettel. Segítjük és támogatjuk a gyermekek barátkozását. Támogatjuk őket abban, hogy indulataikból fakadó konfliktusaikat megtanulják feloldani: a konfliktus megoldásában tevékenyen részt veszünk, bábbal, mesékkal, magyarázattal, javaslatokkal, megoldási ötletekkel segítünk, majd a fokozatosság és a konfliktusban résztvevők fejlettségét figyelembe véve folyamatosan egyre önállóbban hagyjuk a gyermekeket a megoldásban, de figyelemmel kísérjük a tevékenységüket.

Sikerkritériumok (a fejlődés elvárt eredményei):

Ragaszkodik a csoporttársaihoz és a csoportban dolgozó felnőttekhez

Tud alkalmazkodni a csoportban kialakult szokásrendszerhez

A játékszeren megosztózik a társaival.

Segíti a társait a tevékenységekben.

Türelmesen meghallgatja a felnőtteket és a társait.

Az udvariassági formák betartásával kommunikál

Érdeklődik társai iránt.

Konfliktushelyzetekben társaival egyezkedik.

Képes az együttérzésre.

Számon tartja társait, érdeklődik hiányzásának okáról

Kifejezik érzelmeiket

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Erkölcsei nevelés

Az óvodás gyermekek érzelmei vezéreltek. Az érzelmi nevelés fontossága és előtérbe helyezése különösen jelentős, hiszen az emberi lét alapja az a tudás, melynek segítségével képes érzelmeit kifejezni. Az erkölcsi érzék fejlődését az érzelmek biztonsága teremti meg. Fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék és az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze

Egységes nevelési elvek

Erkölcsei normák, szokások betartása. A gyermekek pozitív viselkedését állítjuk előtérbe, kiemeljük jó tulajdonságaikat, pozitív megnyilvánulásait, hiszen a gyermekek között az a viselkedés válik értékke, amit az óvodapedagógus a figyelmével kitüntet, amit a középpontba állít. Sikertelenség esetén sem emeljük ki a negatívumokat, hanem buzdítjuk a gyermeket a sikeresebb megoldás érdekében.

Közös élményekkel, tevékenységekkel – a környezetben való biztonságos eligazodást segítő szokásokkal – alakítjuk ki a gyermekekben az egymásra figyelmet, az együttérzést, az egymás elfogadását, az önállóságot, az önfegyelmet, a feladat- és szabálytudatot és a kitartást.

Célunk:

Az értékek megismertetése, elfogadtatása a gyermekekkel tettekben, magatartásban, gesztusokban, gondolkodásban és az alkotásokban egyaránt.

Az erkölcsi nevelés feladata:

az erkölcsi értékek alakítása, a szociális erkölcsi normák, szokások, szabályok beépítése a gyermek viselkedésébe.

Jó óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat. A természetes rokonszenv alapján szerveződő csoportok, barátságok támogatása, tiszteletben tartása.

A gyermekek viselkedésében zavart okozó tényezőket, igyekszünk felismerni, és ennek megfelelően alakítjuk kapcsolataikat is. Megismertetjük a gyermekeket a konfliktuskezeléssel, ugyanakkor teret is adunk önérvényesítő törekvéseiknek.

Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységét.

Úgy nevelni a gyermekeket, hogy megértsék, hogy az emberek különböznek egymástól.

Befogadás:

A befogadás időszaka meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához. Nagyfokú körültekintést, gyöngédséget, megértést, türelmet kíván elsősorban a 2.5 - 3 éves, gyerekek beszoktatása. A befogadás során viselkedési rendszert szoknak meg a gyerekek, ami segíti a társas beilleszkedést.

Ezen időszak alatt a tevékenységeket is már a tervezettnek megfelelően végzik, amit sok-sok érzelmi megerősítéssel, játékosan gyakoroltatunk természetesen figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, szokásait. A családi légkör megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását. A közös élmények az óvodáskor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését, amelyben formálódik, fejlődik, egymáshoz való viszonyuk.

Cél:

A gyermek- gyermek, a felnőtt- gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása.

Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességének formálása, erősítése.

Feladat

már az óvodába lépéskor biztosítsuk, hogy kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket

segítsük a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, az én tudat alakulását, támogassuk önérvényesítő törekvéseit

pozitív kapcsolatok kialakítását támogassuk, segítsük

a feltétel nélküli szeretetet biztosítsuk, támogassuk a másság elfogadását

alakítsunk ki bizalmas kapcsolatot a szülőkkel az együttnevelés sikere érdekében.

ismerjük meg az egyén jellemzőit az egyéni bánásmód érvényesítésének feltételeként.

segítsük a gyerekeket abban, hogy elfogadják az eltérő képességű és tulajdonságú társaikat.

biztosítsunk minél nagyobb szabadságot a játékhoz.

a gyerekek nevelésekor vegyük figyelembe a kisebb előrelépéseket is, és fogadjuk örömmel.

Óvodapedagógusi munkánkat az odafigyelés, meghallgatás, a saját érzések elmondása, mások érzéseinek meghallgatása, elfogadása jellemezze, hogy a gyermekek örömteli optimizmusa fejlődhessen. Elsősorban érzelmileg közelítsünk a gyerekekhez, és igyekezzünk megismerni érzelmeiket.

VII.1. C. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:

A gyermek személyisége és tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek, ezért a személyiségek komplex tevékenységek által fejleszhető a leghatékonyabb módon, a legeredményesebben. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat, az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – fontos a mindennapokban.

Cél:

Fejlődjön a gyermekek beszédészlelése, beszédmegértése;

Fokozódjon beszédaktivitásuk;

Szókincsgyarapítás;

A gyermekekben bontakozzanak ki a nyelvi és a kommunikációs készségek.

Szeressék, ismerjék és becsüeljék meg anyanyelvüket.

Feladat:

Beszélő környezet kialakításával, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) valamennyi tevékenységi forma keretein belül fejlesztjük a gyermekek anyanyelvét.

A napi tevékenységek megszervezésekor szóbeli megnyilvánulásra ösztönző, oldott légkört teremtünk, keressük az egyéni és kisebb csoportos beszélgetések alkalmait.

Őszinte örömmel és odafordulással fogadjuk a gyermekek szóbeli megnyilvánulásait, bátorítjuk a félénkebbeket.

Anyanyelvünk szabályai szerinti tagolással, természetes gesztusokkal és mimikával, valamint lényegkiemeléssel beszélünk.

Megfigyeljük a családok beszédének jellemzőit, szülői értekezleteken tapintatosan felhívjuk figyelmüket az anyanyelvi nevelés fontosságára.

Bármilyen fejlődési zavar, akadályoztatás esetén szakember (orvos, logopédus,) beavatkozását javasoljuk.

Építünk a gyermeki érdeklődésre, kíváncsiságra, élményekre,

tapasztalatokra, meglévő ismeretekre a tevékenységek szervezésénél.

Fejlesztjük értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitásukat.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Tevékenységek szervezése:

Óvodába érkezéskor, szabadidőben, naponta minél többször **egyéni beszélgetős** kapcsolatot teremtünk, érdeklődéssel hallgatjuk a gyerekek otthoni élményeit, közléseit. Bekapcsolódunk a gyermekek **játékába** akkor, ha az a játék zavarása nélkül megtehetjük, hogy mintát adjunk a szituációkhoz alkalmazkodó beszédfordulatok, nyelvi kifejezések használatához.

Szokássá alakítjuk a **gyermekek mesélését**, játékban, szabadidőben és a pihenés előtti időszakban. A **bábozás, dramatizálás** eszközeit mindennap hozzáférhetővé tesszük, hogy ez a tevékenység beépülhessen a gyermekek játékába. **Anyanyelvi játékokat** szervezünk, kezdeményezünk, a napirendbe rugalmasan beépítve, melyek kiváló eszközei a komplex személyiségfejlesztésnek. A **gondozási tevékenységek** során értő odafigyeléssel támogatjuk a gyermekeket testi szükségleteik megfogalmazására, gesztusaink, mimikánk kifejezi mindezt.

A naponta szervezett **mindennapos testneveléseken**, és a heti egy alkalommal vezetett testnevelési foglalkozásokon a szabályjátékokhoz és utánzó játékokhoz téri relációkat kifejező szókapcsolatokat mondunk.

Sikerkritériumok (a fejlődés elvárt eredményei):

/a beszédészlelés és beszédhibák mérését logopédus végzi a saját szűrőeszközeivel./

Szívesen beszélget felnőttekkel és társaikkal;

Élményeiről bátran mesélnek;

Minden hangzót hibátlanul képez;

Beszédritmusa, beszédfigyelme megfelelő;

Szükségleteit érthető formában megfogalmazza;

Szívesen bábozik, dramatizál;

Beszéde folyamatos, helyesen alkalmazott kötőszavakkal;

[Ide írhatja a szöveget]

Szókincse megfelel az elvárható életkori jellemzőknek;

Helyesen használja az igeidőket, ragokat;

Minden szófajt használ;

Beszédében előfordulnak az egyszerű és bővített mondatok is.

Szereti, ismeri, megbecsüli anyanyelvét.

Az értelmi fejlesztés megvalósítása

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodába lépő kisgyermek fejlődésének elején tart, személyiségének bontakozása, viselkedésének alakulása, értelmének nyiladozása elválaszthatatlan dolgok. Három-négy évet tölt el az óvodában. Ez az idő kiemelkedő jelentőségű teljes személyiségének fejlődése szempontjából.

Az önálló képességek kibontakoztatása az önálló, az alkotó aktív gondolkodás alapjainak lerakása nagyon fontos helyet foglal el az óvodai nevelésben.

Célok:

A gyermek mindazon készségeinek és képességeinek kibontakoztatása, ami az embert egész életén keresztül segíti a tanulásban és az életben, való érvényesülésben: - önállóság, aktivitás, - érdeklődés, figyelem, kitartás, pontosság, emlékezet, - feladattudat, - értékelés, önértékelés, - tervezés, -

problémaérzékenység, problémamegoldás, kreativitás, - kommunikáció, - kooperáció, - érzékelés, észlelés, képzelet, - gondolkodás, - alkotóképesség. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A gyermekek egyéni fejlettségére épülő differenciált személyiségfejlesztés, amely a szerényebb szociokulturális háttér miatti hiányosságok pótlását és a fejlettebb gyermekek támogatását egyaránt biztosítja.

Biztosítsuk az ösztönző környezetet valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet, kreativitás fejlődéséhez.

Az eredményes tanulás érdekében törekedjünk arra, hogy a gyermek kíváncsiságát, tevékenységi vágyát kielégítsük. Ösztönözzük szellemi aktivitásra a gyermekeket, teremtsünk számukra problémahelyzetet. Hagyjuk, hogy átéljék a probléma felfedezésének és megoldásának örömét.

Segítsünk abban minden gyermeket, hogy önmaga lehetőségeihez képest optimálisan fejlődjön. Építsünk a gyermek spontán szerzett tapasztalataira, ismereteinek bővítésére, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlására.

Biztosítsuk a tanulás tapasztalatszerző, képességfejlesztő, ismeretközvetítő hatásának érvényesülését. Törekedjünk arra, hogy a gyermekek a tárgyakat, jelenségeket természetes környezetükben ismerhessék meg.

Saját élményű tanulás során biztosítsuk a fejlesztési tartalmak komplexitását.

A gyermek tevékenységei:

Az érzékszerveik segítségével cselekvéses tapasztalatokat szereznek tárgyokról, dolgokról.

Elmesélik környezetük eseményeit, jelenségeit, egyéni élményeiket.

Megfigyelik az őket körülvevő világot, kialakul tér-és idő észlelésük.

Önkéntelen figyelmük szándékos és tartós figyelem felé halad, megfelelő érzelmi motiváltsággal kellő ideig tart.

Ismereteket, tapasztalatokat szereznek környezetükről.

A sokoldalú tevékenységük során formálódik és tökéletesedik megfigyelőképességük.

Kérdeznek, véleményt nyilvánítanak, feladatokat oldanak meg, problémákat fedeznek fel.

[Ide írhatja a szöveget]

Egyéni munkaformában, saját elképzeléseik alapján-önállóan oldanak meg feladatokat.

Csoportos tevékenység közben összehangolják tevékenységüket, egymást segítve tanulnak.

Módszertani alapelvek:

A tanulás játékos jellege domináljon.

A fejlődés egyéni ütemének figyelembe vétele.

A tapasztalatszerzés természetes körülmények között történjen.

Az önállóság támogatása a tanulási folyamatokban.

A feladattudat, feladattartás kialakítása.

VII.2. Az óvodai élet megszervezésének elvei

VII.2. A. Az óvoda személyi, tárgyi feltételei:

Személyi feltételek:

Felsőfokú végzettségű, főállású óvodapedagógusok száma: 4 fő + 1 fő félállású óvodapedagógus.

Pedagógiai munkát segítő, főállású dajkák száma: 3 fő + 1 fő félállású

És 1 fő félállásban pedagógiai munkát segítő munkatárs.

Egyéb munkakörben foglalkoztatott főállású dolgozók száma: 1 fő fűtő-udvaros,

A félállású óvodapedagógus és a félállású dajka az óvodában lévő 2,5 éves gyermekek megfelelő foglalkoztatását segíti.

Az óvodapedagógusok és az óvodai nevelőmunkát segítő alkalmazottak összehangolt munkájának, modell értékű kommunikációjának, bánásmódjának, viselkedésének fontossága kiemelt.

Az óvoda tárgyi, dologi feltételei

Az óvoda a település központjában, az iskolával szemben helyezkedik el.

Játszóudvarából a gyerekek biztonságának, kényelmének, testméreteinek megfelelő, mozgás és játékigényük kielégítését szolgáló játékszerek és eszközök vannak. /hinták, mászó-gúlák, mérleghinták, egyensúlyozó gerendák, csúszda, zuhanyzó, ivókút, homokozó /

A természetes anyagból készült udvari játékok köre bővült / favár, falovacska, mászóka, faházikó, láncos híd /A játszóudvar összefüggő, nincs elkerítve csoportonként. A gyermekek által használt tárgyak hozzáférhető módon vannak elhelyezve.

A játszóudvar a kastélyparkba nyúlik, több évszázados fák teszik hűssé, árnyékossá a gyerekek játszóterét.

Az óvoda 2 csoportos és 50 férőhelyes.

Részben osztott csoportok:

- kis-középső csoport
- nagycsoport

VII.2. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. A gyermek egészséges fejlődéséhez a **napirend** és a heti rend biztosítja a feltételeket, a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi szem előtt tartva a játék kiemelt szerepét. A napi- és heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki tanév elején.

A heti rend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. Különösen a befogadás idején figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze.

A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

A heti rend általános tartalma és maximális időkeretei:

Napok	Naponta 15-20 perc	Naponta 25-30 perc
Hétfő	Mindennapi testnevelés Mese – Vers	Művészeti tevékenységek
Kedd	Mindennapi testnevelés Mese – Vers	Külső világ tevékeny megismerése

[Ide írhatja a szöveget]

Szerda	Mindennapi testnevelés Mese – Vers	Testnevelés
Csütörtök	Mindennapi testnevelés Mese – Vers	Külső világ tevékeny megismerése
Péntek	Mindennapi testnevelés Mese – Vers	Művészeti tevékenységek

A heti rend kialakítása természetesen az óvodapedagógus feladata, tehát az itt megjelölt heti rend csupán általánosságban és egyetlen lehetséges módon foglalja össze a megvalósítandó feladatokat.

VII.2. C. Kapcsolatok:

Az óvoda és a család

Az óvoda csak a családdal együtt, szoros együttműködéssel, a családi nevelés funkcióját erősítve tudja nevelő szerepét betölteni. Az óvoda és a család kapcsolatában legfontosabb a gyermek, az ő érdeke határozza meg az együttműködés formáit és tartalmát. A család, amikor kiválasztja a mi óvodánkat gyermeke számára, megtisztel bennünket bizalmával. Ennek a bizalomnak tudatában fordulunk a család felé.

A lassúbb értelmi fejlődés, vagy a kiemelt figyelmet igénylő magatartási megnyilvánulás csak a család megismerése, megnyerése, és aktív, őszinte közreműködése esetén enyhíthető. A szülő találjon az óvodapedagógusban támaszt és segítőtársat gyermeke fejlesztéséhez.

Arra törekszünk, hogy az óvoda minden dolgozója előítélet-mentesen tudjon közeledni minden családhoz.

Fontos, hogy a pedagógust a szülők anyagi, társadalmi helyzete, kulturáltsága a legkisebb mértékben sem befolyásolja elfogadó, megértő magatartásában.

A szülők általában örömmel fogadnak minden tájékoztatást az óvoda életéről és gyermekükről. Az óvónő reálisan tájékoztatja a szülőket. A kapcsolat alakulásában lényeges, hogy a szülő bízhasson az óvónő diszkréciójában.

Az óvoda és család kapcsolatában fontos szerepe van a **Szülői Közösségnek**. Az SZK nem csak koordináló, hanem kezdeményező is a folyamatos együttműködés során.

Az óvoda és az iskola

Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az óvoda és az iskola nevelőmunkájának összehangolását, a két intézmény együttműködését. Az óvoda, és az iskola kapcsolatában, tartalmi együttműködésében a kölcsönös nyitottság érvényesül.

Az óvoda iskola előkészítő munkája akkor sikeres, ha a gyermekek örömmel, bizalommal, és érdeklődéssel várják az iskolát. Ezt segíti elő a gyermekekkel történő iskolalátogatás.

Az óvodapedagógus és a szülők együttes döntése, hogy a gyermek megkezdje-e az iskolai tanulást - az orvosi szakvélemény, és ha szükséges a Nevelési Tanácsadó szakemberei véleménye alapján. A gyermek iskolába kerülése után is tart a kapcsolat, az iskolában az óvodapedagógusok meglátogathatják tanítási órán volt gyermekeiket.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

VII.3. AZ ÓVODAI ÉLETTEVÉKENYSÉG FORMÁI:

VII.3.1. Játék:

Helye a nevelés folyamatában:

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. A gyermek tapasztalatait, élményeit játssza el sajátos, gyakran átalakított formában. A játékban formálódnak a gyermek készségei, képességei, fejlődik teljes személyiségük.

Céja:

A játék, mint örömforrás erősítse a gyermek pszichikumát, kreativitását, adjon élményt, járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, boldog óvodáskor megéléséhez. A gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése.

Feladat:

Nyugodt légkört biztosítsunk az elmélyült játék feltételeinek megteremtésére

A napirenden belül elegendő időt és helyet biztosítsunk a játék számára

A játékhoz szükséges eszközöket folyamatosan biztosítani.

Ötleteket, lehetőségeket, helyzeteket teremtünk a sokszínű játék kialakulásához

Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználásával járulunk hozzá a játék fejlesztéséhez.

A gyermeki játék önállóságát tartsuk tiszteletben.

Szükség és igény esetén kapcsolódunk be a játékba, játszunk együtt a gyermekekkel

Fejlesztjük értelmi képességeit (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)

A gyermek megismerési vágyát, kíváncsiságát, sokoldalú érdeklődését elégítsük ki

A gyermekek önállóságát, figyelmét, kitartását, pontosságát, feladattudatát fejlesztjük.

Olyan tapasztalatok szerzéséhez nyújtunk segítséget a gyermekeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerhetik

A gyermek tevékenységei:

Az egészségesen fejlődő gyermek játéka elmélyült, ötletgazdag, nyugodt, önálló és örömteli tevékenység.

Szívesen rakogatnak különböző - tárgyakat saját elgondolásuk szabályainak alapján.

Különböző asztali játékokkal játszanak, kirakóznak, legóznak, apróbb tárgyakat konstruálnak, gyöngyöt fűznek, babát öltöztetnek, autót húzogatnak, tologatnak.

A gyakorló játék közben bontakozik ki a szerepjáték, mely nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta.

A szerepjátékban a vállalt szerepeken keresztül megjelenítik a valóság számukra lényeges elemeit, miközben sokoldalúan megnyilvánulnak és alakulnak a gyermekek közötti társas kapcsolatok (együtműködés, alá-fölérendeltség, viselkedési formák, fejlődik akaratum, önállóságuk, beszédképességük, gondolkodásuk stb.).

A szerepjátékhoz vagy az építkezéshez szükséges kiegészítők barkácsolását a mindig rendelkezésünkre álló eszközökkel oldják meg.

A mindig előttük lévő paraván és bábok, fejdíszek, ruhák, kellékek segítségével dramatizálják kedvenc történeteiket vagy elbáboznak mesét, dalt, verset. A gyermekek kötetlen módon játsszák el az átélt élményeiket. Módot adunk arra, hogy szándékuk szerint átformálják, vagy tovább alakítsák a történetet.

Időnként összekapcsolják a különböző játéktevékenységeket egymással, változtatják a helyszínüket, szerepeket újabb ötletek alapján.

A gyermekek játékuk során valamilyen szabályhoz alkalmazkodnak, mely megjelenik a gyakorlójátékban is, bár ezek többnyire még nem tudatosan vállalt szabályok. Ezt fejlesztjük tovább óvodáskor végére belátáson alapuló elfogadássá.

Különböző mozgásos szabályjátékokat játszanak teremben, szabadban. Megtanulják a szabályjátékhoz szükséges magatartás alapvető formáit: mértéktartást, eredményekre törekvést, kudarctűrést, kitartást, kivárást, figyelmet, toleranciát. Ezt a játékfajta akkor szeretik meg igazán, ha érdekes és vonzó, a szabály érthető számukra, betartásuk nem okoz nehézséget.

Szívesen kezdeményeznek és kapcsolódnak be különböző értelemfejlesztő játékokba.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Alkalmazkodik a játék szabályaihoz.

Játék helyzetben újra alkotja a felnőttek tevékenységeit.

Társaival a játék során cselekvéseit összehangolja.

A barkácsolás természetes része a szerepjátéknak.

A játékhoz készített eszközöket felhasználja a további játék során.

Képes megérteni és elfogadni játszótársai elgondolásait.

Le tud mondani egy-egy kedves játékszerről.

Játékában önálló, kezdeményező, képes a szerepek elosztására.

Játékában igényli a társakat, bekapcsolódik a közös játékba.

Játékában elmélyült, kreatív. Hosszantartóan, tartalmasan játszik.

Egyszerűbb kiegészítő eszközöket önállóan elkészítenek, játékukban felhasználják azokat (bábok, kiegészítő eszközök dramatizáláshoz).

Módszertani alapelvek:

A játék kiemelt jelentőségű a napirend tervezése során.

A játékhoz szükséges feltételek: élmény, tér, idő, eszköz biztosítása.

A szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Az óvónő legyen partner minden tevékenységben.

A gyermeki érzelmek, indulatok helyes kezelése

Az eltérő fejlődési ütem tiszteletben tartása.

.VII.3. 3. Munkatevékenység:

Helye a nevelés folyamatában:

A gyermeki munka önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység, melynek tartalma az önkiszolgálás, a naposi munka, az alkalmi megbízatások teljesítése, segítség az óvodapedagógusoknak és a dajkáknak, valamint a növény és állatgondozás és kerti munka a csoporttársakkal együtt, értük.

A munka végzése közben megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek a természeti és társadalmi környezetükről. Minden munkatevékenység újabb tapasztalatok forrását jelenti.

Célja:

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, képességek tulajdonságok kialakítása, amelyek pozitívan befolyásolják a gyermek közösségi kapcsolatait, kötelességteljesítését, saját és mások munkájának elismerésére nevelés. A gyermekek fokozatosan tapasztalják meg a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert.

Feladatok:

Teremtsük meg a nyugodt légkört, ismertessük meg a gyermekekkel a munkafogásokat, a munkavégzés technikáit, amelyek a munkavégzéshez nélkülözhetetlenek.

Tudatosan szervezzük meg a gyermeki munkát, a gyerekekkel való együttműködést.

Az egyes munkafolyamatokat fokozatosan vezessük be.

Biztosítsuk a gyermekek tényleges tevékenységét, aktivitását.

Biztosítsuk a munka állandóságát és folyamatosságát.

Vegyük figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait.

Ösztönözzük a gyermekek önértékelésének kialakulását, igény szintjének növekedését.

A munka a napi tevékenységek részét alkossa, soha ne legyen büntetés.

Azokat a munkákat, amelyekre képes, nem végezzük el helyette!

Törekedjünk arra, hogy a szülő is értse, mennyire fontos a gyermek munkájának tiszteletben tartása.

Erősítsük a munka iránti pozitív érzelmeket a gyermekben.

Fejlesszük a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket.

A fejlesztés tartalma:

Részt vesznek a terem és az udvar rendben tartásában.

Segítenek a foglalkozások eszközeinek kiosztásában és összeszedésében.

Bekapcsolódnak a csoportszoba szépítésébe, ünnepek előtti díszítésébe.

Segítenek a terem, mosdó, öltöző rendjének megtartásában, a játékok helyrerakásában.

Bekapcsolódnak a növények gondozásába, madáretetésbe. Tavasszal ágakat hajtatnak, magokat csíráztatnak.

Segítik egymást öltözésben, egyéb tevékenységben.

Teljesítik a felnőttek megbízásait.

A munka folyamataiban aktívan részt vesznek és naposi teendőket is ellátnak.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A napos önállóan felteszi az asztalterítőt, előveszi és kiosztja az étkezéshez szükséges eszközöket, és azokat esztétikusan elrendezi az asztalon. Étkezés után leszedi az asztalt, a terítőt önállóan összehajtja, és a helyére teszi. Rendbe rakja, és helyre viszi a mosogatásra nem kerülő eszközöket. A papírszalvétát összehajtogatja, és a szalvétatartóba helyezi. Összesöprögeti a morzsákat, letörli az asztalokat.

Játékelrakás után - ha szükséges - eligazítja, esztétikusan elhelyezi a tárgyakat.

Figyelemmel kíséri, hogy a játékok a tárolóban a helyükre kerülnek-e.

A foglalkozásokhoz, barkácsoláshoz szükséges eszközök kiosztásában önállóan vesz részt. Az eszközöket a megjelölt helyre viszi.

Részt vesz a csoportszoba díszítésében, rendezésében, az átrendezésre vonatkozó megbeszélésen ötletet ad az óvónőnek. Önállóan képes a terem díszítésével kapcsolatos feladatok ellátására, virágot hoz a vázába stb.

Vigyáz a terem rendjére, felszólítás nélkül felveszi az elejtett papírdarabot, helyére teszi a kint felejtett eszközöket.

Ünnepekre ajándékot készít.

Minden olyan területen segít, ahol erre szükség van.

Közreműködik a falevelek összegereblyezésében, az udvari járdák tisztántartásában.

Szívesen vállal egyéni megbízásokat.

Aktívan részt vesz az ágyazásban.

Munka jellegű tevékenységeket önként vállal.

A munkavégzéshez szükséges eszközök használatát ismeri.

Módszertani alapelvek:

A munka az óvodáskor végéig játékos jellegű maradjon.

Tudatos, együttműködő és segítőkész óvónői magatartás.

Egymás és a felnőtt munkájának megbecsülése.

Feladattudat és feladattartás erősítése.

Egyéni különbségek figyelembe vétele, fejlesztő értékelés.

Megfelelő idő biztosítása a munka elvégzésére.

VII. 4. Tanulás:

Helye a nevelés folyamatában:

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretben valósul meg. A tanulási tevékenység szervezése során figyelembe vesszük a gyermek életkori sajátosságait, a fejlettségi szintjét és ehhez igazítjuk a differenciált fejlesztést, feladatadást.

A tanulás feltétele a gyermek aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás biztosítása. A tanulási folyamat alapját az érzékelés, észlelés útján szerzett játékos tapasztalat képezi. Tapasztalatokhoz változatos tevékenységeken keresztül jutnak el a gyermekek. A gyermeki kíváncsiságból eredő kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés kiemelt jelentőségű. A tanulás illetve az óvodai nevelés során nincs ilyen vagy olyan képességfejlesztés, hanem minden hatás komplexen, a részeken keresztül az egészre, az egész személyiségre hat.

Cél: Célja:

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, kompetenciák fejlesztése.

Óvodánk a tanulást folyamatként fogja fel, amelynek során a gyermekek, a főleg utánzásos spontán tevékenységtől eljutnak a gondolkodás szintjére, és képessé válnak arra, hogy eleget tegyenek az iskolai tanulás követelményeinek. A tanulás az óvodában a játék motivációs bázisára támaszkodik.

A gyermeki attitűdök erősítése és képességeinek folyamatos fejlesztése az életkornak és az egyéni adottságoknak megfelelően történik.

Az óvodás gyermek kompetenciáinak a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése.

Feladatok:

Alakítsuk ki a nyugodt tanulás feltételeit.

Biztosítsunk szeretetteljes, előítélet-mentes légkört.

Segítsük az önálló feladatvégzést.

Erősítsük az önfegyelmet, a szándékos figyelmet, a kitartást, a feladattudatot.

Vegyük figyelembe a gyerekek egyéni fejlődési ütemét.

Fejlesszük a gyermekek megismerési funkcióit, a gondolkodási folyamatokat a készségek és képességek fejlesztésével.

Fejlesszük az anyanyelvi- és kifejezőképességet.

Erősítsük kreativitását, biztosítsuk számára a felfedezés lehetőségét.

Építsünk a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Biztosítsuk a gyermeki kérdésekre és válaszokra irányuló tapasztalatszerzés lehetőségét játékos formában.

A fejlesztés tartalma:

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások alakítása), cselekvéses tanulás

spontán játékos tapasztalatszerzés,

a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés

az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,

a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,

A tanulás terén kiindulópontunk kiscsoportban és középső csoport év elején a kötetlen foglalkoztatási forma, a testnevelés kivételével.

Középső – és nagycsoportban a foglalkozások részben kötelező jellegűek, az óvónő által kezdeményezett irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés mellett nagy súllyal szerepeljenek a gyermek által kezdeményezett, illetve a spontán tanulási helyzetek.

Lényeges, hogy a gyermekek önként vegyenek részt a kezdeményezéseken.

A tervezésben tükröződik az óvónő szakmai felkészültsége, önmagával és a gyermekekkel szembeni igényessége.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A fejlődés várható jellemzői:

A kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá szocializálódik.

Az iskolakezdéshez testi, lelki és szociális érettség szükséges.

Kialakul benne az igény, hogy a feladatokat sikerrel oldja meg.

Kialakulnak a közösségi élet szempontjából fontos normák, együttélési szabályok (egymásra figyelés, egymás meghallgatása, segítségadás), a viselkedés alapvető szabályai.

Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.

Munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő.

Szándékos figyelemre képes.

Kialakul benne a tanulás iránti igény.

A cselekvő, szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Módszertani alapelvek:

Sokoldalú cselekedtetés, tevékenykedtetés.

A tanúláshoz való pozitív viszony kialakítása.

A tanulás játékos jellege domináljon.

Motiváció elvének biztosítása.

Probléma szituációk teremtése.

Szemléletesség.

Egyéni fejlettséghez mért feladatadás.

Differenciált értékelés.

Pozitív megerősítés.

VII.5. Tevékenységek

VII.5.1. Mese –vers:

Helye nevelés folyamatában:

Az óvodai nevelésnek fontos területe az irodalmi nevelés - a mese és a vers. Része az óvodai életet átfogó anyanyelvi nevelésnek. Helye és ideje van mindig, ahányszor a nap folyamán lehetőség nyílik rá. A mesék, versek az anyanyelv eszközei, a szóhasználat, a sajátos stílus az írói eszközök gazdag lehetőséget kínálnak. Az irodalmi művek szókészlete, a szójelentések megértése, a mesék fordulatai ösztönzik a gyermeket a szóbeli kifejezésre. Hozzásegítik őket szorongásaik leküzdéséhez, gátlásaik oldásához, képzeletük erősödéséhez, önbizalmuk „én” képük alakulásához. A mese kiválóan alkalmas a gyermek szemléletmódjának és világvilágának kialakítására

A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Célja:

A gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása: - a meseélményekkel az élmények társakkal való átélésével a közösséghez tartozás élményének erősítése.

Feladatok:

Alakítsuk ki a gyermekek irodalmi művekhez fűződő pozitív viszonyát.

A gyermekek aktív bevonásával fejlesszük a nyelvi kommunikációt.

A felhasznált irodalmi anyag igényes összeállításával ízlésformálás.

Biztosítsuk számukra a változatos irodalmi élményeket (diafilmvetítés, színházlátogatás, könyvtárlátogatás, bábelőadás).

Biztosítsuk a gyermek számára a nap folyamán saját vers- és mesealkotást.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság

történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A fejlesztés tartalma:

Az óvónő naponta többször kezdeményez verset, mesét a gyermekek kérésének, érdeklődésének, az adott szituációnak megfelelően, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

Egy-egy mesét hosszabb időn keresztül mesél a gyermekeknek így legyen alkalma a gyermekeknek többször meghallgatni.

A mindennapi mesék dramatizálása elősegíti az élmények újraélését (érzelmi nevelés).

A mese erkölcsi értékeket közvetít, alakítja a gyermek értékrendjét.

Igényesen válogat a rendelkezésre álló irodalmi alkotásokból.

Elsősorban a környezeti neveléshez és az évszakokhoz kapcsolódva választja ki az alkalomhoz, a gyermekek érdeklődéséhez legjobban illő alkotásokat.

A szabadidő tartalmassá tételére és a mindennapi tevékenységek színesítésére alkalmazza népi gyermekköltészetünk alkotásait.

Az irodalmi anyag tartalma legyen szituációhoz és a gyerekek életkorához, érdeklődéséhez kapcsolható. Forrásai a magyar és a világirodalom, népi, klasszikus és kortárs gyermekek számára készült alkotásai.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Szereti és igényli a mesét. Részt vesz a mesemondás feltételeinek kialakításában. Figyelmesen végighallgatja.

Folytatásos mesét, verses mesét, meseregények szálait össze tudja kötni. Van kedvelt mesehőse, a mese fordulatait beviszi a játékába.

A meséről beszélget, szófordulatait mindennapi beszédében alkalmazza, udvariassági kifejezéseket használ.

Bábozás, dramatizálás, mesejelenetek ábrázolása kedvelt tevékenységei közé tartozik. Mesekönyveket önállóan nézeget. A játékában verset, mondókát az alkalomhoz illően mond.

Önállóan kezeli a könyvespolc könyveit, vigyáz rájuk.

Tud történetet kitalálni, azt elmondani, megjeleníteni.

Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni.

Módszertani alapelvek:

A mese és a vers élmény legyen a gyermek számára.

Biztosítottak legyenek a meséhez szükséges feltételek és eszközök.

A mese kiválasztása igényes, a gyermekek korának megfelelő legyen.

Legyen minden nap mesélés, verselés.

Beszéde feleljen meg a helyes magyar nyelv szabályainak.

Ossza meg érzéseit, érzelmeit a gyermekekkel, ösztönözzön az érzelmeik megfogalmazására.

VII.5.2. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Helye a nevelés folyamatában:

A vizuális nevelés összetett, sokszínű nevelési terület.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka különböző fajtái a műalkotásokkal való ismerkedés fontos eszközei a gyermeki személyiségfejlesztésének, a gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A befogadás, kifejezés, ábrázolás, alakítás során fejlődnek értelmi képességeik; vizuális érzékelésük, észlelési emlékezeti képességeik, manuális és dinamikai képzeletük, fantáziájuk, képi gondolkodásuk, alkotóképességük, esztétikai érzékenységük.

Tudatosodik bennük, hogy a környező világ, térben, mozgásban, történésben létezik. A gyermek vizuális fejlődésére hatást gyakorol a társadalmi környezet, a tömegkommunikáció, a téri és tárgyi környezet, külső téri táj, udvar, kert, épületek, a belső tér bútorai, eszközei, díszítményei, műalkotások valamint a társak és az őt körülvevő felnőttek.

A kisgyermek emlékezete és képzelete alapján rajzol, fest, mintáz, így ábrázolásaiban sohasem „hibázik”, hanem próbálgatva alakítgatja saját formanyelvét.

Az óvoda épített és tárgyi környezete, díszítése, szemléltető eszközei valamint a foglalkozások együttesen képezik a vizuális nevelés rendszerét.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Célja:

Szépség iránti vonzódás, művészetek iránti érdeklődés felkeltése, az alkotás örömeinek megtapasztalása.

Ábrázoló-készség, kézügyesség fejlesztése, tér-forma, színeképzetük gazdagítása

A gyermekek képesek legyenek érzelmeik képi megfogalmazására.

Feladatok:

Teremtünk meg a feltételeket a gyermekek képi, plasztikai, ábrázoló és konstruáló-képességének fejlődéséhez.

Képi gondolkodásukat folyamatosan fejlesztjük.

Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Vegyük figyelembe a gyermekek közötti képességbeli különbségeket.

Keltsük fel a rajzolás, mintázás, kézimunka anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyát.

A gyermekek megismertetése a vizuális technikákkal, eszközökkel, eljárásokkal.

Kézmozgásuk finomítása, grafomotoros képességek fejlesztése

Juttassuk el a gyermekeket az alkotás, az önkifejezés öröméhez.

Biztosítsuk a gyermekek fejlődését serkentő motiváltságot.

Biztosítsuk a gyermek rajzfejlődéséhez szükséges feltételeket, megfelelő motivációval érjük el, hogy mindegyik gyermek részt vegyen az ábrázoló tevékenységben.

Alakítsuk ki a gyermekekben az igényt az esztétikai élmények befogadására és az esztétikus környezet kialakítására.

Segítsük elő, hogy a szülők otthon is adjanak lehetőségeket gyermekeik számára a rajzolásra, mintázásra, kézimunkázásra.

Vonjuk be a szülőket az anyagok, elsősorban természetes anyagok gyűjtésébe, az óvodában használatos eszközök elkészítésébe.

A fejlesztés tartalma:

Megismertetjük a gyermekeket a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Ábrázoló tevékenysége nem más, mint a világról kialakított vizuo-motoros kép megjelenítése.

A megfelelő vizuális önkifejezés kiteljesedéséhez szükség van a testséma, testfogalom minél pontosabb kialakulására, a tapintásos észlelés és a térészlelés fejlődésére ahhoz, hogy a gyermek térben, mozgásban, történésben tudja megjeleníteni a különböző dolgokat.

A legfontosabb az, hogy felkelthessük a gyermekekben az ábrázolás anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyát, biztosítsuk élményeik, fantáziájuk és megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét, juttassuk a gyermekeket az alkotás öröméhez.

Az óvónő megteremti az ábrázolás tárgyi, hangulati feltételeit, a gyermekek fejlődését segítő motiválást.

Segíti a kezdeményező, a kreatív magatartás érvényre jutását, megteremti ennek hangulati, környezeti és eszközbeli feltételeit.

A gyermekek rendelkezésére áll az ábrázoláshoz szükséges megfelelő hely és eszköz.

Képeket néznek, gyakorolják a képolvasást, gyönyörködnek, képeket válogatnak.

Megtekintik a Faluház kiállításait. Alkalmom adtán múzeumot látogatnak a megyeszékhelyen.

Az eszközökhöz kapcsolódó technikai ismeretek elsajátítása, a velük való ismerkedés csoportosan vagy egyénileg történik, a tanulás feltétlen egyénre szabott.

Ott és akkor segítsünk, amikor szükség van rá: fogások, eszközhasználat, időrendiség a folyamatban. A megértésről való meggyőződés, a fogalmak tisztázása, pontos magyarázat és a bemutatás után figyelünk a pontos megtanulásra, és elegendő időt biztosítunk a kellő gyakorlásra.

Fontos, hogy a gyermek még a gyakorlás időszakában megkedvelje az adott tevékenységet.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Élményeit, tapasztalatait, érzelmeit vizuálisan képes megjeleníteni, örömmel kezdeményez ábrázoló tevékenységet.

A rendelkezésére álló tér alakításában ötletes, célszerű.

A tárgyak térbeli kiterjedésével tisztában van, főbb formai jellemzőket képes megnevezni.

Tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.

Színhasználata gazdag, vannak kedvenc színei.

Formaábrázolása változatos, arányok, mozgás és térbeliség létrehozására képes.

Emberábrázolása részletező, mozgásábrázolással próbálkozik.

Tárgydíszítésben önálló, az ábrázolás technikákat alkalmazza.

Tevékenységében kitartó, egymás munkáit értékeli.

Fejlettségi szintje a részletgazdagságban, kompozíciókészítésben, bonyolultságban, tervszerűségben tükröződik.

Önállóan és csoportosan is készít játékot, kelléket, ajándékot.

Díszítőjellegű, feladatokat szívesen old meg.

Az ábrázoló tevékenység során a balról-jobbra haladás irányát alkalmazza.

Módszertani alapelvek:

Folyamatosan álljon rendelkezésre megfelelő minőségű és mennyiségű anyag, eszköz.

A gyermekek alkotása személyes jellegű, pozitív érzelmű legyen.

A gyermeki alkotást kezeljük értéként.

A gyermeki önkifejezés önkéntessége domináljon.

Az óvoda értékrendszere a gyermeki és szülői ízlés formálója is legyen.

Valósuljon meg a rajzolás, mintázás, kézimunka közösségformáló ereje.

Kerüljön előtérbe a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezettsége.

Vegyük figyelembe az egyes gyerekek közötti ábrázolás képességbeli különbségeket..

VII.5.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Helye a nevelés folyamatában:

A zene hatása olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre. Az énekes zene fogékonnyá teszi az embert a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását. Fejleszti a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, zenei alkotókedvét, mozgáskultúráját

Az óvodai zenei nevelés a gyermekeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszeretteti a gyermekekkel az éneklést, az énekes játékokat és a szép, tiszta éneklésre szoktatja őket.

Célja:

Szerezzen az éneklés örömet a gyerekeknek, a közös ének és zene alapozza meg a zenei anyanyelv kialakulását, zenei ízlés formálását, zenéhez kapcsolódó mozgások megalapozása, formálása

Feladatok:

Figyeljék meg az óvodai környezet hangjait.

Keltsük fel a gyermekek zenei érdeklődését, formáljuk zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

Fedezzék fel a közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés és zenei kreativitás örömét.

Ismerjék meg a népdalokat, a gyermek néptáncokat, népi játékokat és hagyományokat.

Biztosítsuk az énekléshez, a mozgásos játékhöz a megfelelő teret és feltételeket.

A kiválasztott népi gyerekdalok, ölbeli játékok, dalos játékok, énekek, mondókák a gyermek életkori sajátosságainak megfelelőek legyenek, igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokkal kiegészülve.

A zenei képességek fejlesztését tudatosan tervezzük játéktevékenységen belül és kötelező foglalkozások keretén belül egyaránt.

Éneklési készség fejlesztése.

A zenei hallás fejlesztése (magas és mély hang különbsége, halk-hangos közötti különbség, hangszínek felismerése, a belső hallás fejlesztése).

A ritmusérzék fejlesztése (az egyenletes lüktetés, az egyenletes lüktetés és a ritmus összekapcsolása, a tempóérzékelés, a mozgáskultúra, tánc, gyerekhangszerek).

A zenei formaérzék fejlesztése (motívumhangsúly kiemelése mozgással, dallammotívumok, ritmusmotívumok).

Zenei alkotókészség fejlesztése.

Zene hallgatására nevelés elsősorban élő zenével.

Fejlesztés tartalma:

A zenei nevelés lehetőségeit az egész nap folyamán kihasználjuk, a gyermekek óvodába lépésének pillanatától az eltávozásig.

A zenei légkör átszövi az egész napot. Énekelünk, dúdolgatunk a gyermekek között hangulatkeltés, a gyermekek érzelmi állapotának megtartása, vagy egyszerűen élménynyújtás céljából.

Az óvónő hangja a „zenei légkörhöz” tartozik, hangszíne, hangereje egész viselkedésmódja mint a gyermekek számára.

Álljon rendelkezésünkre néhány ízléses, szép kivitelezésű eszköz, azokat bármikor kedvük szerint használhassák. (fejdíszek, szoknyák, mellények, stb.).

Az énekelgetés, a személyes kapcsolat, az énekes játék a legjobb módszer a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltésére. Az ének során az óvónő érzelmileg hat a gyermekekre, örülnek a közös játéknak, kedvet kapnak az éneklésre.

Zenei élményeket szereznek a gyermekek játék közben, spontán, kötött, kötetlen keretű szervezett tevékenységi formákon egyéni érdeklődésüknek megfelelően.

Az évszakhoz kapcsolódó dalok, játékok, táncok hatnak a gyermekek kreativitására, fokozott együttműködésre készítetik őket.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A gyermek önként, szívesen énekel.

Egyszerű dallammotívumokat visszaénekel. A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondja.

Dallamfelismerést, ritmusvisszaadást változatos formában alkalmazza. Halk-hangos éneklést, gyors-lassú tempó érzékeltetését, felelgetős játékot, magas-mélyéneklés közötti különbséget képes érzékelni.

Természethez kapcsolódó hangok utánzására, hangszínek megkülönböztetésére, hangszerek hangjának felismerésére képes.

Körjátékot szép testtartással játszik. Egyszerű táncos mozgások elemeit ismeri (dobbantás, koppantás, páros forgás, kilépés stb.), alkalmazza.

Térformák kialakítására képes.

Dalokhoz egyszerű mozgást kitalál. Figyelmesen hallgatja az előzenét, népdalokat, műdalokat.

Örömet jelent számára a zene.

Egyenletes lüktetést érzi és érzékelteti, megkülönbözteti a dal ritmusától.

Módszertani alapelvek:

Zenei élmény biztosítása változatos módszerekkel.

A felhasznált zenei anyag igényes kiválasztása, életkornak és adottságnak megfelelően.

A gyermeki képességek, adottságok tiszteletben tartása.

VII.5.2. Külső világ tevékeny megismerése:

Helye a nevelés folyamatában:

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is. A környezettudatos magatartás áthatja az egész óvodai nevelés rendszerét. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Segíti:

- a gyermek spontán és irányítottan szerzett tapasztalatainak feldolgozását,
- fejleszti értelmi képességeiket,
- lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődés erősítését, kapcsolatépítést,
- a természet szeretetének megalapozását,
- szűkebb és tágabb környezet értékeinek (szülőföld, ott élő emberek, hagyományok, helyi népszokások) megismerését, szeretetét és védelmét.

Célja:

A környezet megismerése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítása, amelyek meghatározzák a természet és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést. A matematikai érdeklődés felkeltése.

Feladatok:

- Figyeljék meg és szerezzenek tapasztalatokat szervezett és spontán formában a természeti és társadalmi környezetükről.
- Segítsük elő a környezettudatos magatartás kialakulását.
- Váljanak nyitottá a gyerekek a környezet felé.
- Ismerjenek fel az alapvető ok-okozati összefüggéseket.
- Biztonságosan igazodjanak el társadalmi környezetükben.

Szeressék és védjék a természetet.

Figyeljenek, ismerjenek meg környezetünkben élő gyakori növény és állatfajokat.

Ismerjék meg a növények és állatok életét, a környezet és élővilág közötti kapcsolatok összefüggéseit, a természet körforgását.

Társadalmi környezetükből a gyermekek rendelkezzenek koruknak megfelelő ismeretekkel: a családról, munkájukról, a családtagok családban betöltött helyéről, szerepéről, egymáshoz való viszonyáról, az együttélés konkrét tapasztalatairól.

Szerezzenek tapasztalatokat az óvoda környezetében megfigyelhető foglalkozásokról.

Tudják megnevezni az emberi testrészeket, ismerjék érzékszerveiket, azok funkcióit, védelmét, gyakorolják önálló tisztántartásukat.

A gyermekek ismerjék a felnőttek óvodai munkáját, saját közreműködésükkel ők is járuljanak hozzá környezetük védelméhez, tisztántartásához.

Gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést. Ismerjék a közlekedési eszközöket, az óvoda közelében megtalálható lehetőségeket. (pl.: repülőtér, vasútállomás) Természetes környezetben figyeljék meg, szerezzenek tapasztalatot, gyakorolják az udvarias viselkedési formákat (köszönés, jegyváltás).

Figyeljék meg a napszakokat, gyakorolják az ehhez kapcsolódó tevékenységeket. Időérzékük fejlődjön. Legyen fogalmuk kisebb-nagyobb időegységről (év, évszak, nap).

Alakítsuk ki a szülőföld szeretetét, a néphagyományok ápolását.

A fejlesztés tartalma:

A kisgyermek első tapasztalatait környezetéből meríti.

A különböző hatások ellenére a családi nevelésnek alapozó, a fejlődés folyamán a személyiség jellemzőinek kialakulásában elsődleges szerepe van.

Az óvoda környezetével, tevékenységrendszerével hozzájárulhat az otthonról hozott tapasztalatok gazdagításához, más jellegű tevékenységet kínál, közösségi élményeket nyújt. Az óvoda új környezet a gyermek számára, ezért fontos, a megismerése következtében egyre nagyobb biztonsággal és otthonossággal mozogjon benne.

A nagycsoportosok ellátogatnak az iskolába, megismerkednek az ott folyó munkával.

A természeti környezetet az évszakok változásain keresztül közvetlen megfigyeléssel tapasztalják meg.

Az időjárás, a természet jellemzői, a színek, fények, formák szépségei alapvető biológiai, ökológiai, fizikai, kémiai tapasztalatokat nyújtanak.

Környezetvédelem – környezettudatos magatartás

A környezetvédelem a környezet ismeretén, megbecsülésén, megóvásán alapul, ehhez szükséges a természethez való pozitív érzelmi viszony, mely magába foglalja a tiszteletet mind a természeti, mind a társadalmi környezet iránt.

Fontos nevelési feladat, hogy a gyermekek védjék az élő környezetet, gondoskodjanak életfeltételeik biztosításáról, ne rongálják, ne pusztítsák azt. Tudják és tartásukban, hogy minden élőlénynek joga van az élethez.

A jövő környezetét a jelen óvodásai fogják alapvetően meghatározni, ezért nagyon fontos az óvoda minden dolgozója és a szülők mintaadó környezetvédő magatartása.

Nagy hangsúly helyezünk a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Ismeri nevét, szülei nevét, foglalkozását, lakásuk címét.

A testrészeket megnevezi, igényes teste tisztaságára.

Tájékozódik a térben, dominanciája kialakult.

Megismeri az elemi közlekedési szabályokat, és gyakorolja azok betartását. Ismeri a közlekedési eszközöket, járműveket, tudja, hogy azok az emberek munkáját segítik, könnyítik.

Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetükben levő intézmények nevét, rendeltetését.

Különbséget tud tenni az évszakok között, ismeri jellemző tulajdonságaikat, képes összehasonlításukra.

Ismeri a növény fogalmát, annak tartalmát, tudja, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van. Tudja, hogy a növényeket gondozni, óvni kell, ismer néhány ezzel kapcsolatos munkát. (szántás, vetés, aratás).

Ismeri és megnevezi a környezetükben élő állatokat, azok gondozását és

[Ide írhatja a szöveget]

védelmét, tudja csoportosítani életmódjuk, egyéb tulajdonságaik szerint.

Ismernek néhány erdei vadállatot, költöző és nálunk telelő madarat, tudják, hogy óvásuk, védelmük milyen fontos.

Ismerik, környezetük színeit, a színárnyalatokat. Képesek ismert tárgyak, jelenségek közt összehasonlításokat végezni külső jegyeik alapján, ill. rendeltetésük szerint.

Ismeri, és a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait.

Módszertani alapelvek:

A tapasztalatszerzés természetes körülmények között történjen.

Játékosság hassa át a tapasztalatszerzést.

Tevékenység során jusson sikerélményhez.

Élményszerzés a közvetlen környezetéből.

A külső világ tevékeny megismerése - matematikai nevelés

Helye a nevelés folyamatában:

A matematikai nevelés lehetőséget teremt a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.

Célja:

A matematikai nevelés célja a gyermek gondolkodási műveleteinek, megismert tevékenységének fejlesztése.

A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

Feladatok:

Fejlesszük a gyermekek egyéni problémalátó- és megismerő képességét és teremtjük meg az ehhez szükséges feltételeket a következő területeken:

Elemi ok és okozati összefüggések felismertetése. Tapasztalás: érzékelés, észlelés, megfigyelés

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése.

A gyermek környezetének mennyiségi-formai kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztalása, alkalmazása játékos formában.

Különbözőségek megfigyeltetése (nagyobb, hosszabb, magasabb, szélesebb)

Mennyiségi eltérések megfigyeltetése (sok, kevés, több- kevesebb, eggyel

több)

Mennyiségi eltérések megállapítása (párosítás, csoportosítás, számlálás, bontás)

Térbeli tájékozódás

A fejlesztés tartalma:

Megfigyelések, összehasonlítás, szétválogatás tulajdonságok szerint, saját szempontok alapján.

Sorba rendezés mennyiségi tulajdonságok szerint, meghatározott szempont szerint.

Matematikai ismeretek megalapozása mérési, összemérési feladatokkal, mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.

Tapasztalatszerzés a geometria körében: építés, síkbeli alkotások, geometriai formák felismerése.

Tájékozódó képesség fejlesztése térben és síkban (testnevelés, rajzolás, énekes körjátékok, stb.).

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Képes az óvónő kérdéseit, feladatadását megérteni, követni. Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolatait szabadon is elmondani, egymás állításainak igazságát megítélni.

Jól ismert tulajdonságok szerint válogatást, összehasonlítást, sorba rendezést végez.

Érti, és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket.

Önállóan is össze tud mérni mennyiségeket, különböző kiterjedéseket, két halmazt párosítással az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.

Elő tud állítani különféle elemekből, különféle elrendezéssel, bontással, többet, kevesebbet, ugyanannyit.

Meg tud számolni tárgyakat 10-ig. Számfogalma kialakult, elemi műveletekre képesek 10-es számkörön belül.

Halmazokat tud képezni megadott vagy választott szempont szerint. Azonosítani tud különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.

Másolással képes megépíteni, kirakni a mintával megegyező elemekből, színben és nagyságban eltérő elemekből térbeli és síkbeli alakzatokat.

[Ide írhatja a szöveget]

Különbéle geometriai tulajdonságok szerint szétválogat, egyszerű tulajdonságokat megnevez.

A térben való tájékozódást érti és tudja az irányokat, ill. a helyeket jelölő névutókat. (alá, fölé, között, mögött, stb.) Mindezt síkban is alkalmazni tudja.

Módszertani alapelvek:

Spontán helyzetek kihasználása.

Problémahelyzetek sokoldalú megközelítésére való ösztönzés.

A belső motiváció, a felfedezés öröme legyen a legfontosabb hajtóerő.

Egyéni különbségek figyelembevétele.

A játékoság hassa át a tapasztalatszerzést.

Térre, formára, színre, mennyiségre vonatkozó élményanyag fokozatos bővítése.

Tevékenységek során jusson a gyermek sikerélményhez.

VII.5.5. Mozgás:

Helye a nevelés folyamatában:

A mozgás és tevékenység útján szerzett tapasztalatok érthető és jól feldolgozható információt jelentenek a gyermekek számára, ezért a mozgásnak az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepe van. A mozgás a gyermekek napi tevékenységében állandóan jelen van.

Az óvodai életet úgy szervezzük meg, hogy minden gyermek számára biztosítva legyen a mozgáslehetőség, amit szervezete és idegrendszere igényel. Mozgásukat az óvónő csak akkor korlátozza, ha az veszélyt jelent saját magára vagy társára.

A mozgás:

Az egészséges életmódra nevelés részeként hozzájárul ahhoz, hogy számtalan tevékenység - főként a szabadban- a gyermekek természetes igényévé váljon. Hozzájárul az egészség megőrzéséhez, megóvásához, az egészséges életmód kialakításához.

Hozzájárul az értelmi nevelés megvalósításához a különböző mozgások ismétlésével, felidézésével, fejlődik a gyermek vizuális memóriája.

A testrészek a téri irányok és a különböző formák megismerésével gyarapodnak ismeretei. A hallott, látott és elvégzett cselekvések elősegítik a fogalomalakítást és a keresztcsatornák fejlődését.

Mozgás közben lehetőség nyílik a környezet tapasztalati megismerésére. A

gyermek saját testének, mozgásos képességeinek megismerésével fejlődik „én” tudata, szociális énje.

A közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok alakulását, a társakhoz való alkalmazkodást, mozgás közben fejlődik önuralma, együttműködő képessége, akarata.

Kialakul egészséges versenyszelleme.

Fejlődik természetes mozgása és testi mozgásos képességei.

Hozzájárul a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához.

Célja:

A gyermekek természetes mozgáskedvének megtartása, mozgásigényének kielégítése, a mozgás megszerettetése.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékokkal, és feladatokkal.

Feladatok:

A komplex foglalkozásokba és a szabad játékba beépített mozgástevékenységek a személyiségfejlesztés eszköze. (pozitív énkép, önkontroll, szabálykövető viselkedés...)

Erősítsük a problémamegoldó képességet mozgásos tevékenységekkel, elvégzett feladatmegoldásokkal.

Finommotoros mozgáskészségek fejlesztése.

Fejlesszük:

- a fizikai állóképességet,
- alakítsuk ki az önértékelést és növeljük az önbizalmat, a személyi akarati tényezőinek alakulását,
- a nagy és finom mozgásokat és a fizikális erőnlétet, szem-kéz, szem-láb koordinációt, ritmusérzéklet,
- a testsémát, ezáltal fejlődik a testrészek ismerete, a test koordinációja, aktiválása, testfogalom, kezesség, dominancia, térben való tájékozódás,
- a vizuális és auditív percepciót ill. kiegészítő mozgásokat,
- a mozgással kapcsolatos szókészletet,
- természetes mozgását (járás, futás, ugrás, egyensúlyozás stb.),
- testi mozgásos képességeit (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés).

A mozgásfejlesztés tartalma:

A mozgásfejlesztés a gyermekek kötetlen, motivált mozgástevékenységének biztosításával, a konkrét fejlesztést szolgáló testneveléssel, testedzéssel és ügyességfejlesztő sportprogramokkal biztosítható.

A szabad mozgástevékenységnél cél a természetes mozgáskedv és a mozgásigény kielégítése, a tudatos környezetalkítás. Kísérletezhessenek kedvük szerint, korlátozás nélkül, bátorságuk szerint minden tornaszeren, udvari játékon.

A rendszeres testnevelés a gyermek napirendjében fontos szerepet tölt be, felfrissíti, edzi őket, elősegíti mozgásszintjük és testi képességeik fejlődését.

Testnevelési foglalkozások: kötelezően szervezett tevékenységek, amelyek természetesen nem jelenthetnek kényszert a gyermekek számára, helyszíne a csoportszoba illetve jó idő esetén az udvar.

A mindennapos testnevelés legyen a napirend stabil eleme.

Minden csoportban hetente egy alkalommal van foglalkozás e mellett ügyességi verseny játékok, hosszabb túrák, séták fejlesztik a gyermekek mozgását.

A gyermekek a különböző nehézségű feladatokat fokozatosan, egyéni képességeiknek megfelelően sajátítják el, fontos, hogy folyamatosan mozogjanak és a mozgás öröm legyen számukra.

Biztosítjuk a csoportszobában és az udvaron a nagyobb mozgást igénylő játékok számára a megfelelő helyet és kihasználunk minden lehetőséget.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Szereti és igényli a mozgást.

Megfelelő szintű teljesítőképesség jellemzi, mozgása összerendezett

Képes babzsákkal a fején egyensúlyozó járásra vízszintes padon.

Tud a térben tájékozódni, ismeri az irányokat.

Sor és váltóversenyt, futó és fogójátékokat játszik a szabályok betartásával.

Ismeri az eszközök nevét és a gyakorlatokhoz kapcsolódó kifejezéseket, vezényszavakat.

Tud ütemtartással járni, rövidebb távon egyenletes iramban futni.

Hat-nyolc nekifutással tetszés szerinti akadályt ugrik, ugrását a talajra éréskor fékezni tudja.

Játékos- és versenyhelyzetekben magatartása a feladatnak megfelelő

(kitartás, akarat, tevékenységének önálló szervezése, kreativitás Figyelme, gondolkodása, emlékezőképessége, ötletessége megfelelő szintű.

Módszertani alapelvek:

A szaknyelv használata.

Egyszerű, érthető utasítások alkalmazása.

Mintaértékű gyakorlatbemutató, vagy magyarázattal kísért bemutatás.

Tapintatos hibajavítás.

Egyéni képességek figyelembe vétele.

A mindennapi testnevelés: Elsősorban a megfelelő hely biztosítása. Mindenkor nagy gondot kell fordítani a kézi és tornaszerekre, hogy könnyen elérhetők legyenek, megfelelő számban álljanak rendelkezésre

Az óvodapedagógus személyisége, testi neveléshez való viszonya nagymértékben meghatározza a gyermekcsoportban folyó mindennapi testnevelés eredményességét. A testgyakorlatok mintaszerű végzésével, a kedvezően motiválhatja a gyermekeket, építve utánzási hajlamukra, segítve a rendszeres testmozgáshoz való pozitív viszonyuk kialakulását.

VIII. A GERLAI KÖZÖSSÉGI SZÍNTÉR (FALUHÁZ) KÖZMŰVELŐDÉSI PROGRAMJA

VIII.1. Személyi, tárgyi feltételek

A faluház közösségi színtere a 40 fő befogadására alkalmas nagyterem. TV, video, DVD lejátszó, internet hozzáférés biztosítja a szabadidő hasznos eltöltésének, és a szervezett programok színvonalas megvalósításának feltételeit.

A közművelődési könyvtár az iskolai intézményegység épületében van.

Kettős funkciójú könyvtár:

iskolai könyvtárként

és kerületi közművelődési könyvtárként is működik.

A közművelődési feladatok ellátására 0,75 státusz áll rendelkezésünkre.

VIII.2. Közművelődési feladatok

a lakosság közösségi életének szervezése és a közösségi élet színtereinek biztosítása

közművelődési feladatok ellátása, helyi öntevékeny és önszerveződő

alkotó közösségek, működésének biztosítása, segítése, bemutatóknak szervezése, lebonyolítása

értékközvetítés, kultúraterjesztés

nevelő, oktató munka segítése

gyermekcsoportos foglalkoztatásai

ismeretterjesztő előadások, tanfolyamok, kiállítások szervezése

helytörténeti munka

ünnepek kultúrájának gondozása

nemzeti és társadalmi ünnepek, rendezvények szervezése

tanácsadás, mentálhigiénés tevékenység, segítségnyújtás, felvilágosítás

szabadidő kulturális célú eltöltése feltételeinek biztosítása.

VIII.2.1. A célok megvalósítását szolgáló programok

Öntevékeny, önképző, tanfolyamok

A helyi lakosság élet, és munkaképességének növelése érdekében a mentális kultúrát, önismeretet fejlesztő alkalmak, tanfolyamok, bemutatók szervezése.

Az iskolai képzést kiegészítő lehetőségek: nyelvi, számítástechnikai, környezeti nevelés, művészeti nevelés stb.

Csoportos foglalkozások, ismeretterjesztő előadások szervezése.

A szülők, a nevelők együttes nevelőtevékenységének hatékonyságát fejlesztő alkalmak, folyamatok kezdeményezése.

VIII.2. 2. A helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása.

A település, a természeti, környezeti, kulturális, közösségi értékeinek és azok állapotának, adottságainak közismertté tétele, a lokálpatriotizmus erősítése.

A helyi információk cseréje, a helyi értékeket védő, gazdagító összefogások ösztönzése, hatékonyságának segítése, helytörténeti, településismertető kiállítások, ünnepek, műsorok, bemutatók, találkozók, szervezése.

A kulturális élet eseményeiről dokumentumok gyűjtése, őrzése, közismertté tétele.

VIII.2.3 Az ünnepek kultúrájának gondozása.

Az élet minőségének gazdagításához, az ünnep együttes örömeihez, az esztétikai élmények megéléséhez, az egyetemes, a nemzeti, a helyi kultúra értékeinek megismeréséhez, művelődési alkalmak, folyamatok biztosítása.

Színházi előadások, hangversenyek, képzőművészeti kiállítások, irodalmi estek, filmklubok, szervezése.

Találkozók, fesztiválok rendezése, az azokon való részvétel kezdeményezése, szervezése.

A nemzeti, és a helyi ünnepek, évfordulók megrendezése.

A különböző korosztályok eltérő szórakozási és közösségi igényeihez kulturált lehetőségek, speciális kisközösségek szervezése.

VIII.2.4 Az amatőr tevékenységének támogatása.

Amatőr művészeti körök, tanfolyamok, kézműves tevékenységek, csoportok szervezése.

A népművészet hagyományos tevékenységeinek gyakorlása, ünnepekhez kapcsolódó játszóházak szervezése.

VIII.2.5. A helyi közösségi élet segítése.

A település különböző életkorú érték- és érdekrendszerű civil közösségeinek igény szerinti segítése, művelődési szándékaik támogatása.

Szolidáris és szociális akció fogadása, gondozása.

A különböző rétegek és korosztályok ismerkedési, együttműködési alkalmainak, tevékenységeinek kimunkálása, támogatása.

Az ifjúság művelődési kezdeményezéseinek kiemelt gondozása, intézményi segítése.

Helyi együttműködésekhez, szolidáris szándékokhoz a közművelődési közösségi szintér lehetőségeinek biztosítása.

A közösségi akciókhoz tárgyi feltételek, biztosítása.

VIII.2.6. Egyéb művelődési lehetőségek biztosítása

[Ide írhatja a szöveget]

A könyvtárban sajtótermékek, könyv, zenei-, és videó dokumentumok, rendelkezésre bocsátható információk gyűjtése és közismertté tétele.

Számítógép, adatbázis, Internet használati lehetőségeinek biztosítása.

A gyermekekben tudatosítanunk kell a magyar nyelv és kultúra (helyi kultúra) fontosságát, elválaszthatatlanságát, s ismerniük valamint életkoruknak megfelelő szinten alkalmazniuk kell a társas, - társadalmi együttműködéshez szükséges kommunikációs formákat.

Az iskolán kívül olyan alkalmakat kell biztosítani, ahol képzeletüket, egyéni stílusukat kellő önbizalom birtokában meg tudják mutatni.

A tánc és különböző szabadidős foglalkozások mellett szervezünk báb, illetve gyermekszínházi előadásokat, színházlátogatást.

A játszóházi kínálat bővítése lehetőség a különböző kézműves technikákkal való ismerkedésre és kreativitást fejlesztő, élményszerű foglalkozásra is. Alkalmanként külső szakember bevonásával szélesítjük a kínálatot. Ezeken a foglalkozásokon a résztvevők részesei a sajátkézi tárgyalgatás örömeinek.

A népi mesterségek elsajátítása a hagyományörzés szempontjából igen fontos.

A programok megoszlása korosztály szerint:

gyermekprogramok

ifjúsági programok

felnőtt programok

családi programok

Fajtája szerint:

hagyományörző programok

szórakoztató programok

ünnepekhez kapcsolódó programok

előadások, bemutatók, tanfolyamok

sportprogramok, civil szervezetek programjai

[Ide írhatja a szöveget]

Könyvtári feladatok

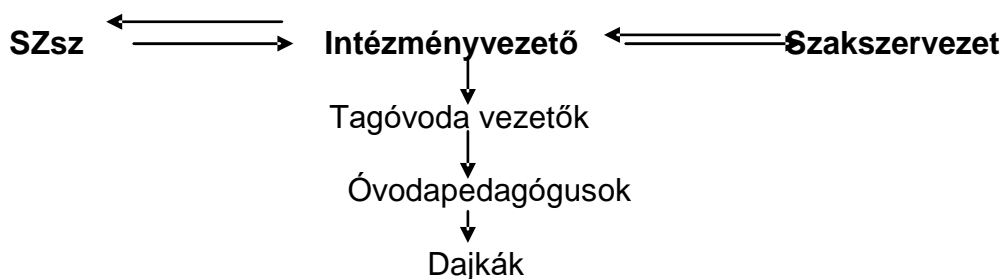
A 256/2017.(V.25.) Közgyűlési határozat alapján a Hajnal-Lenkey-Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ alapító okiratából 2017. augusztus 1. napjával törlésre kerülnek a könyvtári feladat ellátással kapcsolatos rendelkezések.

A pedagógiai programból kivezetésre kerül a Könyvtári feladatok című fejezet.

Az alapító okirat száma: HLJÁMK/2 .

IX. AZ ELLENŐRZÉS és ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

IX.1. Az óvoda irányítási - szervezeti struktúrája:

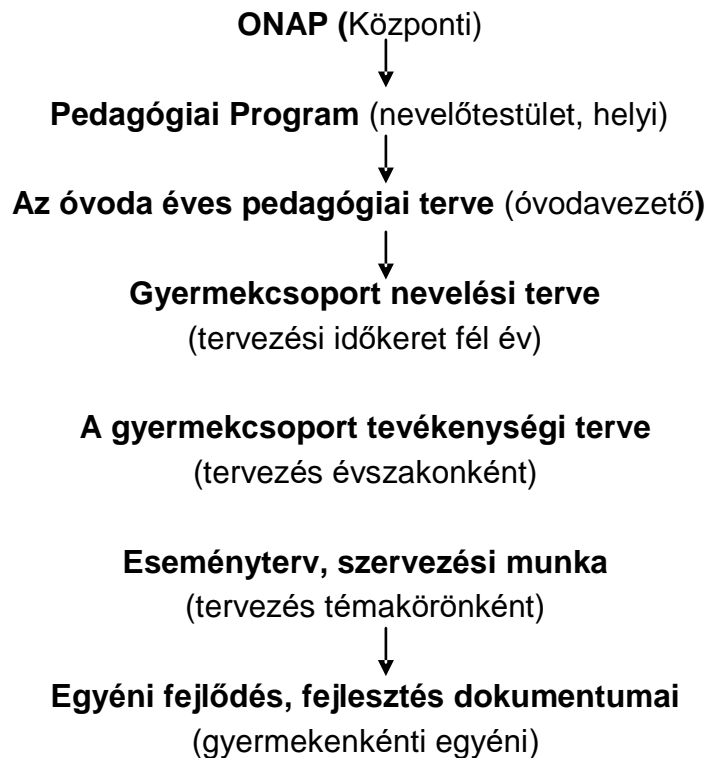
Az óvoda alapközösségei:

- gyermekközösség
- nevelőtestület
- alkalmazottak közössége
- szülők közössége

Az óvodában működő érdekképviselői szervezetek:

- Közalkalmazotti Tanács
- Szakszervezet
- Szülői Szervezet

IX.2. Óvodai nevelésünk írásos dokumentumai

- ❖ Felvételi és Mulasztási napló
- ❖ Csoportnapló
- ❖ Egyéni fejlesztési napló (fejlesztést végző kolléganő)

Munkaterv -- Az óvodavezető éves pedagógiai, működési terve

helyzetkép

aktuális tervezési feladatok

- szakmai programok

- rendezvények

- kapcsolattartás

tanügy-igazgatási feladatok

kiemelt nevelési területek feladatai

ellenőrző-értékelő tevékenység ütemezése

[Ide írhatja a szöveget]

Időkeret: 1 év

Csoportnapló -- A gyermekcsoport nevelési - fejlesztési terve, tevékenységi programja.

A csoportnapló felépítése:

A gyermekcsoport összetétele, adatai

Nevelési célok és azok megvalósulása: - szokás és szabályrendszer tervezése

- egészséges életmódra nevelés
- érzelmi nevelés és szocializáció
- anyanyelvi nevelés-fejlesztés

A nevelés-fejlesztés értékelése elemzése

Időkeret: fél év

Eseményterv - programterv

Tevékenységi terv – értelmi nevelés - fejlesztés – játék – munka - tanulás

Időkeret: 1 hét

Heti rend

Napirend

A családdal való kapcsolattartás dokumentálása

A pedagógiai szakszolgálattal való együttműködés dokumentálása

Nyilvántartás a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, SNI-s gyermekekről

Külső ellenőrzések és óvodavezető ellenőrzéseinek rögzítése

Egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentuma - Fejlődési Napló

Ez a tényfeltáró, helyzetelemző dokumentum 3 - 7 éves korig kiterjed a nevelési és tanulási folyamatokra. Tartalmazza a gyermekről készített megfigyeléseket, a gyermek képességszintjeit és a fejlesztési elképzeléseket

[Ide írhatja a szöveget]

ANAMNÉZIS, fejlődési dokumentum megnyitása és folyamatos vezetése óvodáskor végéig Egyéni munkák összegyűjtése (feladat és munkalapok, rajzok, ábrázolások stb.)

Felvételi és mulasztási napló -- Pontos adatkezelés - naprakész nyilvántartás

Egyéb, a nevelő-oktató munkát segítő, az intézmény működését meghatározó dokumentumok - szabályzatok

Alapító okirat

Szervezeti és Működési Szabályzat

Házirend – jogszabályként funkcionál.

Továbbképzési és beiskolázási terv (rövid- és hosszú távú)

Beíratási napló

Felvétel-átvétel dokumentálása

Óvodai szakvélemény iskolai beíratáshoz

IX. 3. A pedagógiai munka ellenőrzése:

A nevelési-oktatói intézmény vezetőjének feladatkörébe tartozik különösen

a nevelőtestület vezetése

a nevelő és oktató munka irányítása és ellenőrzése

a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítése, végrehajtásuk szakszerű megszervezése és ellenőrzése.

Az ellenőrzés minden dolgozóra nézve dinamikus tevékenység, amivel a hatékonyabb működés, hiányok pótlása, hibák javítása, eredmények megerősítése válik lehetővé.

Célja: a visszacsatolás, az intézmény működése a feladatellátás megfelelőségi vizsgálata

Az ellenőrzéshez szükséges információk alapja az óvónőkkel folytatott beszélgetések, nevelési helyzetekben alkalmazott eljárásaik megfigyelése, a gyermekekről szerzett ismereteik és problémaérzékenységük. A csoportokban folyó pedagógiai munka ellenőrzésének adminisztrációs alapját a csoportnaplók, az óvónők által készített kerettervek, fejlesztő tervek, a gyermekek fejlődéséről készült jegyzetek alkotják. Elsődleges szempont a szakmai önállóság tiszteletben tartása, a módszertani szabadság biztosítása, a pozitív megerősítés, az elfogadott elvek számonkérése

A gyermekek viselkedése tükrözi az óvodapedagógus munkájának. Az óvodapedagógus-gyermek kapcsolatán múlik az óvodában eltöltött idő hasznossága.

Másik jelzőrendszer a szülő. Ha nyugodt lelkiismerettel távozik reggel az óvodából, ha szívesen támogatja gyermeke óvodapedagógusát munkájában, ha a szülői értekezletek népszerűek, ha a szülők nyitottak és közvetlenek – jól működő a nevelői partnerkapcsolat.

A csoportlátogatások és az azt követő megbeszélések alkalmat és lehetőséget adnak az önelemző, önértékelő megnyilvánulásra, az időtálló értékek megfogalmazására.

Ellenőrzés: az óvodában folyó pedagógiai gyakorlat segítése, fejlesztése, mely:

- Előmozdítja a nevelés hatékonyságát, építő jellegű
- Fokozza a személyes felelősség érvényesülését.

Éves munkatervben meghatározott:

- 🚩 Ellenőrzés célja, tartalma, területei,

Ellenőrzött tevékenység	Módszer	Ellenőrzést végző	Gyakoriság
Az intézmény feltételrendszere (anyagi, tárgyi sb..)	dokumentumok	óvodavezető	félévente
Dokumentumok	dokumentum-elemzés	óvodavezető, óvodavezető helyettes	folyamatos
Nevelőmunka,	megfigyelés	óvodavezető,	szükség szerint,

[Ide írhatja a szöveget]

játék, gondozás		óvodavezető helyettes	legalább évente kétszer
Gyermekvédelem	beszámoltatás	óvodavezető	félévente
Baleset megelőzés, a megelőzés érdekében tett intézkedések	megfigyelés, beszámoltatás, dokumentálás	óvodavezető, óvodavezető helyettes	folyamatos
Csoportnaplók, felvételi és mulasztási naplók, „Fejlődésmutatók”	dokumentumok	óvodavezető	szükség szerint, legalább évente kétszer
Egyéni fejlesztési napló, tervek	dokumentum-elemzés	óvodavezető	félévente
	dokumentum-elemzés	óvodavezető óvodavezető helyettes	félévente
Technikai dolgozók munkavégzése, munkaköri feladatok betartása	megfigyelés, dokumentumok	óvodavezető, óvodavezető helyettes	folyamatos

Az óvodapedagógusok minősítése, minősítő vizsgája, és minősítési eljárásban való részvétele a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet:

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról, valamint: 2013. évi CXXXVII. törvény: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása alapján történik.

IX. 4. A gyermekcsoport és a gyermek fejlődésének ellenőrzése, értékelése.

Kiscsoportba kerülésekor: Beszoktatási terv, vagy ALAPHELYZET, amely az óvodába lépés állapotát rögzíti.

Féléves nevelési tervek – félévenkénti értékelés – fejlesztési terv.

Nevelési év végén: csoportértékelés - csak az elmenő nagycsoportban – „Fejlődésmutatók kitöltése”.

Minden évelején: ALAPHELYZET- az éppen aktuális fejlettségi állapot rögzítése, „Fejlődésmutatók” kitöltése

[Ide írhatja a szöveget]

IX.5. Értékelés: szorosan kötődik az ellenőrzéshez. Az értékelés minőségi vélemény, a vezető személyes értékelése.

Értékelési

terület:

↑ írásbeli

jelentés

↑ személyre szóló írásbeli beszámolók, (minősítés, - egyéni szóbeli értékelés) csoportlátogatás kapcsán

Pedagógiai értékelés Belső

Szakmai értékelés Külső

az óvodapedagógusok önértékelése, portfólió elkészítése fokozatosan (szempontok alapján)	<u>Kontroll:</u> szakmai tapasztalatcserék, bemutatók	önkormányzat
belső szakmai látogatások, információ csere	Hasonló programot választó szakemberekkel kapcsolattartás	intézményvezető
		külső szakértő óvodavezető

A vezetői és pedagógiai teljesítményértékelési rendszer nagy óvatosságot igényel, hiszen csak akkor lesz sikeres, ha a nevelőközösség képes lesz a

visszajelzések kezelésére, a belső bizalmi légkör pedig lehetővé teszi, hogy az eddigi gyakorlatra épített új ellenőrzési, értékelési rendszer működjön.

Teljesítményértékelés: az intézmény dolgozóinak egy adott időszakra vonatkozó, a feladatellátás eredményességére, hatékonyságára, minőségére irányuló felmérés és megítélés.

A szervezeti kultúrát, mint az óvoda „személyiségét” folyamatosan önértékelni, fejleszteni kell. Természetesen az elvégzett klímavizsgálat eredménye is befolyásolja a fejlesztendő területeket. A szervezetfejlesztés állandó feladat.

Ahhoz, hogy a szervezet sikeres legyen és hatékonyan működjön tovább, fontos feltétel:

a változások iránti kényszer felismerése,

[Ide írhatja a szöveget]

a szakmai fejlesztési programokban, az innovációban aktív részvétel, új ötletek, módszerek, megoldások keresése a felmerülő problémákra, az eddigi eredmények megtartása, megerősítése, a minőségbiztosítás eredményeinek állandó elemzése.

Az értékekre, működő hagyományokra épülő arculatkialakítás, image építés fontos és aktuális feladat, hiszen a helyi igények és a belső feltételek sajátos integrációja. Mindez komoly csapatmunkát igényel.

IX. A Pedagógiai Program ellenőrzése, értékelése.

A program sikerkritériumát „**a fejlődés várható eredményei az óvodáskor végén**” címmel kiemelt programelem tartalmazza. Ehhez viszonyítva ellenőrizhető, elemezhető, értékelhető az óvoda nevelési céljának megfelelő munka és a gyermekek fejlettségi szintje.

A programban meghatározott fejlődés jellemzőit teljes mértékben nem lehet, és nem is kell teljesíteni. Minden esetben az óvoda határozza meg - a gyermekek képességének, szocio-kulturális körülményeinek ismeretében-, hogy milyen teljesítményt fogad el sikeres fejlesztő munkának.

Kontrollmérés

A program ellenőrzésében és értékelésében valamennyi óvodapedagógus részt vesz, a bevezetést követő 4. év végén.

Mennyire volt sikeres óvodánk nevelő - fejlesztő munkája?

Csoportértékelés

óvodaértékelés. Óvodapedagógusi - szülői oldalról.

X. Érvényességi nyilatkozat

A helyi óvodai program érvényessége: **2018. augusztus 31.**

A nevelőtestület határozata alapján.

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- ✚ Hálózatbővítés,
- ✚ Leépítés.
- ✚ Szervezeti átalakítás.
- ✚ Ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt.
- ✚ Ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- Írásbeli előterjesztés.
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

[Ide írhatja a szöveget]

XI. Legitimációs záradék

Egyetértését nyilvánította:

Szülői Munkaközösség

2013. augusztus 27

Békéscsaba Megyei Jogú Város

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

2013. augusztus 23.

Elfogadta

Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai ÁMK nevelőtestülete

2013. augusztus 27.

XIII.Szakirodalom

1. Murayné Szy Éva: Játékos beszédművelés Budapest 1997.
2. Kelemen Lajos: A családgondozás alapjai Hajdúnánás 1997.
3. Dr. Buda Béla: A mentálhigiéné szemléleti és gyakorlati kérdései Budapest 1995
4. Dr. Karsai Ervin: A cigány nyelv és kultúra Gyula 1994
5. Dr. Karsai Ervin: Cigányokról dióhéjban Medgyesegyháza 1997
6. Gyerekcigány Pécs 1994
7. Dr. Forrai Katalin: Romonológia – ciganológia Pécs 2001
8. Mentális viselkedészavarok pszichológiája Budapest 1996 9.
- Sugárné Dr. Kádár Júlia: A beszédfejlődés útja Budapest 19
10. Körmöci Katalin: A gyermek szükségleteire épített tanulás Fabula Bt. 2001
11. Perlai Rezsőné: Az óvoda és a család kapcsolatai MOE 2002
12. Nanszákné Cserfalvi Ilona: Gyermekközpontú pedagógiák Debrecen 1998.
13. Dr. Kolozsváry Judit: MÁS gyermek, szülő, pedagógus Budapest 2000
14. Gerő Zsuzsa: Érzelem, fantázia, gondolkodás óvodáskorban Budapest 2002
15. Dr. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok Budapest 2002
16. Tölgyszék Papp Gyuláné: A tanulási nehézségek kezelése Budapest 2002
17. Simonné Zachár Anna: Iskolába készülök Pápa 2001
18. Dr. W. Mikó Magdolna: Óvodából iskolába MOE 2003.
19. Dr. Gósy Mária: GMP diagnosztika Budapest 1995
20. Feladatgyűjtemény a képességek fejlesztésére Debrecen 1997
21. Kocsis Lászlóné - Rosta Katalin Ez volnék Én? Budapest 1993
22. Játékosan Vác 1999
23. Példatár az emberalak-ábrázolás és a vizumotoros koordináció diagnosztikus értékelésére
24. Pléh Csaba – Palotás Gábor – Lőrík József: Nyelvfejlődési vizsgálatok Budapest 2002
34. Ernst J. Kiphard: Az ügyetlen gyerek Akkord Kiadó 1998
35. Dr. Sivák Judit: Minőség az óvodában Budapest 2001.
36. Franz Sedlak-Brigitte Sindelar „De jó, már én is tudom!” Budapest 2003
37. Ferlingné Csányi Edit – Ferling Ferenc: Játszunk együtt I.-II. Sopron 2001
38. Varanka Zoltánné: Az óvodai nevelés és tanulás tervezése a csoportnaplóban Bp. 1997
39. Balázné Szűcs Judit – Szaitzné Gregorits Anna: Szabadon, játékosan

[Ide írhatja a szöveget]

örömmel Bp 2003

40. Dr. Takács Bernadett: Gyermek – játék – terápia 41. Mártonné Tamás Márta:
Fejlesztő pedagógia Bp 2003. Bp. 2003

.

Jegyzőkönyv

Készült: 2013. augusztus 26.-án a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ rendkívüli nevelőtestületi értekezleten.

Jelen voltak: a Jelenléti íven szereplők

Téma:

1. Pedagógiai Program elfogadása
2. Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadása
3. Óvodai házirend elfogadása

A jegyzőkönyvet Kovácsné Mikoly Anna óvodapedagógus vezeti.

Hitelesítők: Vágvölgyiné Frank Ilona

Varga Judit

A jelenlévők köszöntése, és az értekezlet megnyitása után Szegfű Ferencné intézményvezető ismertette a nevelőtestületi értekezlet témáját.

Megállapította, hogy a nevelőtestületi értekezleten a megjelenés 100 %-os, a nevelőtestület határozatképes.

Miután mindenki elolvashatta a szavazandó anyagokat, az intézményvezető megkérdezte, hogy van-e kérdés, hozzászólás.

Kérdés, hozzászólás nem volt.

A szülői közösség részéről Katona Erzsébet, a KT részéről Madarászné Bak Ida gyakorolta egyetértési jogát.

A nevelőtestület egyhangúan, 100%-ban elfogadta az intézményi dokumentumokat.

Az intézményvezető elmondta, hogy 2013. szeptember 1.-től ezek az intézmény munkáját meghatározó dokumentumok. Az ebben foglaltak mindenki számára kötelező érvényű. A Pedagógiai Programban belefoglaltak jelenjelek meg az éves nevelési és fejlesztési tervekben.

Megköszönte a részvételt, a testület munkáját majd lezárta az értekezletet.

.....
Kovácsné Mikoly Anna
jegyzőkönyvvezető

.....
Vágvölgyiné Frank Ilona

Varga Judit
hitelesítő

Rendkívüli nevelőtestületi értekeztet

A **Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési központ** nevelőtestülete 2013. augusztus 27.-én megtartott rendkívüli nevelőtestületi értekeztetén egyhangúan elfogadta a Pedagógiai Programot, a Szervezeti és Működési Szabályzatot és a Házirendet.

Békéscsaba 2013.08.27.

.....
Szefű Ferencné
intézményvezető

1. Andirkóné Kovács Katalin
2. Sebestyén Adrienn
3. Csizmadia Dánielné
4. Cserenyecz Szilvia
5. Szefű Tiborné
6. Szőke-Kissné Csütörtöki Judit
7. Kovácsné Mikoly Anna
8. Vágvölgyiné Frank Ilona
9. Szikszainé Farkas Katalin
10. Demcsák Jánosné
11. Chlebniczki Ágnes
12. Madarászné Bak Ida
13. Pócsikné Laurinyecz Ildikó
14. Varga Judit
15. Kissné Provosinszki Zsuzsanna
16. Szombathelyiné Cselovszki Márta
17. Jeneiné Lipcsei Andrea
18. Pribojszki Edit

[Ide írhatja a szöveget]

Békéscsaba Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

5600 Békéscsaba, Szabadság tér 11-17. III. em. 1.

Tel: 66/523-852, Email: kisebbsegiokormanyzat@gmail.com

Tárgy: Hajnal – Lenkey - Jázmin Utcai ÁMK Pedagógiai programjának véleményezése

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat áttanulmányozta a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Pedagógiai programját.

A Hajnal utcai óvodával, az óvodában folyó pedagógiai munkával eddig is nagyon meg voltunk elégedve. Gyermekünk szívesen játnak óvodába, a szülők részéről semmiféle elégedetlenség nem történt.

Megállapítottuk, hogy a Program a Törvényi előírásoknak és az Alapító okiratban foglaltaknak megfelelő. (2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól)

A pedagógiai munkájuk összegzéseként is kiemelték: - „**Pedagógiai Programunkat** a különböző kultúrák, életfelfogások találkozása határozza meg, mely magában foglalja a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a hátrányos, halmozottan hátrányos és *romanemzetiségi* gyermekek fejlesztésének támogatását valamint a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrációját.”

A Pedagógiai program összeállításánál messzemenően figyelembe vették a roma gyermekek kultúrájából adódó másságot, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációját, a képességfejlesztését.

A Program óvodaképében, cél és feladat rendszerében, valamint minden egyes elemében megjelenik a roma nemzetiségi gyermekekkel való célirányos, fokozott törődés.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata a
pedagógia Programmal **egyetért és elfogadja!**

Békéscsaba 2013. szeptember 4.

Kovács Erzsébet
RNÖ elnök

Jegyzőkönyv

Készült: 2013. augusztus 26.-án a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Szülői Szervezet értekezletén.

Téma:

1. Pedagógiai Program elfogadása
2. Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadása
3. Óvodai házirend elfogadása

A Szülői Szervezet Vezetői előzetesen megismerték az óvodai dokumentumokat.

Hozzászólásaikban elmondták, hogy mindhárom dokumentumot alapos munkának tartják.

Az ÁMK Pedagógiai Programja messzemenően tükrözi az óvodák sajátosságait, az óvodákban folyó pedagógiai munkát, és az arculatnak megfelelően a cél- és feladatrendszert. A Programból kitűnik az óvodapedagógusok gyermekszerepének, szakmai felkészültsége, és

A szülői koordinátor befejezésül elmondta, hogy ezek lesznek az intézmény munkáját meghatározó 2013. szeptember 1.-től dokumentumok. Az ebben foglaltak mindenki számára kötelező érvényű.

A Szülői Szervezet vezetői az óvodai dokumentumokat elfogadták.

Békéscsaba 2013.08.26.

[Ide írhatja a szöveget]

Katona Erzsébet
Lenkey ovi
Szabóné Márton Andrea
Hajnal ovi
Kocsisné Juhász Ágnes
Jázmin ovi

PROGRAMKIEGÉSZÍTÉS

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának **25/2015.(II.25.) KIOSB határozata** alapján a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ óvodái a **Helyi Pedagógiai Programot kiegészíti:**

IV.4. A.) „Aki nem lép egyszerre „ - néptánc, népzene, népi gyermekjáték tehetséggondozó programmal

IV.4. B.) „ Labdajátékok megalapozása kisgyermekkorban”

IV.4.A.) **„Aki nem lép egyszerre „**

A népi játékok közel állnak a gyerekekhez és szívesen vesznek benne részt. Az ölbeli gyermekjátékok, a gyermekjátékok és a néptánc úgy kapcsolódnak egymáshoz, mint a bölcsődei, óvodai és iskolai ismeretek megszerzése azok egymásra épülésével. Az **óvodai lét** alatt egyre inkább a társas lét határozza meg a játékokat. A közös énekléssel, mondókázással járó játékok által kialakul a szabálytudat, megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz, versenyeznek az ügyességi játékokban, ezáltal megjelennek azok a személyiségjegyek, melyek majd a **későbbiekben, a csoportokban** a habitusuknak megfelelő **helyek elfoglalásában** segítik a gyerekeket.

A magyar népi játékok közt vannak közösen játszható játékok, de kifejezetten fiús és lányos játékok is. Mivel ezeknek a kitalálójuk maguk a gyerekek voltak, életkori sajátosságuknak megfelelőek ezek a **nemi identitást** alakító játékok. A **nemzeti identitás** megőrzése a nyelv művelésén túl (esetünkben énekek, mondókák – tájnyelvi kifejezések) a mozgáskultúránk megismerésével, megőrzésével is erősödik.

A népi játékok, a néptánc lehetőséget nyújt a gyermekek mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, ügyességének, cselekvőbiztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a gyermek személyisége nyitottá váljon a nemzeti kultúra és a népművészet kincseinek megőrzésében.

A céljaink:

- Az önkifejezés lehetőségének biztosítása;
- Az önértékelés fejlesztése;

[Ide írhatja a szöveget]

- Esztétikai nevelés, ízlésformálás;
- Hozzájárulás a sokoldalú, kreatív személyiség kialakításához;
- Hagyományos értékrend kialakítása;
- A nemzeti kultúra és a népművészet kincseinek megismertetése;

Feladatok:

A magyar énekes, táncos népi játékok komplexen biztosítják a fejlesztési feladatok megvalósítását.

- Az egyéni képességekhez igazodó megvalósítást;
- Az önkifejezés lehetőségének biztosítása;
- Esztétikai nevelés, ízlésformálás;
- Hagyományápolás, hagyományteremtés;

A mozgásos játékok rendszeres beiktatása, a nagymozgások és a beszéd fejlesztése minden pedagógus elsődleges feladata. Az **óvodai néptánc**, és a tanult **énekes játékok** gazdagítani fogják a gyermekek **játékkincsét**. Játék közben megtanulnak a gyerekek **együtműködni egymással**, és ugyanakkor **egymásra figyelni** is. Elősegíthetjük ezzel a társadalomba való beilleszkedésüket, szocializációjukat. Tímár Sándor szerint (l. Tímár S.: Néptáncnyelven. p. 7. és a következők) "...ez a tanulás olyan volt, mint mikor a gyermek az anyanyelvét tanulja.

IV.4.B.) „ Labdajátékok megalapozása kisgyermekkorban”

A labda talán a legegyszerűbb és legnagyobb klasszikus játék melynek rendkívüli fejlesztő hatása van. A labdát lehet gurítani, dobálni, pattogatni, rúgni, dobálni, lehet vele csapatban játszani, de akár egyedül is.

A labdát, mint fejlesztő eszközt régóta használjuk. Olyan képességek esetén bizonyult a leghatékonyabbnak, mint az egyensúly-, és ritmusérzék, a szem-kéz koordináció, a jobb és baloldaliság, a téri tájékozódásban, **a reagáló- és reakcióképességben is komplex és változatos fejlesztést tesz lehetővé.**

[Ide írhatja a szöveget]

Sok 5 éves gyermeknél tapasztaltuk, hogy nem tudnak labdát pattintani. Ma már teljesen másféle játékok vették át a helyét ennek a régi klasszikus játéknak, pedig nagyon jól jár az a gyermek, aki megszereti a labdajátékokat. A „**Labdajátékok megalapozása kisgyermekkorban**” – a sportjátékok megalapozása (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, röplabda) komplex módon segíti a mozgásfejlődést és a fejlesztési folyamatot, és kedvezően befolyásolja a gyermeki személyiséget.

Cél:

- A félénkebb, bizonytalanabb kisgyermek testben, lélekben, és szellemben egyaránt fejlődjenek, és abszolút sikerélményt kapjon mindenki a csoportos játékos együttműködésben
- Mozgás és játékigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítése.
- A sportjátékok alapjainak lerakása a labdajátékokkal.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A különböző labdajátékok elsajátításának folyamán a gyermekek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építsen.
- Adjon lehetőséget, hogy az adott gyakorlatokat ki-ki saját képességei szintjén hajtsa végre.
- Adjon ötleteket, irányítsa a gyerekek figyelmét a szabadban és az épületen belül is a labdára.
- Változatos eszközök és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tegye lehetővé, hogy a labdajátékok örömet jelentsenek a gyermekek számára.

A labdajátékokkal az együttműködési szabályok alakítása, betartása, a csoportos együttjátszásban az erkölcsi magatartás alakítása.(másokra figyelés, segítőkészség, együttműködés a cél érdekében.)

A „**Labdajátékok megalapozása kisgyermekkorban**” fokozottan ráirányítja a figyelmet a labdázásra – így a labdaérezék fejlesztése a mindennapok gyakorlatává válik. A sportjátékok alapjainak lerakását szolgáló program a legnépszerűbb sportágak (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, röplabda) előkészítését, a korai tehetségek felismerését is szolgálja.

[Ide írhatja a szöveget]

A labdarúgás az óvodában mindig előtérbe kerül a nagycsoportos gyermekeknél. A foci során eredményesen fejleszhető a motiváció, az aktivitás, az önfegyelem, a kitartás, a bátorság, az akaraterő, a küzdeni tudás, az önbizalom, a fájdalomtűrés, továbbá kialakulhat a reális önértékelés. A labdarúgás ebben a korban nagy fegyelmet, odafigyelést követel, és egy sor olyan tudást, mint a jobb és bal irány ismerete, mely ebben a korban kezd kialakulni.

A „**Labdajátékok megalapozása kisgyermekkorban**” olyan többlet tudáselem birtokába juttatja a gyermekeket, amelyek a következő életkorok mozgásformáinak elsajátíttatását zökkenőmentessé teheti.

Készült: 2015. augusztus 26.-án a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ rendkívüli nevelőtestületi értekezleten.

Jelen voltak: a Jelenléti íven szereplők

Téma:

1. A Pedagógiai Program kiegészítésének elfogadása

A jegyzőkönyvet Kovácsné Mikoly Anna óvodapedagógus vezeti.

Hitelesítők: Vágvölgyiné Frank Ilona

Pribojszki Edit

A jelenlévők köszöntése, és az értekezlet megnyitása után Szegfű Ferencné intézményvezető ismertette a nevelőtestületi értekezlet témáját. Megállapította, hogy a nevelőtestületi értekezleten a megjelenés 100 %-os, a nevelőtestület határozatképes.

Miután mindenki elolvashatta a szavazandó anyagokat, az intézményvezető megkérdezte, hogy van-e kérdés, hozzászólás.

Kérdés, hozzászólás nem volt.

A szülői közösség részéről Czékus Margit, a KT részéről Madarászné Bak Ida gyakorolta egyetértési jogát.

A nevelőtestület egyhangúan, 100%-ban elfogadta a Program kiegészítést.

Az intézményvezető elmondta, hogy 2015. szeptember 1.-től a Pedagógiai Program kiegészítésbe belefoglaltak jelenjelek meg az éves nevelési és fejlesztési tervekben.

Megköszönte a részvételt, a testület munkáját majd lezárta az értekezletet.

.....
Kovácsné Mikoly Anna
jegyzőkönyvvezető

.....
Vágvölgyiné Frank Ilona Pribojszki Edit
hitelesítő

Rendkívüli nevelőtestületi értekezlet

A Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési központ nevelőtestülete 2015. augusztus 27.-én megtartott rendkívüli nevelőtestületi

[Ide írhatja a szöveget]

értekezletén egyhangúan elfogadta a Pedagógiai Program kiegészítést.

Békéscsaba 2015.08.27.

.....
Szefű Ferencné
intézményvezető

1. Andirkóné Kovács Katalin
2. Sebestyén Adrienn
3. Csizmadia Dánielné
4. Cserenyecz Szilvia
5. Szefű Tiborné
6. Szőke-Kissné Csütörtöki Judit
7. Kovácsné Mikoly Anna
8. Vágvölgyiné Frank Ilona
9. Szikszainé Farkas Katalin
10. Demcsák Jánosné
11. Chlebniczki Ágnes
12. Madarászné Bak Ida
13. Pócsikné Laurinyecz Ildikó
14. Varga Judit
16. Szombathelyiné Cselovszki Márta
17. Jeneiné Lipcsei Andrea
18. Pribojszki Edit

Békéscsaba Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

5600 Békéscsaba, Szabadság tér 11-17. III. em. 1.

Tel: 66/523-852, Email: kisebbsegiokormanyzat@gmail.com

[Ide írhatja a szöveget]

Tárgy: Hajnal – Lenkey - Jázmin Utcai ÁMK Pedagógiai Program
kiegészítésnek véleményezése

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat áttanulmányozta a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Pedagógiai programját.

A Hajnal utcai óvodával, az óvodában folyó pedagógiai munkával eddig is nagyon meg voltunk elégedve. Gyermekeink szívesen játnak óvodába, a szülők részéről semmiféle elégedetlenség nem történt.

A Pedagógiai Program kiegészítésénél figyelembe vették a roma gyermekek kultúrájából adódó másságot, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációját, a játékos képességfejlesztését.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata a

Pedagógia Program kiegészítéssel **egyetért és elfogadja!**

Békéscsaba 2015. szeptember 4.

Kovács Erzsébet
elnök

Jegyzőkönyv

Készült: 2015. augusztus 26.-án a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Szülői Szervezet értekezletén.

Téma:

[Ide írhatja a szöveget]

1. Pedagógiai Program kiegészítésének elfogadása

A Szülői Szervezet Vezetői előzetesen megismerték az óvodai dokumentumokat.

Az ÁMK Pedagógiai Programjának kiegészítése, megfelelően illeszkedik a Program cél- és feladatrendszerébe.

A Szülői Szervezet vezetői az óvodai dokumentumokat elfogadták.

Békéscsaba 2015.08.26.

Czékus Margit
Lenkey óvoda

Földi Nóra
Hajnal óvoda

Juhász Ágnes
Jázmin óvoda

PROGRAMKIEGÉSZÍTÉS

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) X. fejezet 128.§(5) bek. szerint, „**a nevelő-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatosan feladataik koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében**” alapján a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ óvodái a Helyi Pedagógiai Programot kiegészíti.

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

BEVEZETÉS

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszhető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, egészségéhez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarati, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk. Az egészség e három jellemzője, megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az alábbi területekre terjednek ki:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapi mozgás, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- d) a bántalmazás megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi és környezeti higiéné

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

2. HELYZETKÉP

A három óvoda gyermekeinek szociokulturális háttere teljesen eltérő.

- **Hajnal utcai óvoda:** az óvoda körüli utcákban él Békéscsaba roma lakosságának a többsége, akik többsége közmunkából él, némelyikük piacozásból él. Az eltérő kulturális háttér, (főleg a nyelv) sajátos gyermeknevelés, illetve a másfajta szemlélet, életvitel megmutatkozik a gyermekek képességeiben is. A roma gyermekek aránya az elmúlt években nagymértékű emelkedést mutat. A szociális hátrányok növekedésével

párhuzamosan csökkent a rendezett, harmonikus családi háttérből érkező gyermekek száma.

- **Lenkey utcai Óvoda:** Ebbe az óvodába járnak a jobb körülmények között élő gyermekek. A szülők iskolázottsága is messze magasabb a másik két óvodáéhoz képest. Dolgos munkás emberek, akiknek a munkanélküliség sokat rontott az egzisztenciális, szociális, anyagi helyzetén. A családok 40-50 %-ban vagy az apa, vagy az anya munkanélküli, ami esetenként létbizonytalanságot, rossz szociális milliőt, türelmetlenséget eredményez.
- **Jázmin utcai Óvoda:** Békéscsaba külterületén lévő óvoda. Kertes házakban élnek a családok, A szülők Békéscsabára járnak be dolgozni nap, mint nap. Alacsonyabb iskolázottsági szint, alacsonyabb átlagjövedelem, a munkanélküliség miatti létbizonytalanság, több esetben az előzőek együttes érvényesülése a családoknál. Az elmúlt években megemelkedett a nevelőszülők száma, így a problémásabb gyermekeké is.

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk fás, ligetes, zöld terület kialakítására. Rendezett, tiszta parkosított udvart biztosítunk gyermekeink számára, ahol szép és biztonságos környezetben játszhatnak.

Csoportjaink lehetőség szerint sokat kirándulnak, évente egyszer hosszabb kirándulást szervezünk. (Szeged, Szarvas)

Hagyományaink: Környezetünk megismerésének és óvásának igényét, óvodai hagyományait tudatosan alakítjuk a gyermekekben a foglalkozásokon és a rendszeres környezetvédelmi tevékenykedtetés során is

- A külső környezetünk alakítására az udvarunkra faültetést, virágültetést szervezünk.
- A belső környezet alakításában, a csoportszobában a csoportok lehetőségeinek figyelembe vételével élősarkok berendezésére, akváriummal tartására van lehetőségünk.
- A városi „ALMA - NAP” félnapos tevékenykedtetést jelent a gyermekek számára.
- Óvodásaink testi- lelki fejlődésének megalapozására a családdal szorosan együttműködve szervezzük az egészségnevelő és prevenciós munkánkat.
- Évszakonként, télen havonta, vitamin- napokat tartunk a szülők segítségével,
- Minden évben aktívan veszünk részt a Városi Sportnapon, amikor az egész napot a mozgással, sportolással töltjük ki
- Céljaink megvalósítása érdekében lehetőségeinkhez mérten élünk a pályázati lehetőségekkel.

TÁRGYI FELTÉTELEK:

Intézményünk 8 csoport működik. Csoportszobáink tiszták, esztétikusak, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő minden terem, öltöző, mosdó. Felszereltségük jónak mondható, anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük azokat. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteinek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszi mozgás-és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi körül.

Humán erőforrások:

A nevelő testület elfogadja, és magáénak vallja az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit. Az óvodapedagógus feladata, hogy segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne.

Nevelési célunk, hogy az óvodáskorú gyerekek környezettudatos viselkedését megalapozzuk. Ebben a folyamatban a gyermekeket körülvevő felnőttek, a szülő, a pedagógus, a dajka példája elengedhetetlen.

3. A KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI INTÉZMÉNYI ALAPELVEK,

HOSSZÚ TÁVÚ CÉLJAINK

Rendszerszemléletre nevelés elve

Tegyük képessé a gyermeket arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra.

[Ide írhatja a szöveget]

Természet és társadalom harmóniájának elve (Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés)

Alapozzuk meg gyermekeinkben a természet, és társadalmi környezet- benne az ember-harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag). Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Fenntarthatóság elve

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket.

Testi- lelki egészség elve

Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, az egészséges élő és élettelen környezet kialakítására. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték- tenni kell érte. Értsék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény.

Társas készségek fejlesztésének elve (tolerancia és segítő életmód)

Ismertessük meg gyermekeinkkel a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a foglalkozások, és szabadidős-tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával.

Foglalkozásközi integráció elve

Legyünk képesek a különböző ismeretek anyagát összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai módszerek alkalmazására, a környezeti és egészségnevelés kapcsán a pedagógusok közti együttműködés új formáinak, módszereinek alkalmazására.

RÖVID TÁVÚ CÉLJAINK

- Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása

[Ide írhatja a szöveget]

- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Helyes napirend és életrend kialakítása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A szabadidőhasznos eltöltése.
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében.

4. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATATAI

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szociohigiénés egészségfejlesztés

Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

Általános cél és feladat: A szomatikus nevelés felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását. Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegségek megelőzésére nevelés
- napi rendszeres testmozgás, testedzés
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

Személyi higiénia fejlesztése:

[Ide írhatja a szöveget]

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét. Fontosnak tartjuk még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint ruházat higiéniáját, tárolási feladatait.

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme

Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

- Minden gyermeknek legyen saját személyi felszerelése - jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágynemű.
- A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott.
- Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő mosdókagylóval, szappantartóval (folyékony szappanadagolóval), körömkefével.
- A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek-méretű WC, melyekben függönyökkel oldjuk meg az intimitást.
- A gyermekek számára biztosított orrtörüléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk.

A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat elérhető magasságban helyezük el. Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénias szabályok betartására.

Környezeti higiénia fejlesztése

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és kapcsolódó helységek, valamint az óvoda udvara.

Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladatunk az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás.

A feltételek biztosítása

[Ide írhatja a szöveget]

- Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk.
 - A gyerekek környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók
 - Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük.
 - A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét.
 - Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról.
-
- A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény.
 - Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.
 - Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk, biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását.
 - A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk. Az udvari homokozót időközönként felújítjuk, a homokot évente cseréljük. Napi rendszerességgel frissítéséről a karbantartó gondoskodik. Lehetőségeinkhez mérten a homokozó árnyékolását megoldjuk

Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése előírja, hogy a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésben, az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Óvodában nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségnevelési feladatait- így az étkezés előkészületeinek lebonyolítása az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételféleségek megismertetése.

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük.

Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység. További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása:

- Biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak.
- A feltálatl ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvcsináló ismereteket nyújtunk az ételről.
- Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket.
- Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal.
- Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával zöldség és gyümölcsnapokat szervezünk a csoportokban
- **Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása , a gyermek testi fejlődésének elősegítése 3-6 éves korban kiemelt jelentőségű, melynek terén az óvodai nevelés feladata az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só - és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak alakítása.**
- A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a főzőkonyhákkal történő egyeztetésekkel megoldjuk, fokozott figyelemmel kísérjük (tejérzékeny, lisztérzékeny, stb.) a gyermekek étkezését
-
- Biztosítjuk a nap bármely szakában a folyamatos folyadékpótlást.

A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvónői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkeendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása

Feladatunk ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása:

- A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést.

[Ide írhatja a szöveget]

- Szezonális fertőző betegségek megelőzésére - a szülők segítségével - vitaminban gazdag zöldségeket és gyümölcsöket biztosítunk, hangsúlyozzuk ezek fogyasztásának fontosságát.
- Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés... stb.)
- A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára.
- Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön.
- A betegségből történő felgyógyulásakor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be (pl. fejtetvesség)

A mindennapi mozgás megvalósítása

A modern kor és az azzal együtt járó technológiák a felnövekvő nemzedéket mozgásszegény életmódra kényszerítik. A fizikai teljesítmény romlása hosszú távon a szellemi képességek hanyatlásához vezethet.

Ennek megakadályozása, a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése érdekében óvodánk biztosítja a mindennapi mozgást. A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életünket átszövi. A mozgásos versengések során a gyermekek átéli a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezek kezelését is. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik is kiszélesednek.

Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése.

A feltételek biztosítása:

- A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a

szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése.

- A testnevelés foglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük. Lehetőség szerint szabadban szervezzük ezeket a tevékenységeket, és legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével.
- Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta padló. Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyerekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre.
- Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembe vétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során:
 - Lehetőség szerint minden gyerek minden nap vegyen részt a szervezésben.
 - Az eltérő adottságú gyerekek számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás (pozitív megerősítés)
 - Érvényesüljön a sport személyiség és közösségfejlesztő hatása
 - A testmozgás az életkori sajátosságok figyelembe vételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon.
 - A napi tevékenység részeként 20-30 perces frissítő mozgás a szabadban.
 - Tudatos, a nagymozgások, finommotorika, egyensúlyérzék fejlesztésére, a tér mozgásos megismerésére irányuló mozgások.
 - Kondicionális (erő, gyorsaság, állóképesség) és koordinációs képességek fejlesztés.
 - A prevenció torna biztosítása.
 - A mozgásos játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismertetése
 - Szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe (sportnap, egészségvédelmi napok)

Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, a balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

- Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.
- Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.
- Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik olló, tű, kés, villa.
- A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.
- Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé.
- Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Ez minden óvodai dolgozó kötelessége!

Minden feladat ellátási helyen biztosított az óvodai elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

Az óvoda, és az óvodapedagógus feladatai:

- A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek, tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek biztonságra törekvő viselkedését.
- Az óvoda alapidokumentumaiban rögzíteni kell az intézményi védő, óvó előírásokat.
- Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt, orvost kell hívni, illetve a szülőt értesíteni kell.
- A nevelési-oktatási intézményben bekövetkezett gyermekbaleseteket nyilván kell tartani. A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni.
- Az óvodának lehetővé kell tenni a szülői szervezet, közösség részvételét a gyermekbalesetek kivizsgálásában.

[Ide írhatja a szöveget]

- Az intézménynek meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hasonló balesetek megelőzésére.

I. Pszichohigiénés egészségfejlesztés

A testi, lelki mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodást, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében a pedagógus kötelessége, hogy a gyermek testi- lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

Célunk olyan személyiséggé formálás, mely alkalmassá teszi önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik.

Feladatunk a gyermekek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiségtulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozását, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítását.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei

- Egészséges életvezetés
- Stresszelhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés -- Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

- Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen.
- A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét.
- A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára.
- Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió)
- Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki.

Stressz-elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri,- lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz - hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz- hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

- Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak.
- Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény.
- Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sűrűtést és a várakozást.
- A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót.
- Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

Egészségre káros szokások mellőzése

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát. Legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

A TV nézés hatásai kisgyerekkorban

A TV nézéssel töltött idő fentiekben részletezett káros hatásáért a TV műsorokra jellemző természetellenesen gyors kép – és hangváltások felelősek, amik mintegy „átprogramozzák” a gyermek figyelmi rendszerét. A TV műsorokra jellemző gyors váltások újra és újra automatikus orientációs reakciót váltanak ki nem hagyva helyet a magasabb szintű kognitív folyamatoknak, így például a fenntartott figyelemnek vagy éppenséggel az információ mélyebb feldolgozásának.

A számítógép-használat hatása a gyermekek fejlődésére

A túlzott számítógép használat általában azoknál a gyerekeknél válik veszélyessé és fenyeget esetleg függőség kialakulásával, akik a valahová tartozás és a teljesítmény létrehozásának természetes igényeit a virtuális világban próbálják kielégíteni.

A képernyők világában megtapasztalt folyamatos, rendkívül intenzív szenzoros ingerlés hatására a gyerekek a hétköznapi életben, a valós világban megtapasztalható élményeket, a számítógépes játékokhoz képest ingerszegénynek élethetik meg. Ennek megfelelően sokszor a figyelmük, érdeklődésük fenntartásához ez az ingerkörnyezet nem lesz elegendő, hétköznapi helyzetekben (pl. óvodai foglalkozás) tehát figyelmüket nem lesznek képesek sokáig fenntartani

A számítógépes játékok veszélye tehát többek között a túlingerlésben, az ingerkörnyezet rendkívül gyors változásában, illetve a hétköznapi életnél sokkal gyorsabb visszajelzésekben rejlik.

A TV és a számítógép mindennapi használata rendkívül sok gyereket érint, miközben nagyon sokszor a szülők sincsenek tisztában ezek fejlődésre gyakorolt lehetséges hatásaival.

Egy mai kisgyermek számára már általános használati tárgy a tablet és az okos telefon.

Az okos telefonok mindennapjaink részévé váltak. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy a különféle modern eszközök nem kevés egészségkárosító hatással is rendelkeznek. A szülők sokszor észre sem veszik, hogy a gyermeküket milyen szinten rabul ejtették a tabletek és az okostelefonok, holott mindennapos látvány, hogy délután, amikor megjönnek értük az óvodába, **puszi helyett rögtön a zsebük felé nyúlnak a kütyük után kutatva**. Sok család a munkahelyi túlterheltség miatt nem tud elég időt **együtt tölteni**, ezért egyszerű megoldásnak tűnhet, hogy a gyerek kezébe adják a kütyüt, hadd játsszon, addig is itthon van, biztonságban. Az olyan gyerekek, akik napi szinten használják a tableteket és telefonokat, a vizualitást

igénylő feladatok megoldásában jeleskednek, és nagyon jó a **memóriájuk** is. Verbálisan ugyanakkor lemaradásban vannak a korosztályukhoz képest. Szegényesebb a szókincsük, nem beszélgetnek annyit a többi gyermekkel és a szülőkkel sem. A rendszeresen videojátékozó gyermekek motorikus képességeikben is fejletlenebbek, a játékkal töltött idő során ugyanis nem sajátítják el azokat az alapvető készségeket, amelyeket a kinti játékokkal: egyensúlyérzékük, kéz ügyességük általában nem a koruknak megfelelő fejlettségű.

Célunk az óvodában az IKT eszközök használatának jó megválasztásával példát mutatni a szülőknek a játék, a mozgás és az okos kütyük egészséges egyensúlyára.

Feladatunk: hangsúlyozni a szülők felé a nagyfokú mértékletességet a „kütyühasználatban”, hogy válogassák meg a gyerek által elérhető tartalmakat, és biztonsági alkalmazás szükségességét.

A feltételek biztosítása:

- Gondoljuk újra otthon és az óvodában az egészséges gyermekkor lényegét, melynek elemei: szoros kötelék a gondoskodó, óvó felnőttekkel; kellő idő a spontán, kreatív játékokra; könyvek felolvasása; történetmesélés és szavalás; ritmus és mozgás; sütés-főzés; építés és konstruálás; kézművesség, kézimunka; kertészkedés és más kétféle munkavégzés; gyakorlatok a természetben és a fizikai világban.
- Felhívni a szülők figyelmét, hogy a gyermek – életének minden területén (fizikai, érzelmi, intellektuális) – komoly veszélyeknek van kitéve számítógéphasználat során.
- Többféle applikáció is létezik már, amelyekkel a gyermek játszva tanulhat: javasolt inkább ezeket adni neki a sokszor cél nélküli, időrabló játékok helyett.
- Emellett fontos, hogy **a szülők tartalmas alternatívát nyújtsanak:** egy hosszú kirándulás, közös focizás alkalmával talán a gyermek eszébe sem fog jutni a tablet.
- A szülők figyelmét felhívni,

Az óvodai életnek a korosztálynak megfelelő számítógépes oktatási programok használata is hasznos és szerves részét alkothatja. A számítógép óvodai használata lehetőséget kínálhat az otthoni környezetükben számítógéppel nem rendelkező gyerekek is arra, hogy a számítógép készség szintű használatát elsajátítsák és a benne rejlő oktatási potenciált kiaknázzák, ezen keresztül hozzájárulva az esélyegyenlőséghez.

Érzelmi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága, a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását.

A feltételek biztosítása:

- Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja.
- Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésére.
- A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása.
- Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet. Törekvésünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek

II. Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélésközös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben együttműködésbe való részvételre nevelje.

Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve - utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

[Ide írhatja a szöveget]

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai léggör megteremtése.

Feladatunk az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

A feltételek biztosítása:

- Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes léggört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk.
- Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.
- A törvényben megfogalmazottak szerint nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a megfelelő szakemberek segítségére számítunk.

Egészségpropaganda

A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő mozgósítás, az időszakos és rendszeres gondozás igénybevétele az egyén és a társadalom egészségvédelmének, az egészségfejlesztésnek a feladata.

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul segítségével az óvoda valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl: dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás, stb ...).

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, egészségpropaganda a szülők köré

RENDSZERES EGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLATOK, SZŪRÉSEK

[Ide írhatja a szöveget]

A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése az intézményvezető feladata az SZMSZ –ben leírtak alapján. Lehetőség szerint évente egyszer fogászati és általános szűrővizsgálat megszervezése javasolt.

A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ LEGFONTOSABB FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Feladat	A tevékenység tartalma:
Természeti környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képességfejlesztő tevékenységgel	<ul style="list-style-type: none">- Az természet folyamatos megfigyelése az évszakok változásával kapcsolatban.- Az időjárás jellegzetességeinek követése.- Hazánk növény és állatvilágának bemutatása.- Gyümölcsök, zöldségek megismertetése, megszerettetése.- Természetvédelmi jeles napok megünneplése.- Ismerkedés saját testünkkel, testrészek, érzékszervek funkcióinak megismertetése.
Társadalmi környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képességfejlesztő tevékenységgel	<ul style="list-style-type: none">- Lakóhelyünk megismerése- Nemzeti ünnepeink, hagyományaink megismerése, megünneplése.- Orvos gyógyító munkájának megismerése, látogatás a gyógyszertárba.- Könyvtárlátogatás- Városi közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök
Személyes higiéné elsajátítása	<ul style="list-style-type: none">- Helyes szokások kialakítása az étkezések, az öltözködés, a tisztálkodás, a testápolás és az illemhely használatával kapcsolatban.
Egészséges étkezés	<ul style="list-style-type: none">- Havonta tartunk vitaminnapokat a szülők segítségével ahol a gyermekek friss gyümölcsöket és zöldségeket fogyaszthatnak.- Évente egyszer egészséghetet szervezünk ahol az egészséges táplálkozásra, és a rendszeres mozgás fontosságára hívjuk fel a gyermekek és a szülők figyelmét.

<p>Az egészséget befolyásoló környezeti tényezők felismertetése</p>	<p>A rossz minőségű levegő, a szmog megismertetése, okai. - A vízszennyezés következményeinek bemutatása</p>
<p>A sokoldalú mozgás lehetőségének biztosítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hetente két kötelező szervezett mozgás a csoportokban, ahol megvalósul az eszközökkel végzett képességfejlesztés. - Mindennapi mozgás beillesztése a napirendbe. - Mozgással kísért énekes játékok, drámajátékok szervezése. - Udvari mozgás, szabad játék az udvari játszóeszközök felhasználásával. - Élményszerző séták és kirándulások az óvoda szűkebb és tágabb környezetében
<p>Környezettudatos életmód elemeinek szocializációja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Természetbarát anyagok használatának megismertetése. - Természeti környezetünk védelme, óvása. (szemétszedés, madáretetés stb.) - Energiatakarékosság (víz, villany) fontosságának folyamatos hangsúlyozása.
<p>Egészségkárosító szerek egészségi kockázatának tudatosítása</p>	<p>Egészségkárosító szerek egészségi kockázatának tudatosítása</p>
<p>Csoportszoba, öltözők, folyosók mellékhelyiségek, udvar tisztasága</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Az óvoda helyiségeinek takarítása napi rendszerességgel, illetve szükség szerint gyakrabban. (dajkák) - Mellékhelyiségek folyamatos fertőtlenítése tisztántartása, tisztálkodási szerek biztosítása. - Törölközők, ágyneműk rendszeres mosása a szülők feladata. - Az udvar tisztántartása, gondozása, évszaknak megfelelő feladatok ellátása az udvaros mindennapi feladata. (seprés, lombgyűjtés, fűnyírás, locsolás, homokozók karbantartása, hó eltakarítás, balesetmentesítés)
<p>Kirándulások szervezése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Évszakonként rövid kirándulások az óvoda közelében. (pl. parkok, belváros) - Évente egy nagy kirándulás szervezése a szülőkkel közösen. (pl. Vadaspark, Szarvas) Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása

[Ide írhatja a szöveget]

Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása	<ul style="list-style-type: none">- Szomszédos iskolák rendezvényeinek- Városban szervezett rendezvények látogatása.- Ismerkedés a háziállatokkal kirándulások alkalmával.
Hulladékgyűjtés	Nagycsoportban megismertetjük a gyermekekkel a szelektív hulladékgyűjtést, az ehhez használatos színes konténereket.
Baleset megelőzési intézkedések	<ul style="list-style-type: none">-Minden csoportban rendszeresen balesetvédelmi oktatást tartunk a gyermekeknek.- Az óvodai udvari játékok folyamatos ellenőrzése.- Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása.

[Ide írhatja a szöveget]

Legitimációs záradék

Az egészségfejlesztési programot-t készítette:

Az intézmény vezetője :

intézményvezető aláírása

Békéscsaba , 2017. augusztus 10.

.....

nevelőtestület nevében aláírás

Az egészségfejlesztési programot-t jóváhagyta: Az intézmény vezetője

Békéscsaba, 2017. augusztus 24

.....

Intézményvezető aláírása

Ph.

Az egészségfejlesztési programról véleményét nyilvánította:

Békéscsaba, 2017. augusztus 24.

.....

óvodai szülői közösség nevében aláírás

Az egészségfejlesztési programról véleményét nyilvánította:

Békéscsaba, 2017. augusztus 24.

.....

alkalmazottak nevében aláírás

[Ide írhatja a szöveget]

Az egészségfejlesztési programról véleményét nyilvánította:

Békéscsaba 2017. augusztus 24.

.....
roma nemzetiségi elnök aláírás

Az egészségfejlesztési programról egyetértését kinyilvánította:

Békéscsaba 2017. augusztus 24

.....
fenntartó nevében aláírás

ÉRVÉNYESSÉGE

[Ide írhatja a szöveget]

Az egészségfejlesztési program időbeli hatálya

- A 10/2017. (08. 31.) határozatszámon elfogadott és az óvodavezető által 11/2017. (08. 31.) határozatszámon jóváhagyott egészségfejlesztési program az óvoda, vezetőjének jóváhagyásával a kihirdetés napján lép hatályba és határozatlan időre szól.
- Az elfogadás napján hatályát veszti a 2013. március 28-án elfogadott egészségfejlesztési program.
- Felülvizsgálata: évenként, illetve jogszabályváltozásnak megfelelően.
- **Módosítása:** az óvodavezető hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület és a KT elnök
- A kihirdetés napja: 2017. augusztus 31. Az egészségfejlesztési program személyi hatálya kiterjed: Az óvodával jogviszonyban álló minden pedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre, gyermekekre, szülőkre. Azon személyekre, akik az intézménnyel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában.

Az egészségfejlesztési program területi hatálya kiterjed:

- Az óvoda területére
- Az óvoda által szervezett - a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó - óvodán kívüli programokra

Békéscsaba 2017. augusztus 24.

Szegfű Ferencné

intézményvezető

Véleményezésre jogosultak nyilatkozattétele

[Ide írhatja a szöveget]

„A Közalkalmazotti Tanács a Hajnal –Lenke- Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Pedagógiai Programjának részét képező egészségfejlesztési program elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések rendelkezéséhez általános véleményezési jogát korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.”

Békéscsaba 2017. augusztus 14.

Madarászné Bak Ida

KT elnök

Véleményezésre jogosultak nyilatkozattétele

A szülői közösség képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a szülői közösség számára magasabb jogszabályban biztosított véleményezési jog, korlátozás nélkül érvényesült, a Hajnal –Lenke- Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Pedagógiai Programjának részét képező egészségfejlesztési programmal foglaltakkal kapcsolatban.

Békéscsaba, 2017. augusztus 14.

Czékus Margit

Szülői közösség elnöke

Békéscsaba Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

5600 Békéscsaba, Szabadság tér 11-17. III. em. 1.

Tel: 66/523-852, Email: kisebbsegiokormanyzat@gmail.com

[Ide írhatja a szöveget]

Tárgy: Hajnal – Lenkey - Jázmin Utcai ÁMK Pedagógiai Program kiegészítésnek véleményezése

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat áttanulmányozta a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Pedagógiai programkiegészítését.

A Pedagógiai Program kiegészítésénél figyelembe vették a roma gyermekek kultúrájából adódó másságot, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációját, egészségfejlesztését.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata a
Pedagógia Program kiegészítéssel **egyetért és elfogadja!**

Békéscsaba 2017. augusztus 14.

Kovács Erzsébet
elnök

Véleményezésre jogosultak nyilatkozattétele

A Hajnal –Lenke- Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Pedagógiai Programjának részét képező egészségfejlesztési programelfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések rendelkezéséhez (ide azt kell beírni, amihez az

[Ide írhatja a szöveget]

egyetértését kérték a fenntartónak, vagy működtetőnek) a fenntartó, a működtető egyetértési jogát a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentumpontjához egyetértését megadja, vagy ellenvetését az alábbiakban fogalmazza meg:

.....

.....”

Békéscsaba, 2017.hó.....nap

.....

Fenntartó képviselője

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM ELFOGADÁSA

„A Hajnal –Lenke- Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Nevelőtestülete, át nem ruházható jogkörében a Pedagógiai Program részét képező egészségfejlesztési

[Ide írhatja a szöveget]

programot 2017. év augusztus hó 24. napján tartott határozatképes ülésén 100 %-os igenlő szavazattal 10/2017. (08. 31.) számú határozatával elfogadta.

Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagjai a csatolt jegyzőkönyvben hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

Békéscsaba, 2017. augusztus 24.

Szegfű Ferencné
intézményvezető

Jegyzőkönyv

Készült: 2017. szeptember 01.-én a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ tanévnnyitó nevelőtestületi értekezleten.

Jelen voltak: a Jelenléti íven szereplők

Téma:

[Ide írhatja a szöveget]

1. A Pedagógiai Program kiegészítésének elfogadása

A jegyzőkönyvet Kovácsné Mikoly Anna óvodapedagógus vezeti.

Hitelesítők: Vágvölgyiné Frank Ilona

Pribojszki Edit

A jelenlévők köszöntése, és az értekezlet megnyitása után Szegfű Ferencné intézményvezető ismertette a nevelőtestületi értekezlet témáját. Megállapította, hogy a nevelőtestületi értekezleten a megjelenés 100 %-os, a nevelőtestület határozatképes.

Miután mindenki áttanulmányozhatta a szavazandó anyagokat, az intézményvezető megkérdezte, hogy van-e kérdés, hozzászólás.

Kérdés, hozzászólás nem volt.

A szülői közösség részéről Czékus Margit, a KT részéről Madarászné Bak Ida gyakorolta egyetértési jogát.

A nevelőtestület egyhangúan, 100%-ban elfogadta a Program kiegészítést.

Az intézményvezető elmondta, hogy 2017. szeptember 1.-től a Pedagógiai Program kiegészítésbe belefoglaltak jelenjelek meg az éves nevelési és fejlesztési tervekben.

Megköszönte a részvételt, a testület munkáját majd lezárta az értekezletet.

.....

Kovácsné Mikoly Anna

Edit

jegyzőkönyvvezető

.....

Vágvölgyiné Frank Ilona Pribojszki

hitelesítő

Rendkívüli nevelőtestületi értekezlet

A **Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési központ** nevelőtestülete 2017. szeptember 01.-én megtartott rendkívüli nevelőtestületi értekezletén egyhangúan elfogadta a Pedagógiai Program kiegészítést.

Békéscsaba 2017.09.01.

.....

Szegfű Ferencné
intézményvezető

[Ide írhatja a szöveget]

1. Andirkóné Kovács Katalin
2. Sebestyén Adrienn
3. Barcs Anikó
4. Cserenyecz Szilvia
5. Szegfű Tiborné
6. Csütörtöki Judit
7. Kovácsné Mikoly Anna
8. Vágvölgyiné Frank Ilona
9. Szikszainé Farkas Katalin
10. Demcsák Jánosné
11. Chlebniczki Ágnes
12. Madarászné Bak Ida
13. Pócsikné Laurinyecz Ildikó
14. Varga Judit
16. Szombathelyiné Cselovszki Márta
17. Jeneiné Lipcsei Andrea
18. Pribojszki Edit

Jegyzőkönyv

Készült: 2018. szeptember 10.-én a Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ tanévnyitó nevelőtestületi értekezleten.

Jelen voltak: a Jelenléti íven szereplők

Téma:

1. A Pedagógiai Program kiegészítésének elfogadása

A jegyzőkönyvet Kovácsné Mikoly Anna óvodapedagógus vezeti.

Hitelesítők: Vágvölgyiné Frank Ilona

Pribojszki Edit

A jelenlévők köszöntése, és az értekezlet megnyitása után Szegfű Ferencné intézményvezető ismertette a nevelőtestületi értekezlet témáját: a Helyi Pedagógiai Program kiegészítése **az 1. melléklet 137/2018 (VII.25) Kormányrendeletben foglaltakkal.**

Megállapította, hogy a nevelőtestületi értekezleten a megjelenés 100 %-os, a nevelőtestület határozatképes.

A szülői közösség részéről Czékus Margit, a KT részéről Madarászné Bak Ida gyakorolta egyetértési jogát.

A nevelőtestület egyhangúan, 100%-ban elfogadta a Program kiegészítést.

Az intézményvezető elmondta, hogy 2018. szeptember 15.-től a Pedagógiai Program kiegészítésbe belefoglaltak jelenjenek meg az éves nevelési és fejlesztési tervekben.

Megköszönte a részvételt, a testület munkáját majd lezárta az értekezletet.

.....
Kovácsné Mikoly Anna
jegyzőkönyvvezető

.....
Vágvölgyiné Frank Ilona Pribojszki Edit
hitelesítő

Nevelőtestületi értekezlet

A Hajnal – Lenkey – Jázmin Utcai Általános Művelődési központ nevelőtestülete 2018. szeptember 10.-én megtartott rendkívüli nevelőtestületi értekezletén egyhangúan elfogadta a Pedagógiai Program kiegészítést.

Békéscsaba 2018.09.10.

.....
Szegfű Ferencné
intézményvezető

1. Andirkóné Kovács Katalin
2. Fábián Adrienn

[Ide írhatja a szöveget]

3. Barcs Anikó
4. Cserenyecz Szilvia
5. Kiszely Edit
6. Csütörtöki Judit
7. Kovácsné Mikoly Anna
8. Vágvölgyiné Frank Ilona
9. Szikszainé Farkas Katalin
10. Demcsák Jánosné
11. Chlebniczki Ágnes
12. Madarászné Bak Ida
13. Pócsikné Laurinyecz Ildikó
14. Varga Judit
16. Szombathelyiné Cselovszki Márta
17. Jeneiné Lipcsei Andrea
18. Pribojszki Edit

A Helyi Pedagógiai Program kiegészítésének elfogadása

„A Hajnal –Lenkey- Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Nevelőtestülete, át nem ruházható jogkörében a Pedagógiai Program kiegészítését **az 1. melléklet 137/2018 (VII.25) Kormányrendelettel**

2018. év szeptember 10. napján tartott határozatképes ülésén 100 %-os igenlő szavazattal

10/2018. (08.10.) számú határozatával elfogadta.

[Ide írhatja a szöveget]

Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagjai a csatolt jegyzőkönyvben hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

Békéscsaba, 2018. szeptember 10.

Szegfű Ferencné
intézményvezető